ZRIAĎOVATEĽ

Žilinský samosprávny kraj

Stredná športová škola
Rosinská cesta 4
Žilina

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

7451 J

športové gymnázium

OBSAH

1. IDENTIFIKAĆNÉ ÚDAJE ... 4

1.1. Kontakty pre komunikáciu so školou ... 4
1.2. Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu ... 5

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ... 6

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY ... 7

4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ... 8

5. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ... 11

5.1.1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov ... 12
5.1.2. Hodnotenie výchovných výsledkov žiakov ... 15

6. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ... 16

6.1. Popis školského vzdelávacieho programu ... 16
6.2. Základné údaje o študijnom odbore ... 17
6.3. Organizácia výučby ... 17
6.4. Vstupné požiadavky a prístupnosť vzdelávacieho programu ... 20
6.5. Zdravotné požiadavky na žiaka ... 20
6.6. Materiálno-technické priestorové podmienky ... 20
6.6.1. Kapacita školy ... 20
6.6.2. Makrointeriéry, interiéry a exteriéry ... 20
6.7. Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a doklady o vzdelaní ... 21
6.8. Podmienky vzdelávania žiakov so ŠVVP ... 22
6.8.1. Integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením (špecifickými poruchami učenia) ... 23
6.8.2. Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ... 23
6.8.3. Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov ... 23

7. ŠTÚDIUM PODĽA INDIVIDUÁLNEHO UČEBNÉHO PLÁNU ... 24

8. PREVODOVÁ TABUĽKA UČEBNÉHO PLÁNU ŠVP NA UČEBNÝ PLÁN ŠKVP ... 25

9. UČEBNÝ PLÁN ... 27

10. UČEBNÉ OSNOVY ... 27

10.1. Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov ... 28
10.1.1. Slovenský jazyk a literatúra ... 28
10.1.2. Prvý cudzí jazyk ... 28
10.1.3. Druhý cudzí jazyk ... 28
10.1.4. Literárny seminár ... 28
10.1.5. Konverzácia v anglickom jazyku ... 28
10.1.6. Etická výchova ... 28
10.1.7. Náboženská výchova ... 28
10.1.8. Dejepis ... 28
10.1.9. Občianska náuka ... 28
10.1.10. Geografia ... 28
10.1.11. Fyzika ... 28
10.1.12. Biológia ... 28
10.1.13. Chémia ... 28
10.1.14. Matematika ... 28
10.1.15. Umenie a kultúra ... 28
10.1.16. Informatika ... 28
10.1.17. Základy športovej prípravy ... 28
10.1.18. Športová príprava ... 28
10.2. Učebné osnovy ostatných povinných predmetov ... 28
10.2.1. Finančná gramotnosť ... 28

10.2.2. Základy výživy v športe ... 28
10.3. Povinne voliteľné predmety ... 28
10.3.1. Seminár z matematiky ... 28
10.3.2. Seminár informatiky ... 28
10.3.3. Seminár z fyziky ... 28
10.3.4. Seminár z chémia ... 28
10.3.5. Seminár z biológie ... 28
10.3.6. Seminár z dejepisu ... 28
10.3.7. Seminár z geografie ... 28
10.3.8. Spoločenskovedný seminár ... 28
10.4. Učebné osnovy účelových kurzov ... 28
10.4.1. Kurz na ochranu života a zdravia ... 28
10.4.2. Kurz pohybových aktivít ... 28
11. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ ... 29
PRÍLOHY ... 29
Príloha 1 Učebné osnovy ... 29
Príloha 2 Finančná gramotnosť (NŠFG 1.2) ... 29
Príloha 3 Prevencia extrémizmu a radikalizmu ... 29

1. IDENTIFIKAĆNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Spojená škola org. zložka: **Stredná športová škola,** **Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina**
Názov školského vzdelávacieho programu	**Športové gymnázium**
Kód a názov ŠVP	74 Telesná kultúra a šport
Kód a názov študijného odboru	7451 J športové gymnázium
Stupeň vzdelania	úplné stredné všeobecné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	**30. august 2019**
Miesto vydania	Spojená škola, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina
Platnosť ŠkVP	**01. september 2019** začínajúc prvým ročníkom

1.1. Kontakty pre komunikáciu so školou

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón/Fax	E-mail/Web	Mobil
PaedDr. **Peter Hruška**	riaditeľ školy	041/ 5044410	peter.hruska@sportovaskolaza.sk	0907849466
PaedDr. **Jana Čibenková**	zástupkyňa riaditeľa školy (vzdelávanie)	041/ 5044408 kl. 216	jana.cibenkova@sportovaskolaza.sk	0917823046
PaedDr. **Vladimír Kuťka**	zástupca riaditeľa školy (šport)	041/ 5044408 kl. 206	vladimir.kutka@sportovaskolaza.sk	0908902252
Mgr. **Emília Berešíková**	zástupca riaditeľa školy pre školský internát	041/5006614	emilia.beresikova@sportovaskolaza.sk	0918370885
Mgr. **Erika Kobyliaková**	školský psychológ, výchovný poradca	041/5004408 kl. 221	erika.kobyliakova@sportovaskolaza.sk	0902453433

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj

Odbor školstva a športu

Komenského 48

011 09 Žilina

PaedDr. Peter Hruška, v. r.

riaditeľ školy

Školský vzdelávací program bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre stredné športové školy pre skupinu odborov vzdelávania **74 TELESNÁ KULTÚRA A ŠPORT**.

Prerokovaný v pedagogickej rade školy dňa 28.8.2020, v Rade školy pri Spojenej škole Rosinská cesta 4, Žilina, dňa 31.08.2020

1.2. Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Dátum	**Revidovanie ŠkVP Dátum**	**Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.**
1.9.2019		**Vydanie školského vzdelávacieho programu**
	31.8.2020	**Revidovanie obsahu ŠkVP v častiach:** • odstránanenie technických nedostatkov • 1.1. – personálne obsadenie zástupkyne riaditeľa pre ŠI • 6.3. – úprava časového harmonogramu vyučovania a športovej prípravy
	31.8.2021	**Revidovanie, resp. pridanie obsahu ŠkVP v častiach:** • odstránenie technických a formálnych nedostatok **Pridanie príloh:** • Úprava časového harmonogramu vyučovania v čase pandémie • Usmernenie k organizácii vyučovania v čase pandémie • Program proti šikane

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe pre daný študijný odbor vychádzajú z cieľov stanovených zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon č. 245/2008 Z. z) a v Štátnom vzdelávacom programe pre stredné športové školy pre skupinu odborov vzdelávania 74 Telesná kultúra a šport. Vyjadrujú spoločenské požiadavky na celkové vzdelanie a osobnostný rozvoj žiakov.

Poslaním školy je nielen odovzdávať žiakom teoretické vedomosti, zručnosti a pripravovať ich na ďalšie štúdium, ale aj formovať ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Chceme dosiahnuť to, aby žiaci dokázali prezentovať výsledky svojej práce širokej verejnosti na rôznych súťažiach (a to nielen športových) a aby sa škola stala otvorenou inštitúciou pre rodičov a sociálnych partnerov.

Cieľom výchovy a vzdelávania školy je:

- vštepovať žiakom princípy olympionizmu, viesť žiakov k tímovej práci, k spolupráci a zodpovednosti za seba a iných,
- zvyšovať kvalitu vzdelávania na základe merateľných výstupov,
- vychovávať komunikatívnych mladých ľudí, ktorí sa vďaka svojej tvorivosti dokážu začleniť do globálneho priestoru v rámci vzdelávacích a pracovných možností,
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a talentu, aby mu bolo umožnené zažiť úspech,
- zabezpečiť rovnocenný prístup vo vzdelaní i pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- vybudovať zo školy centrum starostlivosti pre športovo-talentovanú mládež,
- rozvíjať základné myšlienkové operácie žiakov, ich pamäť a schopnosť koncentrácie,
- viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, k osvojeniu si poznatkov, pracovných postupov a nástrojov potrebných pre kvalifikovaný výkon povolania a predovšetkým pre uplatnenie sa na trhu práce,
- naučiť žiakov riešiť problémy, naučiť sa pýtať a snažiť sa nájsť odpovede,
- rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov v písomnom i ústnom prejave, v slovenskom i anglickom jazyku,
- viesť žiakov k využívaniu informačno-komunikačných technológií, a to zabezpečením ďalšieho softwérového vybavenia a vzdelávania učiteľov v oblasti IKT,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- rozvíjať vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou gramotnosťou, a vedieť ich aplikovať pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach,
- zvyšovať kvalitu vzdelávania na základe fungujúceho a motivačného sytému merania výsledkov vzdelávania.
- formovať u žiakov zdravý životný štýl, vnútornú motiváciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie, vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám, ako je úcta, dôvera, sloboda, zodpovednosť, tolerancia,

- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a talentu, aby mu bolo umožnené zažiť úspech,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Deklaráciou ľudských práv a Dohovorom o právach dieťaťa,
- zabezpečiť rovnocenný prístup vo vzdelaní i pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne i pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní, ktoré je založené na tvorivo-humánnom a poznatkovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov,
- podporovať profesijný a odborný rast pedagogických zamestnancov,
- využívať materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- skvalitňovať spoluprácu so sociálnymi partnermi, rodičmi, verejnosťou, športovými klubmi a ostatnými školami na princípe partnerstva,
- zlepšovať estetické prostredie budovy školy a jeho okolia.

Vzdelávacie a výchovné ciele realizuje škola nielen formou povinnej výučby, ale aj organizovaním mimoškolskej činnosti ako sú:

a) Záujmové aktivity

b) Súťaže

c) Exkurzie

d) Spoločenské a kultúrne podujatia

e) Besedy, pracovné stretnutia, výchovné projekty

- besedy a prednášky s tematikou - uplatnenia sa na trhu práce (úrad práce), ako sa správne učiť (školský psychológ), problematikou vydierania, šikany, drog a iných psychotropných látok, fajčenia a alkoholu (psychológ, zástupca polície,zástupca liečebne drogových závislostí),
- organizácia Parádneho dňa pre zdravých a hendikepovaných ľudí,

f) Mediálna propagácia

- regionálna televízia,
- verejnoprávna a komerčná televízia,
- príspevky do regionálnych periodík,
- aktualizácia webovej stránky školy,
- sociálne siete

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná športová škola vznikla transformáciou športového gymnázia od 1.1.2019 a v súčasnosti je organizačnou zložkou Spojenej školy, Rosinská cesta 4 v Žiline.

Poskytuje úplné stredné všeobecné a uplné stredné odborné vzdelanie v jedinečných študijných odboroch.

Škola umožňuje štúdium talentovaným žiakom v športových odvetviach: futbal, ľadový hokej, basketbal, volejbal, vodný slalom, zjazdové lyžovanie, plávanie, karate, džudo, atletika, športová gymnastika – fitnes, cyklistika, tenis, stolný tenis, motorizmus, lukostreľba, jazdectvo, florbal, krasokorčuľovanie. Zoznam športových odvetví sa priebežne dopĺňa.

Areál školy je komplexne vybavený a v rokoch 2018 a 2019 rozsiahlo rekonštruovaný, tvorí ho dvojposchodová budova školy pre teoretické vyučovanie, športová hala (ŠH), gymnastická telocvičňa, posilňovňa, futbalové miniihrisko a multifunkčné ihrisko, pohybové centrum, päťposchodová budova školského internátu a školská jedáleň. Celý komplex je prepojený spojovacími chodbami. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí, a vnútorné športoviská a ŠH majú vlastné hygienické priestory.

Škola využíva na vyučovanie okrem klasických učební aj špecializované a počítačové učebne a jazykovú učebňu. Neustále dopĺňame kabinetné zbierky a odborné učebne modernými učebnými pomôckami, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. V budúcnosti chceme pokračovať v modernizovaní predovšetkým interiérov školy.

Manažment školy a technicko-ekonomický úsek má svoje priestory na prízemí budovy školy. Učitelia využívajú zborovňu a kabinety. Školská psychologička a zároveň aj výchovná poradkyňa má k dispozícii kanceláriu, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi, sociálnymi partnermi a pod. Škola zamestnáva aj maséra, ktorý má svoju miestnosť v priestoroch ŠH, kde poskytuje žiakom masérske a fyzioterapeutické služby.

Súčasťou školy je školský internát s kapacitou 289 uybtovaných. Žiaci majú k dispozícii 3 klubovne, posilňovňu a počítačovú miestnosť s internetom a tiež zasadaciu miestnosť, ktorú využíva i škola na rôzne besedy a aktivity. V priestoroch školského internátu môžu žiaci i pedagógovia využívať knižnicu, ktorá prispieva ku kvalite práce žiakov i učiteľov. Žiaci majú zabezpečenú celodennú stravu v školskej jedálni, v ktorej sa stravujú aj ostatní zamestnanci. Školská jedáleň je súčasťou školy.

4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV

Kontrola a hodnotenie zamestnancov tvoria dve neoddeliteľné stránky systému výchovy a vzdelávania, ktoré sú dôležitou súčasťou napredovania a zmien v škole. Poskytujú účastníkom výchovy a vzdelávania spätnú väzbu o tom, ako postupujú pri napĺňaní cieľov školy, ako treba minimalizovať problémy a hľadať nové riešenia, ako motivovať ľudí nielen ku kvalite výkonu, ale aj k naplneniu vlastnej spokojnosti.

Cieľom kontroly je získať objektívne informácie o úrovni a výsledkoch práce školy, jej zamestnancov a žiakov. Predmet, metódy, formy, objekty i výstupy kontroly sú rozpracované v pláne kontrolnej činnosti pre príslušný školský rok. Frekvencia kontroly závisí od cieľa a objektu kontroly, môže byť plánovaná alebo neplánovaná.

Predmetom kontrolnej činnosti je:

- výchovno-vzdelávacia činnosť,
- tvorba a aktualizácia školských vzdelávacích programov,
- pedagogická dokumentácia,
- materiálne a technické vybavenie,
- mimovyučovacie aktivity učiteľov,
- hygienický stav priestorov,

- ekonomická agenda,
- činnosť výchovnej poradkyne,
- dodržiavanie BOZP, využívanie a dodržiavanie pracovného času a dodržiavanie pracovnej disciplíny.

Kontrolu vykonávajú prevažne vedúci zamestnanci rôznymi formami, ako sú: hospitácie, rozhovory, pozorovanie, dotazníky, analýza výsledkov žiakov dosiahnutých v predmete, riaditeľský test v paralelných triedach, žiacke súťaže.

Hodnotenie zamestnancov predstavuje moderný, účinný nástroj motivácie a diferenciácie zamestnancov. Zásady hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku. Predmetom hodnotenia sú všetky činnosti, ktoré sú aj súčasťou kontroly.

Pre potreby hodnotenia pedagogických zamestnancov sme určili tieto kľúčové oblasti a z nich vychádzajúce kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov:

KATEGÓRIA – UČITEĽ

1. Oblasť: *Profesijná úroveň*
    - Kritérium 1: plánovanie edukácie
    - Kritérium 2: metódy a formy hodnotenia žiakov
2. Oblasť: *Efektivita vyučovania*
    - Kritérium 1: využívanie inovatívnych metód a foriem vyučovania
    - Kritérium 2: vytváranie vhodných učebných pomôcok a individuálny prístup k žiakom
3. Oblasť: *Vzťah k žiakom*
    - Kritérium: úroveň vzťahov a komunikácie so žiakmi
4. Oblasť: *Profesijný rozvoj*
    - Kritérium: úroveň plánovania a realizácie plánu profesijného rozvoja
5. Oblasť: *Pracovné správanie*
    - Kritérium 1: kvalita a dochvíľnosť plnenia úloh
    - Kritérium 2: iniciatíva a práca v tíme
6. Špecifická oblasť: *Špecializované činnosti*
    - Kritérium - triedny učiteľ: úroveň vykonávania činností triedneho učiteľa
    - Kritérium - školskí koordinátori/špecialisti a vedúci predmetových komisií a metodických združení: úroveň vykonávania zverených činností
    - Kritérium - uvádzajúci pedagogický zamestnanec: úroveň vykonávania činností uvádzajúceho pedagogického zamestnanca
7. Špecifická oblasť: *Hodnotenie člena predmetovej komisie vedúcim PK*
    - Kritérium: kvalita práce člena predmetovej komisie, metodického združenia

KATEGÓRIA – ŠKOLSKÝ PSYCHOLÓG

1. Oblasť: *Profesijná úroveň*
    - Kritérium 1: plánovanie odbornej činnosti
    - Kritérium 2: realizácia odbornej činnosti
2. Oblasť: *Efektivita odbornej činnosti*
    - Kritérium 1: využívanie rôznych metód a foriem intervenčnej odbornej činnosti
    - Kritérium 3: využívanie rôznych metód a foriem preventívnej odbornej činnosti

3. Oblasť: *Vzťah k žiakom*
    - Kritérium: úroveň vzťahov a komunikácie so žiakmi
4. Oblasť: *Profesijný rozvoj*
    - Kritérium: úroveň plánovania a realizácie plánu profesijného rozvoja
5. Oblasť: *Pracovné správanie*
    - Kritérium 1: kvalita a dochvíľnosť plnenia úloh
    - Kritérium 2: iniciatíva a práca v tíme

U vedúcich pedagogických zamestnancoch a odborných odborných zamestnancoch je možné hodnotiť aj:

- kvalitu, náročnosť a rozsah riadiacej práce,
- ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,
- využívanie pridelených finančných prostriedkov a finančných prostriedkov získaných z iných zdrojov,
- dodržiavanie školského vzdelávacieho programu,
- manažérske zručnosti (adekvátne vystupovanie a komunikácia so zamestnancami a navonok, starostlivosť o budovu a vybavenie školy, vytváranie vhodných pracovncýh podmienok pre zamestnancov).

Metódy a formy hodnotenia

Pri hodnotení zamestnancov budeme vychádzať najmä z týchto metód formálneho, ale i neformálneho a priebežného hodnotenia:

a) *pozorovanie* (hospitácie) - pôjde predovšetkým o realizáciu plánovaných či neplánovaných tematických a následných hospitácií a komplexných hospitácií, zameraných na:
    - prípravu, riadenie a realizáciu vyučovacej jednotky,
    - uplatňovanie nových metód výučby a využívanie IKT vo vyučovacom procese,
    - hodnotenie výkonu a úrovne vedomostí žiakov, pochvala, kritika, sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie,
    - motiváciu a aktivizáciu žiakov,
    - podporu tvorivosti a samostatnosti žiakov,
    - začlenenie tém, aktivít podporujúcich povedomie žiakov o slovenskej štátnosti,
    - dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa v súlade so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a Deklaráciou práv dieťaťa,
    - implementácia prierezových tém do vyučovania jednotlivých predmetov,
    - implementácia preventívnych opatrení na boj s radikalizmom a extrémizmom,
    - spätnú väzbu a fixáciu poznatkov,
    - rozvoj zručností pri výkone praktických činností,
    - rozvoj kľúčových kompetencií.,
    - úroveň vzdelávacích výsledkov žiakov.
b) *rozhovor*,

- *pohospitačný rozhovor* (ihneď po hospitácii) - hospitujúcim môže byť zástupca riaditeľa, riaditeľ, vedúci PK, kolega.
- *hodnotiaci pohovor* (raz ročne, najneskôr k 31.8.) - riadený rozhovor vedúceho zamestnanca s podriadeným zamestnancom.

c) *výsledky žiakov*, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.),

d) *sledovanie pokroku* žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,

e) *hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov* v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,

f) *hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy* - na základe podkladov priebežného hodnotenia (výsledky kontrolnej činnosti) a spracovaní hodnotiaceho formulára založeného na metóde BARS s definovanými 10 kritériami hodnotenia. Hodnotiteľ posudzuje úroveň, ktorú hodnotený v danom kritériu dosahuje na základe popisu úrovne v škále od 0 do 4, kde:

- úroveň ***4 je mimoriadne dobre*** - pracovný výkon je na vynikajúcej úrovni. Nie je nutné formulovať žiadnu oblasť na zlepšenie.
- úroveň ***3 je veľmi dobre*** - výkon presne zodpovedá očakávaniam v danej oblasti hodnotenia. V niektorých oblastiach je možné formulovať čiastkové možnosti na zlepšenie. Už nie je možné formulovať „kvalitatívny skok“. Rozvoj sa zameriava na posilnenie silných stránok.
- úroveň ***2 je dobre*** - s čiastkovými výhradami zodpovedá očakávanému výkonu. Je nutné formulovať kľúčové oblasti pre zlepšenie. Rozvoj sa zameriava na posilnenie silných a elimináciu slabých stránok.
- úroveň ***1 je dostatočne*** - možno konštatovať základný rozpor medzi očakávanou a preukázateľnou úrovňou výkonu v niektorej oblasti hodnotenia. Je nutné formulovať systematický rozvoj na potlačenie slabých stránok.
- úroveň ***0 je nedostatočne*** - existujú zásadné rozpory medzi očakávaným a reálnym výkonom. Je nutné formulovať neodkladný rozvoj v danej oblasti od základov.

g) *vzájomné hodnotenie učiteľov* - pôjde hlavne o uskutočňovanie vzájomných hospitácií a „otvorených hodín“, hodnotenie vedúcim predmetovej komisie, metodického združenia),

h) *hodnotenie učiteľov žiakmi* - realizácia formou krátkeho dotazníka zadaného žiakom v priebehu júna.

i) *sebahodnotenie* - vyplnením modifikovaného hodnotiaceho formulára pre hodnotiteľa.

O hodnotení sa vyhotovuje písomný záznam. Výsledky hodnotenia sú využívané na korekciu koncepčných zámerov školy alebo úpravu ŠkVP.

Hodnotiace formuláre pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sú rozpracované v prílohách platného pracovného poriadku.

5. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie vzdelávacích výsledkov a na hodnotenie výchovných výsledkov žiakov. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka. Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa posudzujú výsledky vzdelávania a musí spĺňať funkciu:

- **diagnostickú**, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,

- **prognostickú**, ktorá identifikuje predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- **motivačnú**, ktorá ovlyvňuje pozitívnu motiváciu žiakov,
- **výchovnú**, ktorá formuje pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- **informačnú**, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- **rozvíjajúcu**, ktorá ovlyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- **spätnoväzobnú**, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

5.1.1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Učitelia pravidelne sledujú pokroky svojich žiakov, ktoré aj morálne oceňujú.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z Metodických pokynov MŠVVaŠ na hodnotenie a klasifikáciu, a využívať formy hodnotenia podľa uvedených kritérií:

1. **podľa počtu skúšaných žiakov :**
   - individuálne,
   - skupinové,
   - frontálne,
2. **podľa časového zaradenia:**
   - priebežné hodnotenie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
   - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
   - záverečné hodnotenie (záverečné, maturitné),
3. **podľa spôsobu vyjadrovania sa:**
   - ústne hodnotenie,
   - písomné hodnotenie,
   - praktické hodnotenie,
4. **podľa cieľa vzdelávania:**
   - sumatívne hodnotenie je založené na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná a maturitná skúška),
   - formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom,
5. **podľa informovanosti**
   - formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
   - neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese,
6. **podľa činnosti**
   - hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
   - hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, model a pod.,
7. **podľa výkonu žiaka**
   - výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,

- hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu (zadania a úlohy na maturitnej skúške),
- individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

8. podľa prostredia

- interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. odborník z praxe.

Podľa povahy predmetu zameriavame hodnotenie v predmete:

a) s prevahou teoretického zamerania na:

- ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov,
- kvalitu a rozsah získaných vedomostí,
- kvalitu myslenia a jeho logiku,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických úloh,
- tvorivosť, výstižnosť a odbornú jazykovú správnosť ústneho a písomného prejavu,

b) s prevahou praktického zamerania na:

- vzťah k práci a praktickým činnostiam,
- osvojenie si praktických zručností a návykov,
- uplatňovanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- samostatnosť, tvorivosť, iniciatívu v praktických činnostiach,
- kvalitu výsledkov praktickej činnosti a organizáciu vlastnej práce,

c) s prevahou výchovného zamerania na:

- tvorivosť a samostatnosť prejavu,
- osvojenie si potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu
- estetické vnímanie, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny,
- aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi.

Žiak má právo:

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Riaditeľ školy oznámi najneskôr v deň začiatku príslušného školského roka, ktoré predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú v súlade so ŠkVP. O výsledkoch hodnotenia sú zákonní zástupcovia žiakov informovaní prostredníctvom internetovej žiackej knižky resp. študijných preukazov. Osobne sú informovaní na triednych schôdzach rodičovského združenia.

Vyučujúci každého predmetu dodržiava všeobecné zásady hodnotenia:

- na začiatku školského roka oboznámi žiakov s obsahom učiva a spôsobom klasifikácie v danom predmete,
- oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie s odôvodnením, pričom poukáže na klady a nedostatky hodnotených vedomostí, a to pri ústnom vyskúšaní ihneď a pri písomných prácach a projektoch najneskôr do 14 dní. V prípade nesúhlasu s hodnotením môže žiak vyjadriť svoju nespokojnosť – najskôr vyučujúcemu daného predmetu, potom triednemu učiteľovi a nakoniec riaditeľovi školy,
- nehodnotí žiaka ihneď po jeho príchode do školy po neprítomnosti dlhšej ako jeden týždeň,
- uvedomuje si, že účelom skúšania nie je nachádzať medzery vo vedomostiach žiaka, ale predovšetkým zhodnotiť získané a preukázané vedomosti a zručnosti,
- nezahŕňa správanie žiaka do hodnotenia predmetu,
- informuje žiakov o termíne písomnej skúšky, ktorá trvá viac než 30 minút najneskôr na predchádzajúcej hodine. Počas jedného dňa píše žiak takúto písomnú skúšku len jednu,
- v prípade neprítomnosti žiaka pri overovaní znalostí, schopností a zručností môže poskytnúť žiakovi náhradný termín,
- poskytuje konzultácie dlhodobo neprítomným žiakom,
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon,
- výsledný stupeň prospechu určuje nie na základe aritmetického priemeru, ale na základe váženého priemeru, a to podľa dôležitosti a váhy jednotlivých známok,
- v predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledný stupeň klasifikácie učitelia po vzájomnej dohode,
- v prípade výrazného zhoršenia prospechu v danom predmete oznámi vyučujúci túto skutočnosť triednemu učiteľovi resp. riaditeľovi školy, ktorý preukázateľným spôsobom informuje zákonného zástupcu,
- dodržiava pokyny, že žiak by mal byť v priebehu polroka skúšaný z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou 1 hodina týždenne aspoň dvakrát, s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne aspoň trikrát,
- výsledky každej klasifikácie zverejňuje v internetovej žiackej knižke,
- neklasifikuje žiaka, ak žiak nezíska dostatočný počet známok za dané klasifikačné obdobie a nemôže byť objektívne klasifikovaný. V takomto prípade žiaka klasifikuje na základe komisionálnej skúšky.

Žiak sa klasifikuje podľa výsledkov komisionálnej skúšky ak:

- **vykonáva rozdielovú skúšku** t.j. pri zmene študijného odboru, v prípade absolvovania časti štúdia na obdobnej škole v zahraničí, pri prestupe
- **je skúšaný v náhradnom termíne** t.j. ak ho nebolo možné vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne v 1. alebo 2. polroku. Riaditeľ školy na jeho vyskúšanie a klasifikovanie určí náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa klasifikácia v 1.polroku mohla uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení 1.polroka a klasifikácia za 2.polrok v poslednom týždni augusta,
- **žiak alebo zákonný zástupca požiada o preskúšanie** v prípade, že má pochybnosti o správnosti klasifikácie na konci prvého alebo druhého polroka, a to do troch pracovných dní odo dňa získania

výpisu klasifikácie a správania za prvý polrok alebo vydania vysvedčenia. Z tohto dôvodu nemôže požiadať o komisionálne skúšanie vtedy, ak bol žiak z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky,

- **sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy**,
- **koná opravné skúšky** v prípade, že má na konci 2.polroku nedostatočný prospech najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov alebo na konci 1. polroku nedostatočný prospech najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v 1.polroku. O vykonanie opravnej skúšky môže žiak písomne požiadať riaditeľa školy. Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky vykonali **najneskôr do 31. augusta**, resp. do klasifikačnej porady za druhý polrok,
- **študuje podľa individuálneho učebného plánu**.

Ak žiak zo závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, môže mu riaditeľ školy povoliť vykonanie opravnej skúšky **najneskôr do 15. septembra** a v prípade, že bol klasifikovaný v náhradnom termíne **najneskôr do 15. októbra.**

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na komisionálnu skúšku a neospravedlní sa najneskôr pred termínom konania skúšky je klasifikovaný známkou nedostatočný. **Výsledok komisionálnej skúšky je konečný.**

Konkrétne hodnotenia predmetov sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

V posledný vyučovací deň **prvého polroka** školského roka triedny učiteľ vydá žiakovi výpis klasifikácie a správania za prvý polrok. Tento výpis nie je verejnou listinou. Vysvedčenie za 1. polrok sa vydáva na základe písomnej žiadosti plnoletého žiaka alebo zákonného zástupcu žiaka.

V posledný vyučovací deň **školského roka** sa vydáva žiakom vysvedčenie, ktoré obsahuje hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiaka za oba polroky príslušného školského roka.

V končiacich ročníkoch vzdelávacích programov stredných škôl sa žiakom vydáva vysvedčenie v poslednom vyučovacom dni pred akademickým týždňom.

5.1.2. Hodnotenie výchovných výsledkov žiakov

Pri hodnotení výchovných výsledkov žiakov sa vychádza z princípov výchovy a vzdelávania (§ 3 Zákona č. 245/2008 Z. z.). Výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené hlavne na princípoch:

- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa a žiaka v školskom vzdelávaní,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,

- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti, alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti, alebo k ďalším formám intolerancie.

Dodržiavanie pravidiel správania, ľudských práv a práv dieťaťa, plnenie a dodržiavanie ustanovení školského poriadku a iných vnútorných predpisov, dodržiavanie mravných zásad správania sa v škole a na verejnosti počas aktivít súvisiacich so štúdiom budeme hodnotiť klasifikáciou správania a uložením výchovných opatrení.

Správanie sa klasifikuje štyrmi stupňami:

- stupeň 1 - **veľmi dobré**
- stupeň 2 - **uspokojivé**
- stupeň 3 - **menej uspokojivé**
- stupeň 4 - **neuspokojivé**

Výchovné opatrenia sú najmä pochvaly, iné ocenenia a opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov, prerokované a schválené pedagogickou radou. Žiakovi je možné uložiť výchovné opatrenia do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec, najneskôr však do 1 roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil.

Pochvaly sa udeľujú za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, výrazné prosociálne správanie, ktoré pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole, záslužný alebo statočný čin.

Výchovné opatrenia sa ukladajú žiakovi pri menej závažnom, závažnom alebo opakovanom previnení voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu.

Výchovné opatrenia sú: uložené - **napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienečné vylúčenie a vylúčenie zo štúdia** a udelená - **pochvala triednym učiteľov alebo riaditeľom školy**.

Okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania je ochranné opatrenie, ktoré môže použiť riaditeľka školy vtedy, ak žiak ohrozuje svojím správaním a agresivitou bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov a zamestnancov alebo znemožňuje vzdelávanie ostatných žiakov. **Toto opatrenie slúži na upokojenie žiaka.**

Hodnotenie výchovných výsledkov žiakov je podrobne rozpracované v školskom poriadku.

6. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

6.1. Popis školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program v danom študijnom odbore zahŕňa základné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických športovo-orientovaných činnostiach, pripravuje žiakov na úspešný a zodpovedný osobný, občiansky a pracovný život v podmienkach meniaceho sa sveta. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor so všeobecným prehľadom a zároveň s rozvojom športového talentu žiakov.

Stratégia výučby školy vytvára dostatočný priestor pre rozvoj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej (športovej) prípravy, tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti. Pedagógovia poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitosť medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania). Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií a pod. do vyučovacieho procesu. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností učiteľov.

6.2. Základné údaje o študijnom odbore

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné šeobecné vzdelanie ISCED 3A
Vyučovací jazyk:	slovenský
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	nižšie stredné vzdelanie, splnenie podmienok prijímacieho konania, registrácia v športovom klube a aktívna športová činnosť
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	vysvedčenie o maturitnej skúške osvedčenie o odbornej spôsobilosti trénera II. kvalifikačného stupňa v danom športovom odvetví
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	profesionálny športovec, tréner II. kvalifikačného stupňa
Možnosti ďalšieho štúdia:	pomaturitné štúdium a vysokoškolské štúdium

6.3. Organizácia výučby

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školskom vzdelávacom programe vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné denné štúdium.

Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných, resp. obdobných pokynov MŠVVaŠ SR a ním riadených organizácii v danom školskom roku.

Organizácia výchovy a vzdelávania prebieha počas celodenného vyučovacieho procesu v objekte školy a priestoroch na to určených. Niektoré vyučovacie hodiny sa môžu realizovať po predložení a schválení

organizačného zabezpečenia aj v inom prostredí s využitím iných foriem a metód vyučovania napr. exkurzie, kurz na ochranu života a zdravia, kurz pohybových aktivít v prírode (semináre, cvičenia, pozorovania, besedy, výstavy).

Súčasťou praktického a teoretického vyučovania je organizácia exkurzií. Exkurzie sa konajú v každom ročníku po dva dni (12 – 14 hodín) s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov (24 žiakov na 1 ped. zamestnanca). Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v plánoch práce školy na daný školský rok.

Učivo na ochranu života a zdravia je súčasťou všeobecnovzdelávacích predmetov a samostatných organizačných foriem vyučovania, ako sú účelové cvičenia a kurzy. Účasť žiakov na týchto formách vyučovania je povinná.

Účelové cvičenia sa uskutočňujú v súlade s platný ŠVP v 1. a 2. ročníku v rozsahu 6 hodín, a to raz v každom polroku školského roka.

Kurz ochrany života a zdravia sa organizuje v 3. ročníku v trvaní 3 dni po 6 hodín výcviku, buď pobytovou formou, alebo s dennou dochádzkou. Kurz s dennou dochádzkou sa realizuje v teréne, mimo priestorov školy.

Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje formou lyžiarskeho kurzu a snoubordingového kurzu. Koná sa v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín v prvom ročníku.

Súčasťou výchovy a vzdelávania môže byť aj školský výlet. Školské výlety sa môžu organizovať raz v školskom roku a trvajú najviac dva vyučovacie dni.

Vyučovanie sa organizuje podľa rozvrhu hodín, pričom organizácia vyučovania zohľadňuje požiadavky a špecifiká vzdelávania žiakov podľa jednotlivých športov. Študijný odbor je zameraný aj na podporu a rozvoj športového nadania, a preto výchova a vzdelávanie podľa ŠkVP zahŕňa **teoretické vyučovanie (všeobecné vzdelávanie) a športovú prípravu.**

Základnou organizačnou formou je vyučovacia hodina, ktorá trvá 45 minút. Vyučovacie hodiny sa môžu v niektorých predmetoch v rámci týždňa alebo dvoch týždňov spájať do dvojhodinových blokov, ktoré trvajú 90 min (napr. športová príprava, konverzácie v cudzom jazyku, telesná a športová výchova apod.). Vyučovanie je upravené tak, aby sa tréningový proces mohol realizovať dvojfázovo, dopoludnia a popoludní.

Teoretické vyučovanie sa uskutočňuje v priestoroch školy na Rosinskej ceste 4 v Žiline. K dispozícii sú klasické triedy a špecializované učebne pre vyučovanie cudzích jazykov, prírodovedných predmetov, informatiky, športová hala a vonkajšie ihriská. Vyučovanie žiaka v jednom dni trvá najviac osem hodín vrátane nepovinných predmetov, okrem športovej prípravy.

Športová príprava sa uskutočňuje vo vlastných športových priestoroch školy a na zmluvných športoviskách športových klubov, s ktorými má škola uzatvorenú zmluvu o vzájomnej spolupráci.

Metódy uplatňované pri výučbe závisia od druhu výučby (teoretická alebo praktická) a sú rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Používame metódy a formy:

- motivačné - ako je motivačné rozprávanie a motivačný rozhovor,
- expozičné
    - rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, beseda, výklad,
- problémové metódy,

- práca s knihou a textom,
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky,
- didaktické hry,
- skupinová práca,
- práca vo dvojiciach,
- exkurzie,
- praktické
    - cvičenia, práca s využitím osobného počítača, riešenie projektu.

Časový harmonogram vyučovania:

Vyučovacia hodina	Vyučovanie od - do	Prestávka	Dopoludňajšia športová príprava
1. hodina	07^{30} - 08^{15}	5 minút	07^{00} - 08^{00}
2. hodina	08^{20} - 09^{05}	20 minút	08^{00} - 09^{00}
3. hodina	09^{25} - 10^{10}	10 minút	09^{00} - 10^{00}
4. hodina	10^{20} - 11^{05}	5 minút	10^{00} - 11^{00}
5. hodina	11^{10} - 11^{55}	35 minút	
6. hodina	12^{30} - 13^{15}	10 minút	
7. hodina	13^{25} - 14^{10}	5 minút	
8. hodina	14^{15} - 15^{00}	5 minút	
9. hodina	15^{05} - 15^{50}	---	

Vyučovacia hodina	Popoludňajšia športová príprava
10. hodina	15^{00} - 16^{00}
11. hodina	16^{00} - 17^{00}
12. hodina	17^{00} - 18^{00}
13. hodina	18^{00} - 19^{00}
14. hodina	19^{00} - 20^{00}

Časový rozpis realizácie športovej prípravy:

1. **Dopoludnia**
    a) **Utorok v čase od 7,00 do 11,00 hod.** (všeobecná, resp. špecializovaná športová príprava).
    b) **Streda v čase od 7,00 do 11,00 hod.** (všeobecná, resp. špecializovaná športová príprava).
    c) **Štvrtok v čase od 7,00 do 9,00 hod.** (všeobecná, resp. špecializovaná športová príprava).

2. **Popoludní**
    a) **podľa časového harmonogramu a dohody so športovými klubmi**

Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku a pracovného poriadku. Školský poriadok upravuje podrobnosti o:

a) výkone práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole alebo v školskom zariadení, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými i ostatnými zamestnancami školy,
b) prevádzke a vnútornom režime školy,

c) podmienkach pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
d) podmienkach nakladania s majetkom školy zo strany žiakov.

Žiaci sa oboznamujú so školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v elektronických triednych knihách.

6.4. Vstupné požiadavky a prístupnosť vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program Športové gymnázium je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom, ktorí sú organizovaní v športovom klube. V prípade talentovaných žiakov sa výučba môže organizovať formou individuálnych učebných plánov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

6.5. Zdravotné požiadavky na žiaka

Prijatie uchádzača do zvoleného odboru ŠVP je podmienené kladným posúdením zdravotného stavu lekárom na prihláške na štúdium pre zvolený odbor. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

6.6. Materiálno-technické priestorové podmienky

6.6.1. Kapacita školy

Školský manažment	Pedagogickí zamestnanci	Nepedagogickí zamestnanci
kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy TV, ŠP kancelária pre ekonomický úsek, kancelária pre školskú psychologičku, hygienické priestory	zborovňa pre učiteľov kabinety pre učiteľov, hygienické priestory	príručný sklad s odkladacím priestorom, kancelárie pre sekretariát, ekonomický úsek vzduchotechnika, archív, výmeníková stanica, hygienické priestory (WC, sprchy), šatne, sklady materiálov, sklad učebníc, knižnica, miestnosť pre maséra

6.6.2. Makrointeriéry, interiéry a exteriéry

makrointeriéry	Vyučovacie interiéry	Vyučovacie exteriéry
školská budova, školský aerál, školská jedáleň (súčasť školy), školský internát (súčasť školy) • kancelária zastupcu riaditeľa ŠI, • vrátnica ŠI, • zborovňa pre vychovávateľov,	klasické učebne pre teoretické vyučovanie, 3 počítačové učebne (s interaktívnou tabuľou), 3 učebne s interaktívnou tabuľou	zmluvné pracoviská a športoviská, multifunkčné ihrisko (futbal, volejbal, streetbal), futbalové miniihrisko. atletická rovinka a doskočisko

• kancelárie pre ekonomický úsek, • sklady materiálu, • klubovne a študovne, kuchynka, • počítačová miestnosť, • zasadacia miestnosť, • izby, hygienické priestory (WC,sprchy),	multimediálna učebna s projekciou a 2 učebne s projekčnou technikou, jazyková učebňa, špecializované učebne, športová hala, posilňovňa, gymnastická telocvičňa, pohybové centrum	

6.7. Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a doklady o vzdelaní

Žiak získa úplné stredné všeobecné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník štvorročného školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 7451 J športové gymnázium a ak úspešne vykonal celú maturitnú skúšku (ďalej len MS).

Cieľom MS je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek.

Na MS sa žiak posledného ročníka štúdia prihlási písomne triednemu učiteľovi do **30. septembra** z týchto predmetov (v súlade s legislatívou platnou k 1.9.2019):

- slovenský jazyk a literatúra,
- povinný predmet zo skupiny predmetov cudzí jazyk,
- voliteľný predmet zo skupiny prírodovedných alebo spoločenskovedných alebo ostatných predmetov,
- ďalší voliteľný predmet.

MS z cudzích jazykov vykonáva žiak podľa jazykovej náročnosti Spoločného európskeho referenčného rámca – úroveň B2.

Žiak môže dobrovoľne konať MS aj z ďalších predmetov, **najviac však z dvoch**. Internú časť maturitnej skúšky (okrem jej písomnej a praktickej časti) môže vykonať žiak, ktorý úspešne ukončil posledný ročník štúdia.

MS skúška sa koná podľa platnej legislatívy. MS z jednotlivých predmetov môže pozostávať z **externej a internej časti**.

Externú časť MS (EČ MS) tvorí písomný test, ktorý zadáva a vyhodnocuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. EČ MS sa koná v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky v riadnom termíne v marci a v náhradnom termíne v apríli.

Interná časť MS pozostáva z **písomnej formy** a **ústnej formy.**

Internú časť maturitnej skúšky (okrem jej písomnej formy) môže vykonať žiak, ktorý **úspešne ukončil posledný ročník štúdia**.

a) **Písomná forma internej časti** MS **(PFIČ MS)** je vypracovanie jednej z centrálne zadaných tém v určenej žánrovej forme. PFIČ MS sa koná v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky pod externým dozorom a vyhodnocuje sa interne na základe centrálnych pokynov. PFIČ MS sa koná v riadnom termíne v marci a v náhradnom termíne v apríli.

b) Ústna forma internej časti MS (ÚFIČ MS) je ústna odpoveď žiaka pred predmetovou maturitnou komisiou, pričom si žiak žrebuje jedno zo schválených maturitných zadaní. Každé maturitné zadanie tvoria dve alebo tri samostatné úlohy, podľa možnosti a charakteru predmetu, z viacerých tematických okruhov. Maturitné zadania sa nezverejňujú.

Ústna forma internej časti MS v riadnom termíne sa organizuje spravidla v druhom májovom termíne. Žiakom sa pred konaním ústnej formy maturitnej skúšky poskytuje 5 dní študijného voľna na prípravu.

MS sa koná v riadnom termíne a mimoriadnom termíne. Mimoriadne skúšobné obdobie slúži žiakom na vykonanie náhradnej alebo opravnej MS. Žiak môže vykonať MS a opravnú MS na jeho žiadosť najneskôr do troch rokov od úspešného ukončenia posledného ročníka.

Klasifikácia žiaka na MS je vyjadrená stupňom prospechu, percentom úspešnosti a príslušným percentilom alebo len percentom úspešnosti. Žiak úspešne vykonal MS, ak úspešne vykonal MS zo všetkých predmetov maturitnej skúšky.

Dokladom o získanom stupni vzdelania a zároveň o získanej kvalifikácii je **vysvedčenie o maturitnej skúške.** Súčasťou **vysvedčenia o maturitnej je aj dodatok k vysvedčeniu o MS,** v ktorom je uvedené aké predmety a s akou časovou dotáciou žiak absolvoval počas štúdia. Uvedené doklady o vzdelaní mu škola vydá proti podpisu do 5 dní od konania poslednej časti MS; ak je poslednou časťou EČ alebo PFIČ MS, ktorá sa koná v septembri nasledujúceho školského roku tak, do 10 dní od jej konania.

Žiak, ktorý úspešne zmaturuje z predmetu Základy športovej prípravy získa **Osvedčenie o odbornej spôsobilosti trénera II. kvalifikačného stupňa**.

Riaditeľ udeľuje i ďalšie ocenenia žiakom, ktorí dosiahnu mimoriadne výsledky v štúdiu alebo v športe.

6.8. Podmienky vzdelávania žiakov so ŠVVP

Škola vytvára podmienky i pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) v súlade so štátnym vzdelávacím programom a zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), t.j. žiakov, ktorým je potrebné zabezpečiť iný spôsob efektívneho vzdelávania. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby musí u žiaka diagnostikovať školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa: Žiakov so ŠVVP možno rozdeliť do skupín:

- **so zdravotným znevýhodnením (§ 94),**
- **zo sociálne znevýhodneného prostredia (§103),**
- **s nadaním (§107).**

Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií so zamestnancami Centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie a dorastového lekára.

Pred prijatím žiaka je potrebné písomné potvrdenie lekára o zdravotnej spôsobilosti pre vhodnosť zvoleného študijného odboru.

6.8.1. Integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením (špecifickými poruchami učenia)

Školu navštevujú žiaci s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia, dysortografia) alebo s telesným postihnutím. Vhodnosť vzdelávania v danom odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie.

Títo žiaci sú integrovaní do klasickej triedy a všetci vyučujúci po konzultácii so školskou psychologičkou sú oboznámení s postupom pri výučbe takýchto žiakov na základe odporučení špecializovaných zamestnancov CPPPaP. Pravidelne sa bude realizovať interakcia výchovný poradca a integrovaný žiak, rodič resp. títo budú konzultovať svoje problémy so školskou psychologičkou. Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Výchovná poradkyňa a školská psychologička spolupracuje so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, s triednymi učiteľmi pri tvorbe *individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu* podľa druhu zdravotného znevýhodnenia. Tento dokument je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so ŠVVP, ktorý je začlenený v bežnej triede.

Nemáme bezbariérový prístup na poschodiach ani špeciálne pomôcky, ale v prípade potreby sme prístupní hľadať optimálne riešenie.

6.8.2. Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Škola je otvorená pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledovné kritériá:

- pochádzajú z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca je dlhodobo nezamestnaný.

Výchova a vzdelávanie týchto žiakov je zameraná na elimináciu problémov, ktoré vyplývajú zo sociálneho znevýhodnenia (napr. sociálne a kultúrne odlišnosti v kolektíve, horšie komunikačné schopnosti) a na snahu dosiahnuť u nich pozitívny vzťah k práci, povolaniu, osvojenie si pracovných návykov a rozvoj profesijných záujmov. Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia zabezpečuje škola odbornú poradenskú pomoc v príslušných centrách poradenstva a prevencie, spracováva podklady pre sociálnu pomoc (príspevok na školské pomôcky, cestovné, ubytovanie, stravovanie) a štipendiá.

Žiakom, ktorí spĺňajú kritériá, sa poskytuje sociálne štipendium.

6.8.3. Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola je zameraná aj na rozvoj športového nadania, a preto zabezpečuje odborné vedenie všetkých športov a športoviská pre tréningový proces. Všetci športoví tréneri sú plne kvalifikovaní.

Vyučovanie je upravené tak, aby sa tréningové procesy mohli realizovať dvojfázovo. Celý výchovno-vzdelávací proces je prispôsobený tak, aby mali mladí športovci priestor nielen na rozvoj športového nadania, ale i na štúdium.

Výchovná poradkyňa spolupracuje so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, triedni učitelia spolupracujú so školskou psychologičkou, ktorá sleduje zaťaženosť žiakov. Pedagógovia zohľadňujú neprítomnosť žiakov na vyučovaní zo športových dôvodov, poskytujú žiakom konzultácie a volia individuálny prístup aj v hodnotení žiakov.

Žiaci majú vytvorené podmienky na štúdium podľa individuálneho učebného plánu.

7. ŠTÚDIUM PODĽA INDIVIDUÁLNEHO UČEBNÉHO PLÁNU

Štúdium žiakov podľa individuálneho učebného plánu sa riadi osobitnou Smernicou vydanou riaditeľom školy, ktorá upravuje spôsob osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky formou štúdia podľa individuálneho učebného plánu. Táto interná smernica je dostupná na webovom sídle školy.

8. PREVODOVÁ TABUĽKA UČEBNÉHO PLÁNU ŠVP NA UČEBNÝ PLÁN ŠKVP

Škola (názov, adresa)	Spojená škola,org. zložka: **Stredná športová škola, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina**
Názov ŠkVP	**Športové gymnázium**
Kód a názov ŠVP	74 Telesná kultúra a šport
Kód a názov študijného odboru	7451 J športové gymnázium
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Iné	vyučovací jazyk - slovenský

Štátny vzdelávací program		**Školský vzdelávací program**		
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	**Minimál. počet týž. vyuč. hodín celkom**	**Vyučovací predmet**	**Počet týž. vyuč. hodín celkom**	**Dispon. hodiny**
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	**90**			**20**
Jazyk a komunikácia	**36**	**Jazyk a komunikácia**	**41**	5
Slovenský jazyk a literatúra	**12**	Slovenský jazyk a literatúra	**12**	-
Prvý cudzí jazyk	**14**	Prvý cudzí jazyk	**14**	-
Druhý cudzí jazyk	**10**	Druhý cudzí jazyk	**10**	-
		Literárny seminár	**2**	2
		Konverzácia v cudzom jazyku	**3**	3
Človeka a hodnoty	**2**	**Človeka a hodnoty**	**2**	0
Etická výchova/Náboženská výchova	**2**	Etická výchova/Náboženská výchova	**2**	-
Človeka a spoločnosť	**12**	**Človeka a spoločnosť**	**10**	1
Dejepis	**5**	Dejepis	**2**	-
Geografia	**4**	Geografia	**5**	1
Občianska náuka	**3**	Občianska náuka	**3**	-
Človek a príroda	**16**	**Človek a príroda**	**18**	2
Fyzika	**5**	Fyzika	**5**	-
Chémia	**5**	Chémia	**6**	1
Biológia	**6**	Biológia	**7**	1
Matematika a práca s informáciami	**14**	**Matematika a práca s informáciami**	**15**	1
Matematika	11	Matematika	12	1
Informatika	3	Informatika	3	-
Umenie a kultúra	**2**	**Umenie a kultúra**	**2**	0
Umenie a kultúra	2	Umenie a kultúra	2	-
Zdravie a pohyb	**48-104**	**Zdravie a pohyb**	**48-104**	0
Základy športovej prípravy	8	Základy športovej prípravy	8	-
Športová príprava	40-96	Športová príprava	40-96	-
		OSTATNÉ POVINNÉ PREDMETY	**5**	5
		Finančná gramotnosť	1	1
		Základy výživy v športe	4	4
		POVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY	**6**	6
		Seminár z matematiky	6	6
		Seminár z informatiky		

		Seminár z fyziky		
		Seminár z chémie		
		Seminár z biológie		
		Seminár z dejepisu		
		Seminár z geografie		
		Spoločenskovedný seminár		
Disponibilné hodiny	**20**			
CELKOM bez športovej prípravy	**110**	**CELKOM bez športovej prípravy**	**110**	**20**
ÚČELOVÉ KURZY				
Kurz na ochranu života a zdravia	**18 h**	**3. ročník**		
Kurz pohybových aktivít v prírode	**15 h**	**1. ročník**		
Účelové cvičenia	**24 h**	**1. a 2. ročník**		

9. UČEBNÝ PLÁN

Aktuálny učebný plán tvorí neodeliteľnú súčasť tohto školského vzdelávacieho programu. Je vo formáte .xls

Poznámky k učebnému plánu

Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

10.UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy predmetov tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu, pričom zohľadňujú profil absolventa a zameranie školy.

Učebné osnovy sú súčasťou školských vzdelávacích programov. Vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu,

Štruktúra učebných osnov pre všetky vyučovacie predmety:

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu
2. Ciele vyučovacieho predmetu
3. Výchovno a vzdelávacie stratégie
4. Metódy a prostriedky hodnotenia predmetu
5. Učebné zdroje
6. Obsahový a výkonový štandard
    a. prerozdelenie obsahových a výkonových štandardov do jednotlivých ročníkov je v učebných osnovách len orientačné. Reálne rozčlenenie je predmetom časovo-tematických plánov, ktoré si vyučujúci vypracúvajú každoročne v elektronickej podobe.
    b. učebné osnovy jednotlivých predmetov korešpondujú so vzdelávacími štandardami štátneho vzdelávacieho programu a v žiadnom predmete nebol rozšírený obsah vzdelávania, okrem povinne voliteľných predmetov.

Učebné osnovy jednotlivých predmetov tvoria prílohu č. 1 ŠkVP a sú k dispozícii na webovom sídle školy.

Názov a adresa školy	Spojená škola, org. zložka **Stredná športová škola** **Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina**
Názov školského vzdelávacieho programu	**Športové gymnázium**
Kód a názov ŠVP	74 Telesná kultúra a šport
Kód a názov učebného odboru	**7451 J športové gymnázium**
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	štátna
Vyučovací jazyk	slovenský

UČEBNÝ PLÁN

pre študijný odbor: **7451 J športové gymnázium**
pre ročníky: **prvý, druhý, tretí**
v školskom roku: **2021/2022**

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník				Spolu	Disp. hod.	Poznámky
		prvý	druhý	tretí	štvrtý			
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12		g)
	prvý cudzí jazyk	3	3	4	4	14		a), c), g)
	druhý cudzí jazyk	3	3	2	2	10		b), c), g)
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	3	3	2	12	1	e)
	informatika	2	1			3		f)
Človek a príroda	fyzika	2	2	1		5		e)
	chémia	2	2	2		6	1	d)
	biológia	2	3	2		7	1	d)
Človek a spoločnosť	dejepis	1	2	2		5		
	geografia	2	2	1		5	1	
	občianska náuka		2	1		3		
Umenie a kultúra	umenie a kultúra				2	2		g)
Človek a hodnoty	etická výchova alebo náboženská výchova	2				2		h), g)
Zdravie a pohyb	športová príprava	10	10	10	10	40		g), m)
Ostatné povinné vyučovacie predmety	základy športovej prípravy	2	2	2	2	8		g)
	základy výživy v športe				2	2	2	
	finančná gramotnosť				1	1	1	g)
	literárny seminár				2	2	2	g)
	konverzácia v cudzom jazyku			1	2	3	3	a), c), g)
SPOLU POVINNÉ PREDMETY		38	38	34	32	142	12	
Povinne voliteľné vyučovacie predmety	seminár z matematiky			4	4	8	8	g), i)
	seminár z informatiky							
	seminár z fyziky							
	seminár z chémie							
	seminár z biológie							
	seminár z dejepisu							
	seminár z geografie							
	seminár z ekonomiky							
	spoločenskovedný seminár							
SPOLU POVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY		0	0	4	4	8	8	
SPOLU POVINNÉ PREDMETY		**38**	**38**	**38**	**36**	**150**	**20**	
Nepovinné vyučovacie predmety	vedomosti v praxi 2019/2020 2.p.	2				2		n)
	vedomosti v praxi 2020/2021	2	2			4		n)
	vedomosti v praxi 2021/2022		2	2		4		n)
SPOLU NEPOVINNÉ VYUČOVACIE PREDMETY		4	4	2	0	10		
SPOLU (povinné, nepovinné, športová príprava)		**42**	**42**	**40**	**36**	**160**	**20**	
Povinné súčasti vyučovania	účelové cvičenie	12	12			24		j)
	kurz pohybových aktivít	15				15		k)
	kurz na ochranu života a zdravia			18		18		l)

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	Ročník				Spolu	Poznámky
	prvý	druhý	tretí	štvrtý		
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30	129	
Maturitná skúška	0	0	0	3	3	
Kurz na ochranu života zdravia	0	0	1	0	1	l)
Kurz pohybových aktivít	1	0	0	0	1	k)
Časová rezerva	6	7	6	4	23	
Spolu týždňov	**40**	**40**	**40**	**37**	**157**	

Poznámky

a) Vyučuje sa jeden z týchto jazykov ako prvý cudzí jazyk: anglický alebo nemecký.

b) Vyučuje sa jeden z týchto jazykov ako druhý cudzí jazyk: anglický, nemecký alebo ruský.

c) Trieda sa delí na každej hodine pri minimálnom počte 24 žiakov v triede, prípadne v ročníku.

d) Trieda sa delí na 1 hodine v týždni v 1. ročníku pri minimálnom počte 24 žiakov.

e) Trieda sa delí na 1 hodine v týždni v 2. ročníku pri minimálnom počte 24 žiakov.

f) Trieda sa delí tak, aby v jednej skupine bolo najviac 15 žiakov.

g) Predmet sa môže odučiť v dvoj- alebo viac-hodinových blokoch.

h) Etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú na základe výberu žiakov a ich zákonných zástupcov v skupinách v rámci jedného ročníka pri maximálnom počte 20 žiakov v jednej skupine. Predmety sa neklasifikujú. Pri vyučovaní predmetu sa môžu žiaci spájať i z viacerých ročníkov podľa podmienok ŠVP, ak počet žiakov v skupine klesne pod 12.

i) Povinne voliteľné predmety si vyberá žiak na základe vlastnej preferencie, pričom do 3. ročníka si vyberá 1 predmet s časovou dotáciou 4 hodiny týždenne a do 4. ročníka 1 predmet s časovou dotáciou 4 hodiny týždenne. Voliteľné predmety sa klasifikujú a vyučujú sa v skupinách od 12 žiakov, prípadne aj v skupinách s nižším počtom žiakov na základe rozhodnutia riaditeľa školy.

j) Povinnou súčasťou vyučovania sú účelové cvičenia realizované v rozsahu 6 hodín v každom polroku 1. a 2. ročníka.

k) Kurz pohybových aktivít sa realizuje v 1. ročníku ako lyžiarsky a snoubordový výcvik v rozsahu najmenej 15 hodín v trvaní maximálne 5 vyučovacích dní.

l) Kurz na ochranu života a zdravia sa realizuje v minimálnom rozsahu 18 hodín najviac v trvaní 3 vyučovacích dní v 3. ročníku.

m) Predmet telesná a športová výchova sa vyučuje v rámci športovej prípravy. Športová príprava sa uskutočňuje v rozsahu 10 – 24 hodín týždenne vrátane regenerácie podľa učebných osnov daného športu. 10 hodín športovej prípravy dopoludnia a zvyšok hodín, podľa časovej dotácie v jednotlivých športoch v popoludňajších hodinách, avšak do max. počtu 24 hodín týždenne.

n) Trieda sa delí na každej hodine na skupiny. Predmet je financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ v rámci projektu „Buď gramotný, buď in!" (OP LZ). Obsahové zameranie predmetu je súčasťou spracovaných učebných osnov a je orientovaný na rozvíjanie čitateľskej, prírodovednej, matematickej a finančnej gramotnosti žiakov.

V Žiline dňa 1.9.2021 **PaedDr. Peter Hruška, riaditeľ školy**

10.1. Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

- **10.1.1. Slovenský jazyk a literatúra**
- **10.1.2. Prvý cudzí jazyk**
- **10.1.3. Druhý cudzí jazyk**
- **10.1.4. Literárny seminár**
- **10.1.5. Konverzácia v anglickom jazyku**
- **10.1.6. Etická výchova**
- **10.1.7. Náboženská výchova**
- **10.1.8. Dejepis**
- **10.1.9. Občianska náuka**
- **10.1.10. Geografia**
- **10.1.11. Fyzika**
- **10.1.12. Biológia**
- **10.1.13. Chémia**
- **10.1.14. Matematika**
- **10.1.15. Umenie a kultúra**
- **10.1.16. Informatika**
- **10.1.17. Základy športovej prípravy**
- **10.1.18. Športová príprava**

10.2. Učebné osnovy ostatných povinných predmetov

- **10.2.1. Finančná gramotnosť**
- **10.2.2. Základy výživy v športe**

10.3. Povinne voliteľné predmety

- **10.3.1. Seminár z matematiky**
- **10.3.2. Seminár informatiky**
- **10.3.3. Seminár z fyziky**
- **10.3.4. Seminár z chémia**
- **10.3.5. Seminár z biológie**
- **10.3.6. Seminár z dejepisu**
- **10.3.7. Seminár z geografie**
- **10.3.8. Spoločenskovedný seminár**

10.4. Učebné osnovy účelových kurzov

- **10.4.1. Kurz na ochranu života a zdravia**
- **10.4.2. Kurz pohybových aktivít**

11.FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Finančná gramotnosť je prierezová téma, v ktorej je rozpracované finančné vzdelávanie žiakov v súlade s Národným štandardom finančnej gramotnosti verzia 1.2. (ďalej len „NŠFG“), ktoré sme začlenili do povinného vyučovacieho predmetu Finančná gramotnosť, ktorá plne korešponduje s NŠFG a vyučuje sa v štvrtom ročníku odborne vyškoleným pedagogickým zamestnancom.

Cieľom finančného vzdelávania žiakov je rozvíjať ich vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou gramotnosťou a vedieť ich aplikovať pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Vzhľadom na dôležitosť finančného vzdeláv má Finančná gramotnosť charakter prierezovej témy a podrobnejšie je rozpracovaná ako príloha k ŠkVP. Táto príloha bude podkladom výučby a implementácie finančnej gramotnosti do jednotlivých predmetov a v rámci rovnomenného povinného vyučovacieho predmetu.

PRÍLOHY

Príloha 1 Učebné osnovy

Príloha 2 Finančná gramotnosť (NŠFG 1.2)

Príloha 3 Prevencia extrémizmu a radikalizmu

Príloha 4 Úprava časového harmonogramu vyučovania

Príloha 5 Usmernenie k organizácii vyučovania v čase pandémie

Príloha 6 Program proti šikane

Anglický jazyk

1. cudzí jazyk

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	4	4
	spolu	99	99	132	120

2. cudzí jazyk

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	2	2
	spolu	99	99	66	60

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk.

1. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Na vyučovacích hodinách sú žiaci rozdelení do skupín, výučba sa podľa možnosti uskutočňuje aj v učebni jazykov, ktorá je vybavená modernou didaktickou technikou a v počítačovej miestnosti. Toto vytvára predpoklady pre tímovú prácu ako i pre samo štúdium, k rozvoju tvorivosti a schopnosti spracovávať poznatky a projekty. Popri učebniciach sa žiaci učia používať rôzne typy slovníkov, príručiek a zoznamujú sa aj s autentickým jazykom prostredníctvom časopisov.

Pri vyučovaní anglického jazyka využívame frontálnu a skupinovú formu vyučovania, ako aj prácu vo dvojiciach.

Na rozvoj komunikatívnosti, samostatnosti, tvorivosti a aktivity žiakov sa využívajú nasledovné metódy vyučovania:

I. Motivačnémetódy
- motivačné rozprávanie a motivačný rozhovor
- brainstorming

II. Expozičnémetódy
- rozprávanie
- výklad, vysvetľovanie
- kladenie otázok, rozhovor
- monológ

III. Projektová a heuristická metóda

IV. Kooperatívne učenie

V. Práca s knihou a textom

VI. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky

VII. Didaktické hry

VIII. Situačné hry a dramatizácia

IX. Fixačné metódy

- metódy opakovania a precvičovania(ústne, písomne)

2. Hodnotenie predmetu

Klasifikácia v predmete cudzí jazyk je v súlade s metodickým pokynom č. 21/2011–R. Žiaci získavajú známky s váhou 3, 2, 1 podľa náročnosti a rozsahu hodnotenej úlohy, o čom vyučujúci žiakov vopred informuje.

Stupnica pre hodnotenie písomných úloh:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Žiak musí mať ku koncu každého štvrťroka minimálne dve známky s najvyššou váhou.

Komisionálna skúška

a) Skúška z <u>prvého</u> cudzieho jazyka má dve časti – písomnú a ústnu.

Ústna časť:
- práca s určeným textom
- rozprávanie na danú tému
- prezentácia vopred pripravenej ročníkovej práce, tému ktorej si žiak vopred dohodne s vyučujúcim

Písomná časť: -test - žiak môže získať určitý počet bodov podľa náročnosti úloh. Výsledná známka z tohto testu sa určí na základe počtu % zo získaných bodov a žiak je hodnotený stupňom:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%

nedostatočný 34%-0%

Výsledná známka komisionálnej skúšky je váženým priemerom písomnej a ústnej časti podľa nasledujúceho vzorca:

$$\textbf{výsledná známka} = \frac{1.(\text{písomná časť}) + 1.(\text{ústna časť})}{2}$$

pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4.

b) Skúška z <u>druhého</u> cudzieho jazyka má dve časti – písomnú a ústnu.

Ústna časť: - práca s určeným textom
- rozprávanie na danú tému

Písomná časť: -test - žiak môže získať určitý počet bodov podľa náročnosti úloh. Výsledná známka z tohto testu sa určí na základe počtu % zo získaných bodov a žiak je hodnotený stupňom:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka komisionálnej skúšky je váženým priemerom písomnej a ústnej časti podľa nasledujúceho vzorca:

$$\textbf{výsledná známka} = \frac{1.(\text{písomná časť}) + 1.(\text{ústna časť})}{2}$$

pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ priebežne a to ústne i písomne. Priebežné hodnotenie práce žiakov je kombinácia slovného hodnotenia a klasifikácie.

Spôsob hodnotenia je zvolený podľa typu činnosti. Prevláda spôsob slovného hodnotenia.

3. <u>Učebné zdroje</u>

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice anglického jazyka s pracovnými zošitmi, prekladové slovníky, výkladové slovníky, gramatické prehľady a tabuľky, CD a DVD nahrávky, obrazový materiál ako rôzne obrázky, fotografie, mapky, jedálne lístky, prospekty, katalógy, anglické časopisy, komiksy, TV seriály, počítačové hry a didaktické hry , hudba, webové stránky.

4. <u>Obsah vzdelávania</u>

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch, prípadne v prílohe týchto plánov (učebné plány 1AJ, učebné plány 2AJ,)

Biológia

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	3	2	–
	spolu	66	99	66	–

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programudostupného na webovom sídle www.minedu.sk

V 3. ročníku sme zvýšili týždennú časovú dotáciu z 1 hodiny na 2 hodiny. Zvýšenie časovej dotácieo 1 hodinu využijeme na prezentáciu projektov žiakmi, podrobnejšie opakovanie väčších tematických celkov, ale aj pomalšie a precíznejšie sprístupnenie informácií žiakomz tém:

1. Oporná sústava + 3 hodiny
2. Pohybová sústava + 3 hodiny
3. Koža + 1 hodina
4. Tráviaca sústava + 1 hodina
5. Dýchacia sústava + 1 hodina
6. Telové tekutiny + 2 hodiny
7. Vylučovacia sústava + 1 hodina
8. Hormonálna sústava + 1 hodina
9. Nervová sústava + 2 hodiny
10. Zmyslové orgány + 1 hodina
11. Projekty žiakov k orgánovým sústavám človeka + 4 hodiny
12. Zdravý životný štýl + 4 hodiny
13. Civilizačné choroby + 2 hodiny
14. Sociálne patológie + 1 hodina
15. Polročné opakovanie – prvý polrok + 1 hodina
16. Polročná klasifikácia + 1 hodina
16. Opakovanie I. tematického celku + 2 hodiny
17. Polročné opakovanie – druhý polrok + 1 hodina
18. Koncoročná klasifikácia + 1 hodina

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu biológia

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

- **v oblasti komunikačných schopností:**
  - ~ správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
  - ~ vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
  - ~ vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov
  - ~ zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti
  - ~ vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry
  - ~ vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt
- **v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:**
  - ~ navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
  - ~ využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh
  - ~ riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- **v oblasti sociálnych kompetencií:**

- ~ vyjadrovať svoje postoje názory a skúsenosti
- ~ pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť aj pomáhať
- ~ prezentovať alebo zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení

- **v oblasti získavať, osvojovať si a rozvíjať manuálne zručnosti:**
  - ~ dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
  - ~ používať správne techniky a postupy pri praktických činnostiach
  - ~ využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

V predmete biológia chceme využívať také výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré umožnia žiakom zorientovať sa v poznatkoch, chápať ich vo vzájomných súvislostiach a vedieť ich aplikovať v živote. Pri obsahu sa zameriame na základné učivo.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pri vyučovaní biológie sa uplatňujú:

- **expozičné metódy** sa využívajú pri vytváraní nových poznatkov a zručností: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž,
- **motivačné metódy** slúžia na vzbudenie záujmu o učebnú činnosť: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu,
- **problémové metódy:** heuristická metóda a projektová metóda,
- **fixačné metódy:** metódy opakovania a precvičenia,
- **prácu s knihou a odbornou literatúrou.**

Terénne pozorovania, **praktické aktivity** a **exkurziu** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

3.Hodnotenie predmetu

- ústne skúšanie (individuálne alebo frontálne skúšanie)
- písomné skúšanie (didaktický test)
- praktické cvičenia
- samostatné pozorovania
- práca s odbornou literatúrou
- referáty, projekty
- diskusia

Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov podľa náročnosti danej úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa % zo získaných bodov. Žiak je hodnotený stupňom :

výborný 100% - 90%
chválitebný 89% - 75%
dobrý 74% - 50%
dostatočný 49% - 30%
nedostatočný 29% - 0%

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka. Prihliada sa však aj na systematickosť práce žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie, ako aj zodpovednosť, snahu a iniciatívu počas celého klasifikačného obdobia.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe aritmetického priemeru známok, ale berie sa do úvahy váha (dôležitosť) jednotlivých známok. Váha známok ústnej odpovede a didaktického testu je 2 a váha ostatných známok je 1.

Komisionálna skúška má ústnu časť, pričom si žiak žrebuje 3 otázky. Každá otázka je hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z 3 čiastkových známok.

4. Učebné zdroje

Učebnice:

1. VIŠŇOVSKÁ, J. a kol.: *Biológia pre 1. ročník gymnázií*. Expol pedagogika. 2008. ISBN 978-80-8091-133-1

2. VIŠŇOVSKÁ, J. a kol.: *Biológia pre 2. ročník gymnázia a 6. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. SPN. 2012. ISBN 978-80-10-02286-1

3. UŠÁKOVÁ, K. a kol.: *Biológia pre gymnázia 6*. Expol pedagogika. 2005. ISBN 80-89003-81-8

Ostatné zdroje: odborná literatúra, atlasy, časopisy, videofilmy, mikroskopy, trvalé preparáty, nástenné obrazy, prezentácie a pod.

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedený v časovo-tematických plánoch.

Dejepis

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	1	2	2	–
	spolu	33	66	66	–

Postupujeme podľa štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Dejepisné vyučovanie vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti.

Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom nepristupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho, ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý na hodinách dejepisu má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách, ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Efektívne vyučovanie dejepisu realizujeme vyučovaním, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchrónne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní dejepisu treba využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov geografia, občiansky výchova, slovenský jazyka literatúra a využívať aj prierezové témy.
Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

2. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu dejepis sa vychádza z výkonových štandardov, bude sa vychádzať z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia:

a) Podľa spôsobu vyjadrovania:

- ústne skúšanie
- písomné skúšanie: didaktické testy, tematické písomky, projekty

b) Podľa počtu skúšaných žiakov:
- individuálne
- skupinové

c) Podľa časového zaradenia:
- priebežné
- súhrnné

d) Podľa cieľa:
- formatívne hodnotenie: priebežné sledovanie výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie vrátane spracovania domácich úloh, aktivity, pozornosti a úsilia žiakov na hodine, schopnosti hľadania spôsobov riešenia daného problému. Zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia.
- sumatívne hodnotenie: ústne a písomné skúšanie.

Pri písomnom skúšaní – didaktických testoch - môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov /podľa náročnosti úlohy/.Výsledná známka sa určuje podľa počtu % zo získaných bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

v**ýborný**	ak dosiahne **90% -100**%
chválitebný	**89,99%- 75%**
dobrý	**74,99% - 50%**
dostatočný	**49,99% -30%**
nedostatočný	**29,99% -0%**

Výsledná známka na konci polroka vznikne po zaokrúhlení ako vážený aritmetický priemer zo známok, ktoré žiak získal počas klasifikačného obdobia, pričom sa priemer 1,5 zaokrúhľuje na 1, 2,5 na 2, 3,5 na 3 a 4,5 na 4. Váha tematickej písomky je 4, ústnej odpovede 2, projektu 2, aktivity 1.

Komisionálna skúška má ústnu časť.Žiak si žrebuje 3 otázky k ústnej časti. Každá odpoveď bude hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z týchto 3 otázok, pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

3. Učebné zdroje

Literatúra:

Kol. aut.: Dejepis pre 1. ročník gymnázií. Bratislava, SPN 2000.
Kol. aut.: Dejepis. Svetové dejiny pre 2. ročník gymnázií. Bratislava, SPN 2003.
Kol. aut.: Dejepis. Národné dejiny pre 2. ročník gymnázií. Bratislava, SPN 2002.
Kol. aut.: Dejepis. Svetové dejiny pre 3. ročník gymnázií. Bratislava, SPN 2006.
Kol. aut.: Dejepis. Národné dejiny pre 3. ročník gymnázií. Bratislava, SPN 2006.
Kratochvíl, V., Mlynarčíková, H.: Maturita po novom. Dejepis. Bratislava, SPN 2007.

4. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch, prípadne v prílohe týchto plánov (učebné plány DEJ)

Etická výchova

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	-	–	–
	spolu	66	-	–	–

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu etická výchova

Zmyslom etickej výchovy je vychovávať k mravnej zrelosti . Chceme žiakov motivovať k tomu, aby navodené aktivity využívali v každodennej praxi a nadobudnuté schopnosti po celý život ďalej rozvíjali.

Preto budeme vo vyučovaní uplatňovať moderné metódy a formy práce, ktoré budú zamerané na štyri základné kroky:

- **senzibiláciu** – pochopenie etických hodnôt najmä prostredníctvom vnímania situácií, prírody, seba a druhých
- **hodnotovú reflexiu** - porozumenie a interiorizáciu súvisiacich hodnôt a noriem
- **praktický nácvik** - nácvik zodpovedajúceho správania v podmienkach triedy
- **transfér** -zovšeobecnenie a prenos skúseností, osvojených v škole, do každodenného života.

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (hra, hranie rolí, hranie scénok, rozprávanie, beseda, anketové metódy, metóda posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia , projektová metóda, diskusia, skupinová práca, brainstorming ,denník…

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

V predmete etická výchova výchovno-vzdelávacie stratégie budú slúžiť na poskytnutie možnosti ľahšie porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Na hodinách Etickej výchovybudeme uplatňovať vhodné metódy, ktoré rozvíjajú kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú úroveň vzdelávania. Hlavným zámerom je prostredníctvom aktivizujúcich metód posilniť u žiaka poznatkovú bázu o emocionálny rozmer, rozvíjať kompetenciu komplexného prístupu pri utváraní jeho názorov a postojov.

1. Aktivizujúce metódy

2. Oral history äústne podaná história – otázky a svedectvá okolo holokaustu

3. Kolbov cyklus skúsenostného učenia(vychádza z vlastnej, alebo sprostredkovanej skúsenosti.

4. Problémové metódy: metˇoda konfrontácie, paradoxov, čiernej skrinky, heuristické metódy

5. Diskusné metódy

6. Situačné a inscenačné metódy / hranie rolí, žiak je aktérom predvádzaných situácií/

Predpokladom účinnosti etickej výchovy je splnenie určitých podmienok, najmä:

- bezpodmienečné prijatie každého žiaka, vytváranie priateľských vzťahov v skupine,
- pozitívne očakávania (atribúcia), induktívna disciplína,
- zdôrazňovanie prosociálnych hodnôt, ako sú spolupráca a pomoc,
- kontakty učiteľa so žiakmi aj mimo hodín etickej výchovy; preto etickú výchovu má učiť učiteľ, ktorý v triede učí aj iné predmety.

Do procesuálnej stránky etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- vytvoriť z triedy výchovné spoločenstvo.
- prijať žiaka takého, aký je a prejavujme mu priateľské city.
- pripísať žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujme pozitívne očakávania).
- formulovať jasné a splniteľné pravidlá.
- nabádanie, je to osvedčený výchovný prostriedok.
- na negatívne javy reagovať pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
- odmeny a tresty používať opatrne.
- do výchovného procesu zapojiť aj rodičov.
- byť nositeľmi radosti.

Účinnosť etickej výchovy vo veľkej miere závisí od špecifického vzťahu, ktorým je predovšetkým dobroprajný, partnerský, priateľský, ale náročný a vo svojich požiadavkách dôsledný vzťah k žiakovi.

V tomto predmete je prvoradým cieľom osobný rozvoj žiaka ako z hľadiska mravného, ale aj sociálneho , environmentálneho, multikultúrna a mediálna výchova.

V oblasti mediálnej výchovy je cieľom poukázať nielen na schopnosť sa orientovať, ale aj na dôležitosť kritickosti diváka, bez ktorej vedie rýchla cesta k závislosti .

Samozrejme ako aj iné predmety aj etická výchova využíva poznatky z iných oblastí vzdelávania. Poukazuje na samotnú dôležitosť vzdelania v reálnom živote.

Súčasťou etickej výchovy je aj regionálna výchova, prostredníctvom ktorej si žiaci uvedomujú jedinečnosti svojho regiónu, jeho kultúry, návykov, prejavov, histórie, pamiatok, prírodných krás a učia sa národnej hrdosti.

3. Hodnotenie predmetu

Na hodine etickej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známkou. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Využívame slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností kontrolujeme a hodnotíme prostredníctvom prezentácie projektov.

4. Učebné zdroje

Etická výchova nepoužíva priamo učebnicu žiakmi. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch , audio a video nahrávkach, na internete. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy.

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedený v časovo-tematických plánoch

Finančná gramotnosť

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	-	-	-	1
	spolu	-	-	-	30

1. Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet viac ako peniaze, rozvíja u žiakov spôsobilosti, ktoré sú potrebné pre orientáciu v súčasnom finančnom svete. Žiaci majú možnosť nadobudnúť znalosti, schopnosti a rozvíjať hodnotové postoje potrebné k tomu, aby mohli efektívne reagovať na osobné udalosti v neustále sa meniacom ekonomickom prostredí. Opodstatnenosť vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti úzko súvisí s potrebou pripraviť žiakov na jednotlivé etapy života jednotlivca a rodiny v spoločnosti, na ktoré mu súčasné rodinné prostredie a obsah vzdelávania neposkytuje dostatok podnetov a príležitostí. Obsah vzdelávania a ciele vyučovacieho predmetu nadväzujú na Národný štandard finančnej gramotnosti, z ktorého vyplývajú ciele a výkonové štandardy. Zaradenie predmetu do vyučovania vytvára predpoklady pre naplnenie Národného štandardu finančnej gramotnosti. Škola má možnosť vybrať si, do ktorého ročníka predmet zaradí. Vhodné je v jednom ročníku v rámci ISCED 3, rovnako je možné vyučovať predmet ako nepovinný. Výučba bude realizovaná s podporou interaktívneho vzdelávacieho portálu, ktorý je prispôsobený potrebám žiakov na úrovni ISCED 3. Osvojenie vedomostí a získanie spôsobilostí bude prebiehať formou online aplikácií, konkrétnych úloh z reálneho života, hier, cvičení, pracovných listov a aktivít realizovaných s konzultantom z finančnej inštitúcie. S podporou on-line vzdelávania bude mať žiak možnosť komunikovať na konkrétne témy s tútorom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet rozvíja schopnosť žiakov orientovať sa vo sfére peňazí, chápať potrebu zabezpečenia peňazí pre uspokojovanie životných potrieb, prijímať finančné rozhodnutia a finančnú zodpovednosť, plánovať tok peňazí a hospodáriť s nimi v každodenných životných situáciách.

Cieľom predmetu finančná gramotnosť je, aby žiak vedel vysvetľovať príčiny a súvislosti z oblasti financií, kriticky a selektívne spracovávať informácie, diskutovať o nich a zaujímať k nim stanoviská. Žiak dokáže aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach.

3. Kompetencie

Výchovno-vzdelávací proces je orientovaný na rozvoj kľúčových kompetencií:

- používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách
- vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí
- porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny
- udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu
- aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

- používanie primeraných stratégií riadenia rizík

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Vo vyučovacom predmete viac ako peniaze, sú pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií potrebných pre osobný rozvoj, spoločenské začlenenie a zamestnanosť a aktívne občianstvo využívané výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti - kriticky hodnotiť zdroje informácii, vyhľadávať, a vytvárať informácie, analyzovať aktuálne životné situácie, zapamätať si podstatné fakty, sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, správne interpretovať fakty a vyvodzovať z nich závery, vyjadrovať sa zrozumiteľne, výstižne prezentovať svoje názory, zdôvodňovať ich, argumentovať a diskutovať na aktuálnu tému, chápať význam učenia sa ako sociálneho procesu.

- interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti - zapájať sa do spoločných aktivít, podieľať sa na tímovej práci, stanoviť si krátkodobé a dlhodobé ciele, predkladať návrhy, preukázať zodpovednosť za vymedzené úlohy a za seba samého, uznávať ľudské práva, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje, niesť zodpovednosť za vlastný rozvoj a možnosť aktívneho zapojenia sa do spoločnosti.

- schopnosť tvorivo riešiť problémy - identifikovať problémy a formulovať ich, kriticky posúdiť informácie, zvoliť vhodné informačné zdroje a metódy na riešenie problému, stanoviť kritériá pre voľbu a realizáciu vhodného riešenia, operatívne korigovať postupy pri riešení problému, vedieť vyhodnocovať dopady uvážených a nerozvážnych rozhodnutí, využívať nadobudnuté poznatky v osobnom živote.

- podnikateľské spôsobilosti - orientovať sa v rôznych informačných zdrojoch a údajoch a vedieť ich využívať, preukázať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, poznať podstatu finančného zabezpečenia jedinca, rodiny a spoločnosti, plánovať osobné financie, poznať význam podnikania a uplatnenia sa na trhu práce, poznať možnosti a význam ďalšieho vzdelávania.

- spôsobilosť využívať informačné technológie - vyhľadávať vhodné informačné zdroje z rôznych zdrojov v písomnej, grafickej alebo zvukovej forme, informácie evidovať, triediť, spracovávať a prezentovať vhodnou formou, efektívne využívať informačné a komunikačné technológie, byť mediálne gramotný, poznať základy informačnej bezpečnosti.

- spôsobilosť byť demokratickým občanom - formulovať a prezentovať svoje postoje, preukázať zodpovednosť za svoje správanie, rozhodnutia zdravie, vyjadriť zodpovedný postoj k životnému prostrediu, globálnym ekonomickým problémom a stav spoločnosti ako celku.

5. Hodnotenie predmetu

Žiak absolvuje vstupný test a testy z 1.-10..kapitoly. Testy sú vyhodnocované percentuálne. Pri hodnotení testov sa uplatňuje nasledovná stupnica:

100%	- 90%	- 1
89%	- 80%	- 2
79%	- 70%	- 3
69%	- 60%	- 4
59%	- 0%	- 5

6. Učebné zdroje

Portál pre učiteľov i žiakov: www.viacakopeniaze.sk

Učebný materiál pre učiteľov i žiakov: www.vzdelavanie.jaslovensko.sk

Aktuálne informácie z periodík, materiálov finančných subjektov a internetu.

7. Obsah vzdelávania

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
Viac ako peniaze			**30 hod.**
▪ peniaze ▪ naše príjmy a výdavky ▪ riadenie financií ▪ ako fungujú banky ▪ môj prvý účet v banke ▪ ako a čím platíme ▪ moderné bankové nástroje ▪ existuje niečo iné okrem peňazí? ▪ zadĺžiť sa rozumne ▪ životné istoty a riziká	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť vzťah medzi zachovaním životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb ▪ objasniť funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie potrieb človeka, rodiny ▪ vyjadriť hodnotu vecí ako výsledku práce ▪ pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom ▪ popísať fungovanie jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti ▪ aplikovať zásady hospodárnosti v životných situáciách ▪ robiť osobné finančné rozhodnutia na základe zváženia alternatív a niesť za ne zodpovednosť ▪ nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov ▪ vyhľadať a uplatniť nástroje na ochranu spotrebiteľov ▪ zosúladiť životné potreby jednotlivca a rodiny s možnosťami ich zabezpečenia ▪ vysvetliť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb ▪ identifikovať zdroje osobných príjmov ▪ opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy a možnosti zabezpečenia jedinca a rodiny ▪ diskutovať s úspešnými osobnosťami vo finančnej oblasti a možnosti inšpirovať sa nimi	matematika	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
	▪ vypracovať osobný finančný plán a systém finančných záznamov ▪ popísať spôsob používania rôznych metód platenia ▪ uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe ▪ vysvetliť význam a možnosti príspevkov na darcovstvo a filantropiu ▪ získať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov ▪ identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov ▪ opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť ▪ diskutovať o možnostiach a význame sporenia ▪ vysvetliť možnosti investovania a význam investovania a budovania majetku ▪ vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi ▪ vysvetliť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík ▪ vysvetliť systém zabezpečenia jedinca a rodiny pre prípad nepriaznivej situácie a staroby ▪ popísať možnosti poistenia a vysvetliť rozdiel medzi nimi ▪ vysvetliť podstatu a význam poistenia.		

Fyzika

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	2	1	–
	spolu	66	66	33	–

Postupujeme podľa štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk.

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu fyzika

Kompetencie k učeniu a riešeniu problému:

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov, porovnávať ich obsah a konfrontovať ich s fyzikálnymi zákonmi, ktoré doteraz pozná,
- schopnosť vysvetliť prírodné javy, predvídať ich dôsledky a možnosť ich technických aplikácií,
- uplatňovať matematický aparát pre popis a objasňovanie súvislostí prírodných javov, a pri riešení praktických úloh, chápať dôležitosť matematického aparátu pri aplikácii fyzikálnych poznatkov,
- systematizovať fyzikálne vedomosti a vedieť ich transformovať do iných vzdelávacích oblastí,
- uplatňovať kritické myslenie,
- používať odbornú terminológiu, vedieť samostatne študovať odborný text,
- formulovať a riešiť fyzikálne problémy, použiť vhodné stratégie riešenia,
- uskutočniť vlastné hodnotenie výsledkov,
- využívať fyzikálne poznatky a metódy k riešeniu problémov z rôznych oblastí praktického života.

Kompetencie komunikatívne

- formulovať svoj názor a argumentovať na základe exaktných zákonov a zákonitostí,
- používať odbornú terminológiu na jasnú a presnú formuláciu pri písomnom a ústnom prejave,
- vyjadrovať myšlienky s použitím symbolov, rozvíjať mimoverbálne vyjadrovanie myšlienok,
- tvoriť, prijať, vyhľadávať a spracovať informácie.

Kompetencie sociálne a personálne

- spolupracovať a rozdeľovať úlohy v pracovnom kolektíve,
- akceptovať skupinové rozhodnutia,
- zodpovedať za splnenie spoločnej úlohy,
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných skupín,
- diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme,
- formovať zodpovedný vzťah k vlastnému zdraviu dodržiavaním BOZP pri laboratórnych prácach,
- rešpektovať autorské práva a legislatívu pri práci s informáciami.

Kompetencie pracovné

- dodržiavať termíny splnenia stanovených úloh,
- vykonávať bezpečne experiment, zaznamenávať údaje z pozorovania a merania,

- dodržiavať stanovené zásady pri práci v odbornej učebni,
- kontrolovať a regulovať svoje správanie,
- používať vhodné nástroje a techniky na zber dát.

2. Stratégia vyučovania. Metódy a formy

Podľa obsahu učiva využívať najvhodnejšie metódy, resp. formy práce, ktoré žiakovi najprístupnejšou cestou umožnia získať nové poznatky, skúsenosti a ktoré povedú k výchove tvorivo-humanistickej osobnosti. Používať formy a metódy ako:

- **experimentálne formy** skúmania fyzikálnych javov,
- **práca v skupine**,
- **motivačné metódy** – rozhovor, rozprávanie, výklad, beseda,
- **problémové metódy**- projekty, práca s knihou, prezentácie, didaktické hry, DITOR, brainstorming.

3. Hodnotenie predmetu

Sumatívne:

- **ústne skúšanie**,
- **písomné skúšanie -** didaktické testy, projekty, referáty, tematické písomky
  Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov podľa náročnosti danej úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa % zo získaných bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	**90% - 100%**
chválitebný	**89,9% - 75%**
dobrý	**74,9% - 50%**
dostatočný	**49,9% - 30%**
nedostatočný	**29,9% - 0%**

Formatívne:

- **praktické skúšanie -** schopnosť riešenia praktických úloh (meranie, realizácia a vyhodnotenie experimentu),
- **priebežné sledovanie** :
  - ⇒ výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie, vrátane spracovania domácich úloh,
  - ⇒ aktivity, pozornosti a úsilia žiaka na hodine,
- zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia,

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka . Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať počas celého klasifikačného obdobia.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok, ale prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok. Váha známok ústnej odpovede a tematickej písomky je 2 a váha ostatných známok je 1.

Komisionálna skúška z fyziky je ústna skúška. Žiak si žrebuje 5 otázok. Každá odpoveď bude hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z týchto 5 otázok.

4. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Žiaci využívajú doteraz platné učebnice, resp. vybrané kapitoly z učebníc, odborné časopisy, učebné materiály spracované učiteľom, informácie získané z internetu.

Učebnice:

1. Fyzika pre 1. ročník gymnázia /SPN Bratislava/
2. Zbierka úloh z fyziky pre 1. a 2. ročník /SPN Bratislava/
3. MFCHT /SPN Bratislava/
4. Využitie internetu vo fyzike – Duhajský, Houfková, Burešová
5. Digitálna učebnica fyziky – Beňuška
6. Ako sa hýbu veci – Ivan Turek / EDIS 2007/
7. Takmer tisíc pokusov veselo i vážne _Poncová / Perfekt/

Stránky internetu:

www.sps
www.kabinet.fyzika.net
www.fyzveb.cuni.cz
www.infovek.sk

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Geografia

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	2	1	–
	spolu	66	66	33	–

Postupujeme podľa štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Vo vyučovacom predmete geografia je potrebné využívať také výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré umožnia žiakom rýchlo sa zorientovať v informáciách. Chceme naučiť našich žiakov ako sa majú učiť, základom v geografii je orientácia vo svete. Pri obsahu učiva sa zameriame na základné učivo, encyklopedické vedomosti a memorovanie nie je potrebné. Obsah učiva chceme preberať stručne, výstižne, veku primerane a nie do detailov.

Geografia sa zameriava na zdokonaľovanie sa v zručnostiach pri narábaní s databázami, diagramami, grafmi, fotodokumentáciou i v podobe výstupov tematických máp.

Vo vyučovaní uplatňovať moderné metódy a formy práce, ktoré dúfame, že vzbudiaväčšízáujemžiakov o učebnúčinnosť.

Na rozvoj tvorivosti, samostatnosti a na zvýšenie aktivity žiakovbudú využité:

Motivačnémetódy

- ~ ***motivačnérozprávanie***(citové približovanie obsahu učenia),
- ~ ***motivačný rozhovor*** (aktivizovaniepoznatkov a skúsenostížiakov),
- ~ ***motivačný problém*** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- ~ ***motivačnádemonštrácia***(vzbudeniezáujmupomocouukážky).

Expozičnémetódyje potrebnévyužívaťprivytváraní nových poznatkov a zručností.

- ~ ***rozprávanie***(vyjadrovanieskúseností a aktívnepočúvanie),
- ~ ***vysvetľovanie***(logické systematické sprostredkovanie učiva),
- ~ ***rozhovor*** (verbálnakomunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadreniefaktov,
- ~ ***beseda*** (riešenieaktuálnychotázok celým kolektívom),
- ~ ***demonštračnámetóda***(demonštráciaobrazov, modelov, prírodnín).

Problémové metódy, ku ktorýmpatrí:

- ~ ***heuristická metóda***(učeniesariešenímproblémovzaloženom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnomriešení)
- ~ ***projektová metóda***(riešenie projektu, komplexná praktická úloha),

Práca s knihou a textom

- ~ ***Samostatné učenieprostredníctvominformačnej a komunikačnej techniky*** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Zaktivizujúcichmetód je vhodná:

- ~ ***diskusia***(vzájomnávýmenanázorov, uvádzanieargumentov, zdôvodňovaní za účelomriešenia daného problému),
- ~ ***situačnámetóda***(riešenie problémového prípadureálnejsituácie so stretomzáujmov).
- ~ ***Didaktické hry***
- ~ ***Skupinová práca***

~ ***Prácavodvojiciach***
~ ***Frontálna previerka*** – môže byť aj bez otázok – mlčky ukazovať na mape zemepisné objekty, žiaci z miesta odpovedajú
~ ***Cestovanie po mape*** – žiak cestuje po rieke, vymenúva veľké mestá a pod.
~ ***Doplňovačky***
~ ***Systematizácia poznatkov,*** napr. čo už vieme o Afrike ?

Fixačnémetódysú neoddeliteľnousúčasťouvyučovania, napr. ***metódyopakovania*****a** ***precvičovania,*** (ústne a písomnéopakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inejliteratúry,

Brainstorming (z angl. *brain* – mozog, angl.*storm* – búrka) je kreatívna metóda riešenia problémov založená na skupinovom riešení. Podstatou je uvoľniť predstavivosť, fantáziu a obrazotvornosť, generovať nápady, vzájomne sa inšpirovať so snahou uplatniť sa a odstrániť zábrany. Cieľom je nájsť netradičné, resp. originálne riešenia.

Pri brainstormingu použitom ako metóda vzdelávania nemusí ísť ani tak o nájdenie optimálneho riešenia, ako o to, aby sa na danej téme a jej obsahu žiaci vzdelávali, niečomu sa naučili. a aby sa prejavili a rozvíjali ich tvorivé schopnosti. Vo vyučovacom procese je množstvo príležitostí na využitie metódy brainstormingu, napr. žiaci môžu navrhovať možnosť skvalitnenia životného prostredia v učebni, v škole, v okolí školy, zlepšenie práce so slaboprospievajúcimi žiakmi a pod.

2. Hodnotenie predmetu

Chceme posudzovať výkony žiakov individuálne a nie porovnávaním s inými žiakmi.

Špecifické postavenie našej školy ako športového gymnázia, v ktorom sú žiaci vyťažení tréningovým programom a často aj neúčasťou na vyučovaní kladie veľký dôraz na iný modernejší prístup učiteľa k žiakovi, na hľadanie efektívnych foriem a metód práce. Veľkú pozornosť musíme venovať aj moderným spôsobom hodnotenia a klasifikácie. Je potrebné zmeniť prístup k hodnoteniu žiakov.

Prvým krokom je pozitívne myslenie, vytvorenie bezstresovej atmosféry, prostredia, do ktorého žiak bude chodiť s chuťou a bude sa tešiť na zaujímavé formy vyučovania.

Žiak musí vedieť, že môže vyjadriť svoj vlastný názor.

Dôraz treba klásť na zníženie záťaže pamäťových funkcií. Doplňujúce a najmä číselné údaje nemajú byť predmetom hodnotenia a klasifikácie.

Dôležité sú nielen známky, ale aj slovné hodnotenie. Do hodnotenia je potrebné zaradiť aj hodnotenie zručností, napr. ako žiak pracuje s informáciami, s mapami, aká je jeho úroveň komunikácie a tvorivosti.

- ústne skúšanie (individuálne alebo frontálne skúšanie) – súčasťou ústnej odpovede je aj zošit s poznámkami, ktorý si každý žiak vedie sám počas klasifikačného obdobia (poznámky potrebné pre štúdium geografie sú prístupné na webovom sídle školy).
- písomné skúšanie (didaktický test)
- práca s odbornou literatúrou
- referáty, projekty
- samostatné pozorovania
- diskusia

Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov podľa náročnosti danej úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa % zo získaných bodov. Žiak je hodnotený stupňom :

výborný 100% - 90%
chválitebný 89% - 70%
dobrý 69% - 50%
dostatočný 49% - 30%
nedostatočný 29% - 0%

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka. Prihliada sa však aj na systematickosť práce žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie, ako aj zodpovednosť, snahu a iniciatívu počas celého klasifikačného obdobia.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe aritmetického priemeru známok, ale berie sa do úvahy váha (dôležitosť) jednotlivých známok. Váha známok ústnej odpovede a didaktického testu je 2 a váha ostatných známok je 1.

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ priebežne, a to ústnei písomne. Priebežné hodnotenie práce žiakov je kombinácia slovného hodnotenia a klasifikácie. Spôsob hodnotenia je zvolený podľa typu činnosti. Prevláda spôsob slovného hodnotenia.

Komisionálna skúška má ústnu časť.Žiak si žrebuje 3 otázky k ústnej časti. Každá odpoveď bude hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z týchto 3 otázok, pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

3. Učebné zdroje

Učebnice: Mičian: Geografia pre 1. ročník gymnázií 1., 2. diel, SPN 2002;
Lauko, Tolmáči: Geografia pre 2. ročník gymnázií – Slovensko, Orbis PictusIstropolitana, spol. s.r.o. BA 2004
Tolmáči, Gurňák, Križan: Geografia pre 2. ročník gymnázií, VKÚ Harmanec, 2009
Tolmáči, Lauko, Gurňák, Križan: Geografia pre 3. ročník gymnázií, VKÚ Harmanec, 2011

Odborné časopisy: National geographic, GEO, Ľudia a zem,

Ostatné zdroje: mapy, diagramy, DVD, CD, encyklopédie, školské atlasy, zemepisné tabuľky, internetové zdroje – www.cia.gov, www.census.gov, www.mzv.sk, www.nationalgeographic.com, googlemaps, fólie, obrázkový materiál, školské materiály na webovom sídle školy

4. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch, prípadne v prílohe týchto plánov (učebné plány GEG)

Chémia

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	2	2	–
	spolu	66	66	66	–

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle

www.minedu.sk

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu chémia

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním nasledovných **kompetencií**:

V oblasti komunikačných schopností:

- správne sa vyjadrovať verbálne, písomne k danej téme
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov
- prehľadne prezentovať nadobudnuté informácie, skúsenosti, zručnosti
- spracovať a prezentovať projekt

V oblasti k učeniu:

- hľadať efektívne postupy vo svojom učení
- samostatne vyhľadávať informácie v odbornej literatúre, tvorivo využívať zdroje informácií vo svojom štúdiu

V oblasti riešenie problémov:

- navrhovať rôzne riešenia úloh,riešiť úlohy zamerané na porozumenie a aplikáciu
- aplikovať a logicky spájať poznatky z chémie a z iných predmetov pri riešení problémových úloh

V oblasti manuálnych kompetencií:

- dodržiavať správne postupy a techniky pri praktických cvičeniach s dodržiavaním pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

V oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory
- spolupracovať pri práci vo dvojiciach alebo skupinovej práci pri riešení problémov teoretického alebo praktického charakteru.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

V predmete chémia chceme využívať také výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré umožnia žiakom zorientovať sa v poznatkoch z oblasti chémie, chápať ich vo vzájomných súvislostiach a vedieť ich aplikovať v bežnom živote. Pri obsahu učiva sa zameriame na zvládnutia základného učiva. Obsah učiva chceme preberať výstižne, v logických súvislostiach, veku primerane a s uplatnením medzipredmetových vzťahov.

Vo vyučovaní chémie sa zameriame na využívanie efektívnych a pre žiaka motivačných metód a foriem práce s maximálnym využitím IKT.

Pri realizácii vyučovania chémie sa uplatňujú motivačné (rozhovory, úlohy, práca s Internetom, didaktické hry), expozičné (výklad, demonštračné pokusy, výukové multimediálne programy), problémové (heuristická metóda, metóda tvorby projektov), fixačné (systematizácia poznatkov, aplikácie poznatkov v praxi, opakovanie, vlastné experimenty žiakov) a diagnostické metódy a prostriedky (ústne a písomné skúšanie, úlohy, projekty).

3. Hodnotenie predmetu

- ústne skúšanie – individuálne alebo frontálne skúšane
- písomné skúšanie – didaktický test
- referáty, projekty
- praktické cvičenia
- práca s odbornou literatúrou

Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov podľa náročnosti danej úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa % zo získaných bodov. Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	**100% - 90%**
chválitebný	**89% - 75%**
dobrý	**74% - 50%**
dostatočný	**49% - 30%**
nedostatočný	**29% - 0%**

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka. Prihliada sa však aj na systematickosť práce žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie, ako aj zodpovednosť, snahu a iniciatívu počas celého klasifikačného obdobia.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe aritmetického priemeru známok, ale berie sa do úvahy váha (dôležitosť) jednotlivých známok. Váha známok ústnej odpovede a didaktického testu je 2 a váha ostatných známok je 1.

Komisionálna skúška má ústnu časť, pričom si žiak žrebuje 3 otázky. Každá otázka je hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z 3 čiastkových známok.

4. Učebné zdroje

Učebnice:

1. KMEŤOVÁ, J. a kol.: *Chémia pre 1. ročník gymnázií*. Expol pedagogika. 2010. ISBN 978-80-8091-174-4
2. KMEŤOVÁ, J. a kol.: *Chémia pre 2. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. Expol pedagogika. 2012. ISBN 978-80-8091-271-0
3. KMEŤOVÁ, J. a kol.: *Chémia pre 3. ročník gymnázia so štvorročným štúdiom a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. Expol pedagogika. 2011. ISBN 978-80-8115-042-5

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedený v časovo-tematických plánoch.

Informatika

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	1	-	-
	spolu	66	33	-	-

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Kompetencie

Výchovno-vzdelávací proces je orientovaný na rozvoj kľúčových kompetencií:

- kompetencia (spôsobilosť) k **celoživotnému učeniu sa** – žiak je vedený k pochopeniu toho, že učiteľ mu napomáha orientovať sa v problematike, ale reálny rozvoj poznatkov vyžaduje, aby si samostatne dopĺňal vedomosti a zdokonaľoval zručnosti, aby vyhľadával všetky dostupné zdroje, ale zároveň aby kriticky hodnotil získané informácie (hlavne internetové zdroje)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať **matematické myslenie** a poznávanie v oblasti vedy a techniky – samotný charakter predmetu a riešenie úloh vyžaduje u žiakov rozvíjať matematické myslenie, analýzu, abstrakciu, zovšeobecňovanie.
- kompetencie (spôsobilosti) **sociálne komunikačné** – v rámci predmetu žiaci spracovávajú projekty v skupinách, pričom sú vedení k tomu, aby rozvíjali schopnosť kooperácie medzi členmi teamu, vedeli si navzájom predniesť a oponovať postupy riešenia, rozvíjali si schopnosť obhájiť postup svojho riešenia, ale vedeli i prijať kritické hodnotenie výsledku svojej práce.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Informatika sa vyučuje v špeciálnej učebni vybavenej počítačmi zapojenými v lokálnej sieti a s pripojením na Internet, ktoré sú vybavené bežnými aplikačnými programami. Teoretické vedomosti získavajú žiaci z výkladu učiteľa (s využívaním didaktickej techniky), samoštúdiom literatúry a internetových zdrojov.

Hlavnou metódou práce v predmete informatika je samostatná práca žiaka s technickými prostriedkami IKT v prostredí bežných aplikačných programov pod dohľadom a za pomoci učiteľa, s aktívnym využívaním elektronickej nápovedy daného softwarového nástroja na riešenie frontálne zadaných úloh. Obsahovo sú úlohy orientované na úlohy vyučovaných predmetov (medzipredmetové vzťahy) a na úlohy prierezových tém. Vo vybraných tematických celkoch žiaci tvoria projekt. Projekt vytvárajú žiaci v viacčlenných skupinách (2-4 žiaci), pričom obsahové usporiadanie i technické spracovanie projektu je žiakmi voliteľné. Projekt žiaci verejne prezentujú a navzájom hodnotia.

3. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s klasifikačným poriadkom. Teoretické vedomosti preukazujú pri frontálnom overovaní formou ústnych odpovedí a didaktických testov. Pri hodnotení kvantifikovateľných odpovedí (testov) sa uplatňuje nasledovná stupnica:

- výborný 90,0 % a viac správnych odpovedí
- chválitebný 75,0 % až 89,9 % správnych odpovedí
- dobrý 50,0 % až 74,9 % správnych odpovedí
- dostatočný 30,0 % až 49,9 % správnych odpovedí
- nedostatočný menej ako 30,0 % správnych odpovedí

Praktické zručnosti žiaci preukazujú riešením úloh pomocou výpočtovej techniky (osobný počítač), prípadne spracovaním projektu, jeho obsahovou náplňou a formálnou úpravou. Projekt spracovávajú individuálne alebo v skupine (nutnosť kooperácie a koordinácie) a verejne prezentujú v učebnej skupine. Nepredloženie projektu ani v náhradnom termíne sa hodnotí známkou nedostatočný. Vzhľadom na nerovnaké východiskové podmienky (rozsah vyučovania na nižšom stupni, domáce materiálne zázemie) je dôraz hodnotenia v prvom ročníku položený na vývoj a zdokonaľovanie vedomostí a zručností žiaka. Vo vyšších ročníkoch je dôraz hodnotenia žiaka položený na schopnosť samostatného tvorivého uplatnenia získaných teoretických poznatkov a ich vzájomného prepájania pri riešení úloh. Pri hodnotení sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, iniciatívu a schopnosť spolupracovať.

Komisionálna skúška z informatiky má 2 časti: písomnú (riešenie úlohy pomocou výpočtovej techniky – osobný počítač) a ústnu. Každá časť je hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z 2 čiastkových známok

4. Učebné zdroje

I. Učebnice:

1. Kalaš a kol. - Informatika - učebnica pre stredné školy
2. Machová – Práca s textom
3. Jašková, Šnajder, Baranovič – Práca s internetom
4. SmartBooks
5. Lukač, Šnajder – Práca s tabuľkami
6. Salanci – Práca s grafikou
7. Šnajder, Kireš – Práca s multimédiami
8. Skalka – Informatika na maturity a prijímacie skúšky

Iné zdroje:

1. Scott Mueler – Osobní počítač
2. Milan Brož – Word 2003
3. Ivo Mager – PowerPoint 2002
4. John Pierce – Mistrovství Office 2007
5. Catherine Murray, Mary Milhollon – Mistrovství Word 2007
6. Mark Dodge – Mistrovství Excel 2007
7. Zoner Calisto – referenčná príručka programu
8. Roman Baranovič, Lubo Šnajder, Ludmila Jašková – Internet pre stredné školy
9. Písek – HTML a XHTML
10. Skalka – TurboPascal I., II.

II. Časopisy:

1. PC Revue
2. PC Space

5. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch.

Konverzácia v cudzom jazyku

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	0	0	1	2
	spolu	0	0	33	60

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet je zameraný na rozširovanie komunikačných zručností daného jazyka, aplikáciu morfologických, syntaktických a lexikálnych javov. Učebné osnovy predmetu sú rozpracované na jedno a dvojhodinovú týždennú dotáciu a poskytujú študentom priestor na prehlbovanie komunikačných kompetencií, ako aj utvrdzovanie gramatiky a lexiky.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovanie predmetu konverzácie z cudzieho jazyka zabezpečuje, aby si absolventi štúdia osvojili predovšetkým produktívne zručnosti v cudzom jazyku na úrovni, ktorá im umožní úspešne absolvovať maturitnú skúšku a úspešne sa zapojiť do spoločenského života.

K hlavným cieľom patrí, aby žiak dokázal:

- podať vhodne formulovaný prejav na rôzne témy z oblasti svojho záujmu.
- plynule zvládnuť rozprávanie.
- podrobne popísať zážitky zachytávajúce pocity a reakcie.
- popísať podrobnosti nepredvídateľných udalostí, napr. nehody.
- rozprávať príbeh alebo priblížiť obsah knihy alebo filmu a popísať svoje reakcie.
- popísať svoje sny, nádeje a ambície.
- popísať udalosti či už skutočné alebo vymyslené.
- rozvinúť argumentáciu natoľko, že sa väčšinou dá bez problémov sledovať. Dokázať zdôvodňovať a vysvetľovať svoje názory, plány a konanie.
- So sebadôverou komunikovať o rutinných i menej rutinných záležitostiach, ktoré sa vzťahujú k jeho/jej záujmom a profesionálnej sfére. Dokázať získať a podať, overiť a potvrdiť si informácie, zvládnuť menej bežné situácie a vysvetliť, prečo niečo predstavuje problém. Dokázať vyjadriť svoje myšlienky týkajúce sa abstraktných a kultúrnych tém, akými sú filmy, knihy, hudba apod.
- využiť široký register jazyka, aby poradiť si s väčšinou situácií, ktoré môžu nastať pri cestovaní. Dokázať sa bez prípravy zapojiť do rozhovoru o témach, ktorá mu/ jej sú známe, vyjadriť osobné názory a vymieňať si informácie týkajúce sa tém, ktorá sú známe, týkajú sa osobných záujmov, alebo každodenného života (rodina, koníčky, cestovanie, aktuálne udalosti).

Žiak je po úspešnom absolvovaní predmetu schopný viesť monológ a dialóg v tematických okruhoch:

1. Rodina a spoločnosť
2. Náš domov
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

4. Človek na cestách
5. Vzdelávanie a práca
6. Človek a príroda
7. Voľný čas a záľuby
8. Výživa a zdravie
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti
10. Odievanie a móda
11. Šport nám, my športu
12. Obchod a služby
13. Krajiny, mestá a miesta
14. Kultúra a umenie
15. Človek a spoločnosť; komunikácia
16. Mládež a jej svet
17. Profesia a pracovný život
18. Veda a technika v službách ľudstva
19. Vzory a ideály
20. Slovensko
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím

3. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu konverzácia v cudzom jazyku

Kompetencia učenia sa:

~ pri riešení úloh necháva učiteľ žiakom priestor pre vlastný postup práce (práca s pracovným zošitom, tvorba a spracovávanie dotazníkov, problémové situácie , tvorba projektov na dané témy..)
~ vedie žiaka k postupnému osvojovaniu vhodných metód a plánovaniu jeho vlastného učenia
~ sleduje celkový rozvoj žiaka a hodnotí jeho prácu testovými metódami a zadávaním tvorivých úloh, učí ho pracovať s chybou a posudzovať vlastný pokrok.

Kompetencia riešenia problémov

~ učiteľ vedie žiakov k uplatňovaniu osvojenej slovnej zásoby pri odvodzovaní neznámych výrazov a ku tvorbe iných slovných druhov
~ navodzuje autentické situácie vedúce k riešeniu problémov (získať určitú informáciu, zistiť čas, dohovoriť stretnutie)
~ zadáva žiakom úlohy, kde uplatňujú vedomosti z iných predmetov

Komunikačné jazykové kompetencie

~ učiteľ vedie žiakov ku komunikácii v dvojiciach i v skupinách, rozvíja schopnosť žiaka prezentovať a publikovať svoje názory, zapájať sa do diskusie a pritom používať vhodné jazykové prostriedky

Kompetencia sociálna a personálna

~ učiteľ zaraďuje prácu v dvojiciach i v skupinách pre posilnenie žiakovej potreby spolupracovať pri riešení úlohy a zároveň rešpektovať názory iných
~ učiteľ precvičuje so žiakmi vyjadrovanie stanovísk a názorov v diskusii, rozhovore
~ učiteľ zadáva žiakom úlohy, ktorými ich núti sledovať dianie okolo seba, uvedomovať si kultúrne odlišnosti rôznych krajín a tolerovať rozdiely
~ učiteľ zaraďuje hry a súťaže

4.Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Pri vyučovaní anglického jazyka využívame frontálnu a skupinovú formu vyučovania, ako aj prácu vo dvojiciach.

Na rozvoj komunikatívnosti, samostatnosti, tvorivosti a aktivity žiakov sa využívajú nasledovné metódy vyučovania:

I. Motivačnémetódy
- motivačnérozprávanie a motivačný rozhovor
- brainstorming

II. Expozičnémetódy
- rozprávanie
- výklad, vysvetľovanie
- kladenieotázok, rozhovor
- monológ

III. Projektová a heuristická metóda
IV. Kooperatívneučenie
V. Práca s knihou a textom
VI. Samostatné učenieprostredníctvominformačnej a komunikačnej techniky
VII. Didaktické hry
VIII. Situačné hry a dramatizácia
IX. Fixačnémetódy
- metódy opakovania a precvičovania(ústne, písomne)

5. Hodnotenie predmetu

Klasifikácia v predmete konverzácia v cudzom jazyku je v súlade s metodickým pokynom č. 21/2011–R. Žiaci získavajú známky s váhou 3, 2, 1 podľa náročnosti a rozsahu hodnotenej úlohy, o čom vyučujúci žiakov vopred informuje.

Stupnica pre hodnotenie písomných úloh:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka

Známky udalostí sa najskôr spriemerujú a potom sa tento priemer zaráta do celkového priemeru pod váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Žiak musí mať ku koncu každého štvrťroka minimálne dve známky s najvyššou váhou.

Komisionálna skúška

Skúška má ústnu časť.

Ústna časť: - práca s určeným textom
- rozprávanie na danú tému
- prezentácia vopred pripravenej ročníkovej práce, tému ktorej si žiak vopred dohodne s vyučujúcim

Komisionálna skúška má ústnu časť.Žiak si žrebuje 3 otázky k ústnej časti. Každá odpoveď bude hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z týchto 3 otázok, pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu overuje učiteľ priebežne, a to ústnei písomne. Priebežné hodnotenie práce žiakov je kombinácia slovného hodnotenia a klasifikácie. Spôsob hodnotenia je zvolený podľa typu činnosti. Prevláda spôsob slovného hodnotenia.

6.Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to príručky, prekladové slovníky, výkladové slovníky, CD a DVD nahrávky, obrazový materiál ako rôzne obrázky, fotografie, mapky, jedálne lístky, prospekty, katalógy, anglické časopisy, komiksy, TV seriály, počítačové hry a didaktické hry , hudba, webové stránky.

7. Obsah vzdelávania

3. ročník – anglický jazyk

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť	**Žiak vie:** Vedieťsapredstaviť, charakterizovaťčlenov rodiny a rodinné vzťahy, popísat rodinné zvyky, tradície
Kultúra a umenie	**Žiak vie:** Popísať druhy umenia, porozprávať o úlohekultúry v živote človeka, priblížiťkultúrnepodujatie.
Šport nám, my športu	**Žiak vie:** Predstaviťrôzne druhy športu, diskutovať o výhodách a nevýhodách profesionálnehošportu, vedieťvymenovaťdôležité momenty vlastnej kariéry.
Náš domov	**Žiak vie:** Porovnaťbývanie v meste a na vidieku, charakterizovaťbývanie na Slovensku, v USA a GB, opísaťvysnívaný dom
Výživa a zdravie	**Žiak vie:** Porovnaťstravovacie návyky u nás a v zahraničí, opísaťprípravuobľúbeného jedla.
Obchod a služby	**Žiak vie:** Vedieťkomunikovať v obchode, rozprávať o službách, ich úrovni, sformulovaťsťažnosť, poznať práva zákazníka
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	**Žiak vie:**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Vymenovať a popísaťbežné choroby, vysvetliťvzťahmedzi životným štýlom a zdravím človeka, viesť rozhovor u doktora.
Vzdelávanie a práca	**Žiak vie:** Porovnať školské systémy u nás a v anglicky hovoriacich krajinách, vedieťrozprávať o školských pravidlách, navrhnúťzmeny
Profesia a pracovný život	**Žiak vie:** Vedieťvymenovaťrôznepovolania, charakterizovať a porovnaťpracovný čas a voľný čas, diskutovať o nezamestnanosti, jej príčinách a dôsledkoch
Rodina a spoločnosť	**Žiak vie:** Vysvetliť pojmy formálne a neformálnesprávanie ,poznať zásady spoločenskéhosprávania, vymenovať základné životné hodnoty.
Človek a príroda	**Žiak vie:** Rozprávať o problémoch životného prostredia a o potrebe ochrany prírody.
Veda a technika v službách ľudstva	**Žiak vie:** Popísať, ktoré technické vynálezy najviac zmenili život ľudstva, pouvažovať, čo by malo byť vynájdené, charakterizovať vedcov.

3. ročník – nemecký jazyk

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť	**Žiak vie:** Vedieťsapredstaviť, charakterizovaťčlenov rodiny a rodinné vzťahy, popísat rodinné zvyky, tradície
Kultúra a umenie	**Žiak vie:** Vysvetliť význam umenia a kultúry pre ľudskú spoločnosť, poznať a porovnať druhy hudby a hudobných nástrojov, vysvetliť význam návštevy divadla, kina, kultúrnych podujatí a pod.
Šport nám, my športu	**Žiak vie:** Vysvetliťvzťah k športu a význam športu, predstaviť a porovnaťrôznezimné druhy športu, menovať a charakterizovaťaktívny a pasívnyvzťah k najbobľúbenejšímzimnýmšportom.
Náš domov	**Žiak vie:** Diskutovať a výhodách a nevýhodách bývania v meste a na vidieku, detailnepopísatsvoj byt alebo dom a vlastnúizbu.
Obchod a služby	**Žiak vie:** Poznať typy predajnýchmiest, porovnať výhody a nevýhody nakupovania v kupných centrech, vedieťkomunikovať v obchode, rozprávať o službách, ich úrovni, vybrať sortiment dennejpotreby.
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	**Žiak vie:** Vymenovať a popísaťbežné choroby, vysvetliťvzťahmedzi životným štýlom a zdravím človeka, viesť rozhovor u doktora.
Človek na cestách	**Žiak vie:** Vedieťvymenovaťdôvodyprečosa cestuje, porovnaťrôzne formy cestovania, dať tipy akosapripraviť na cestu do zahraničia.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vzdelávanie a práca	**Žiak vie:** Porovnať školský systém u nás a v nemeckyhovoriacich krajinách, vedieťrozprávať o svojej škole, vyučivaní, prázdninách, školských pravidlách, diskutovať a vzdelávaní starších ľudí
Profesia a pracovný život	**Žiak vie:** Vedieťvymenovaťrôznepovolania, charakterizovať a porovnaťpracovný čas a voľný čas, diskutovať o nezamestnanosti, jej príčinách a dôsledkoch
Rodina a spoločnosť	**Žiak vie:** Diskutovať o vzťahoch v rodine, v škole, s priateľmi, so susedmi, vysvetlit význam priateľstva a lásky pre každého jendotlivca, vzťah k malým deťom a starším ľuďom, popásat společenské problémy
Človek a príroda	**Žiak vie:** Porovnať a popísať ročné obdobia, vedieť vymenovať druhy rastlín a zvierat, charakterizovať životné prostredie a príčiny ekologických problémov zeme.
Veda a technika v službách ľudstva	**Žiak vie:** Popísať, ktoré technické vynálezy najviac zmenili život ľudstva, pouvažovať, čo by malo byť vynájdené, charakterizovať využitie rôznych prístrojov a ich vplyv na život.
Človek a spoločnosť; komunikácia	**Žiak vie:** Porovnaťsprávaniesa mladých a starých ľudí, zaujať stanovisko k postaveniužien v spoločnosti, vysvetlitdôvody vzniku konfliktov v rodine, v škole, v priateľstve, diskutovať o stretávanísaľudí
Človek a spoločnosť; komunikácia	**Žiak vie:** Charakterizovaťdruhykomunikácie, vedieťzdôvodniťpotrebu CJ a daťtipy akosaučiť CJ, porovnaťstarú a novúkomunikáciu
Voľný čas a záľuby	**Žiak vie:** Vedieťporovnaťtypy masmédií, poznať masmédia v nemeckyhovoriacich krajinách, diskutovať o obľúbenýchčlánkoch a športovýchstránkach v novinách a časopisoch,

4. ročník – anglický jazyk

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Človek a spoločnosť; komunikácia	**Žiak vie:** Charakterizovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu, vedieť zdôvodniť potrebu CJ a daťtipy jako sa učiť CJ
Človek a spoločnosť; komunikácia	**Žiak vie:** Vymenovaťspoločenské triedy a stručne charakterizovať ich životný štýl, přiblížit právny systém a uvažovať o potrebe sprísnenia zákonov.
Voľný čas a záľuby - masmédiá	**Žiak vie:** Definovať masmédiá, porovnať jednotlivé druhy, pripraviť diskusný príspevok o ich úlohe v našom živote
Mládež a jej svet	**Žiak vie:** Vymenovať základné problémy mladých ľudí a ichpríčiny, charakterizovaťich priority, postavenie v spoločnosti

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Odievanie a móda	**Žiak vie:** Vedieťvyjadriťvlastný názor na módneštýly a úlohu vzhľadu v dnešnejspoločnosti, dať tip akosaobliecťprirôznychpríležitostiach
Voľný čas a záľuby	**Žiak vie:** Charakterizovať pojem voľný čas, uviesťprikladyvoľno časových aktivít v súvislosti s vekomčloveka a možnosťami v miestebydliska
Človek na cestách	**Žiak vie:** Vedieťvymenovaťdôvodyprečosa cestuje, porovnaťrôzne formy cestovania, dať tipy akosapripraviť na cestu do zahraničia.
Krajiny, mestá a miesta	**Žiak vie:** Vedieť opísať miesta ,ktoré ovplyvnili náš život, vysvetliť pojmy domov, vlasť
Uprostred multikultúrnej spoločnosti	**Žiak vie:** Porovnať zvyky a tradície, diskutovať na tému rasovej znášanlivosti.
Voľný čas a záľuby - literatúra	**Žiak vie:** Vedieťzdôvodniťprečo aj dnes čítať, predstaviťobľúbenú knihu, autora.
Vzory a ideály	**Žiak vie:** Charakterizovať kladných a záporných hrdinov z detstva, predstaviťľudí, ktorí sú príkladmipre druhých, ich význam v našom živote
Slovensko	**Žiak vie:** Základné fakty o krajine, zvykoch, tradíciách, stereotypoch, predsudkoch. Úspechy a problémy v rámci EÚ.
Krajina, ktorej jazyk sa učím - UK	**Žiak vie:** Základné fakty o krajine, zvykoch, tradíciách, stereotypoch, predsudkoch.
Krajina, ktorej jazyk sa učím - USA	**Žiak vie:** Základné fakty o krajine, zvykoch, tradíciách, stereotypoch, predsudkoch.

4. ročník – nemecký jazyk

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Mládež a jej svet	**Žiak vie:** Vymenovať základné problémy mladých ľudí a ichpríčiny, charakterizovaťich priority, postavenie v spoločnosti, ich sny a záujmy
Výživa a zdravie	**Žiak vie:** Popísaťsvoje stravovacie návyky,proovnaťich so zdravým životným štýlom,opísaťprípravuobľúbeného jedla
Voľný čas a záľuby	**Žiak vie:** Charakterizovať pojem voľný čas, uviesťprikladyvoľno časových aktivítu mladých ľudí, rodičov, priateľov.
Uprostred multikultúrnej spoločnosti	**Žiak vie:** Porovnať zvyky a tradície u nás, diskutovať na tému rasovej znášanlivosti.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Krajiny, mestá a miesta	**Žiak vie:** Vedieťopísaťmiesta ,ktoréovplyvnili náš život, vysvetliť pojmy domov, vlasť
Obliekanie a móda	**Žiak vie:** Vedieťvyjadriťvlastný názor na módneštýly a úlohu vzhľadu v dnešnejspoločnosti, dať tip akosaobliecťprirôznychpríležitostiach
Voľný čas a záľuby	**Žiak vie:** Vedieťzdôvodniťprečo aj dnes čítať, predstaviťobľúbenú knihu, autora, vymenovaťnemeckypíšucichspisovateľov a ichdiela
Vzory a ideály	**Žiak vie:** Charakterizovať kladných a záporných hrdinov z detstva, predstaviťľudí, ktorí sú príkladmipre druhých, ich význam v našom živote
Krajina, ktorej jazyk sa učím	**Žiak vie:** Základné fakty o krajine, zvykoch, tradíciách, stereotypoch, predsudkoch. Úspechy a problémy v rámci EÚ.
Voľný čas a záľuby	**Žiak vie:** Charakterizovať pojem voľný čas, uviesťpríkladyvoľno časových aktivít v súvislosti s vekomčloveka a možnosťami v miestebydliska
Krajina, ktorej jazyk sa učím	**Žiak vie:** Rozprávať o základných faktoch o krajine, zvykoch a tradíciách, o vybraných mestách a miestach v krajine
Krajina, ktorej jazyk sa učím	**Žiak vie:** Rozprávať o základných faktoch o krajine, zvykoch a tradíciách, o vybraných mestách a miestach v krajine
Slovensko	**Žiak vie:** Základné fakty o krajine, zvykoch, tradíciách, stereotypoch, predsudkoch. Úspechy a problémy v rámci EÚ.
Šport nám, my športu	**Žiak vie:** Vysvetliť vzťah k športu a význam športu, predstaviť a porovnať rôzne letné druhy športu, menovať a charakterizovať aktívny a pasívny vzťah k najobľúbenejším zimným športom.

Kurz pohybových aktivít v prírode						
Ročník		**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**spolu**
Časová dotácia	**týždenne**	**-**	**-**	**-**	**-**	
	spolu	**15**	**-**	**-**	**-**	**15**

Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, turistického kurzu alebo kurzu iných športov v prírode. Koná sa v rozsahu 5 vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín.

Žiaci si osvojujú športové a úžitkové spôsoby vybraných športov a pohybových aktivít, na ktoré sú v našom regióne podmienky. Zvyšuje sa úroveň ich pohybových schopností, upevňuje sa ich zdravie, zvyšuje telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Názorné a praktické metódy prevládajú nad verbálnym a hodnotenie žiakov je slovné. Presný termín určí riaditeľ školy.

V 1. ročníku štúdia sa organizuje kurz so zameraním na zimné športy:

zjazdové lyžovanie
snoubording
bežecké lyžovanie
korčuľovanie, hokej, hry na ľade
zimná turistika
hry na snehu

Výber pohybových aktivít závisí od materiálnych a priestorových podmienok, finančného zabezpečenia, počtu žiakov, ako aj aktuálneho počasia. Konkrétny obsahový a personálno-organizačný plán kurzu vypracúva poverený pedagogický zamestnanec.

Literárny seminár

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	-	-	-	2
	spolu	-	-	-	60

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Literárny seminár je voliteľným predmetom, ktorý úzko súvisí s vyučovaním literatúry a nadväzuje na ňu. Je predmetom praktického zamerania: dominujú v ňom konkrétne interpretačné a tvorivé činnosti, na základe ktorých sa utvárajú inštrumentálne systémy zručností, schopností, záujmov, návykov a potrieb žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je utvrdiť, ďalej prehĺbiť a rozšíriť vedomosti a zručnosti žiakov získané na hodinách slovenského jazyka a literatúry, viesť ich k hlbšiemu štúdiu literatúry. Rozvinúť a podporiť ich sociálne kompetencie, všeobecný kultúrny rozhľad a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania.

3. Kompetencie

I. Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť. 2. Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu. 3. Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela. Slovenský jazyk a literatúra – gymnázium so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom 29 © Štátny pedagogický ústav Predmetové kompetencie

II. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie

1. Reprodukovať fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 2. Usporiadať známe javy do tried a systémov. 3. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty. 4. Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.

III. Analytické a interpretačné kompetencie

1. Zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu. 2. Analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele. 3. Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov. 4. Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.

IV. Tvorivé kompetencie

1. Parafrázovať dej epického a dramatického diela. 2. Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru. 3. Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.

V. Informačné zručnosti

1. Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách. 2. Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe. 3. Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu. 4. Vybudovať si vlastnú knižnicu.

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Zmyslom vzdelávania na športovom gymnáziu nie je odovzdávať čo najviac poznatkov, pojmov a čísel, ale naučiť žiakov využívať nadobudnuté informácie v živote. Chceme ich motivovať k tomu, aby svoje vedomosti a schopnosti po celý život ďalej rozvíjali. Preto budeme vo vyučovaní uplatňovať moderné metódy a formy práce, ktoré dúfame, že vzbudia veľký záujem žiakov o učebnú činnosť. Na rozvoj tvorivosti , samostatnosti a na zvýšenie aktivity žiakov využijeme najmä :

- motivačné metódy ako je motivačné rozprávanie a motivačný rozhovor
- expozičné metódy – rozprávanie , vysvetľovanie , beseda
- problémové metódy
- práca s knihou a textom
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- didaktické hry
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach

5. Hodnotenie predmetu Pri hodnotení predmetu SJL sa vychádza z výkonových štandardov (kompetencie na optimálnej úrovni a na minimálnej úrovni), bude sa vychádzať z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia:

a) Podľa spôsobu vyjadrovania:
   - ústne skúšanie
   - písomné skúšanie: didaktické testy, tematické písomky, projekty

b) Podľa počtu skúšaných žiakov:
   - individuálne
   - skupinové
   - hromadné

c) Podľa časového zaradenia:
   - priebežné
   - súhrnné
   - záverečné skúšky

d) Podľa cieľa:
   - formatívne hodnotenie: priebežné sledovanie výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie vrátane spracovania domácich úloh, aktivity, pozornosti a úsilia žiakov na hodine, schopnosti hľadania spôsobov riešenia daného problému. Zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia.
   - sumatívne hodnotenie: ústne a písomné skúšanie.

   Pri písomnom skúšaní – didaktických testoch - môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov /podľa náročnosti úlohy/.Výsledná známka sa určuje podľa počtu % zo získaných bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	ak dosiahne	**90% -100**%
chválitebný		**89%- 75%**
dobrý		**74% - 50%**

dostatočný **49% -30%**
nedostatočný **29% -0%**

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Komisionálna skúška má ústnu časť. Žiak si vyžrebuje 3 úlohy, každá je hodnotená známkou. Výsledná známka je aritmetickým priemerom týchto známok.

6. Učebné zdroje

a) Literatúra:

Varsányiová, M.: Čítanka slovenskej literatúry pre stredoškolákov, 1. a 2. časť. Komárno, VARIA PRINT, 2004
Kol. autorov: Čítanka pre 1. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1994
Dvořák, K.: Čítanka pre 1. roč. gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2009
Dvořák, K.: Čítanka pre 2 roč .gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2009
Dvořák, K.: Čítanka pre 3 roč .gymnázií a SŠ. Bratislava, SPN, a.s. 2011
Dvořák, K.: Čítanka pre 4 roč .gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2011
Kol. autorov: Čítanka pre 2. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1995
Kol. autorov: Čítanka pre 3. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1995
Kol. autorov: Čítanka pre 4. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1996
Kol. autorov: Teória literatúry pre gymnáziá a stredné školy. Bratislava, Poľana 2002

7. Obsah vzdelávania

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na optimálnej úrovni)	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na minimálnej úrovni)	PRIEREZOVÉ TÉMY (predmetové vzťahy)
LITERATÚRA A OSTATNÉ DRUHY UMENIA			
Vnímanie a estetické hodnotenie umeleckého diela Špecifickosť literatúry Základné pojmy (písomníctvo, literatúra, slovesnosť) Hlavné črty slovesného diela Význam čítania v živote človeka Čítanie kultúrne a nekultúrne Literárnovedné poznatky a ich význam Filmové umenie, funkcia, význam	**Žiak vie:** zapamätať si potrebné fakty (mená autorov, názvy diel) a demonštrovať ich znalosť, aplikovať vedomosti z teórie dejín a literatúry na štandardizované literárne texty, analyzovať literárne dielo po štylisticko – lexikálnej a kompozičnej stránke, chápať literárne dielo ako štylizovanú autorskú výpoveď o svete. Samostatne sa orientuje	**Žiak vie:** zapamätať si potrebné fakty (mená autorov, názvy diel) a demonštrovať ich znalosť, aplikovať vedomosti z teórie dejín a literatúry na štandardizované literárne texty, analyzovať literárne dielo po štylisticko – lexikálnej a kompozičnej stránke, chápať literárne dielo ako štylizovanú autorskú výpoveď o svete.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Občianska náuka

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na optimálnej úrovni)	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na minimálnej úrovni)	PRIEREZOVÉ TÉMY (predmetové vzťahy)
Ideovotematický základ lit. diela	v literárnom procese, v procese literárnej komunikácie.		
LITERÁRNE DIELO, ZMYSEL A SPOSOBY JEHO INTERPRETÁCIE			
Obsah literárneho diela Kompozícia literárneho diela Obsahová a jazyková vrstva literárneho diela Vzťah obsahu a formy literárneho diela Práca s literárnym textom Verš a neviazaná reč Významové hodnoty verša a prózy	**Žiak vie:** uskutočniť kompozičnú a štylistickú analýzu textu a na jej základe zaradiť dielo do príslušného lit.druhu, vie určiť prostriedky rytmickej organizácie verša, rozpozná vlastnosti voľného verša.	**Žiak vie:** zaradiť známe dielo do lit.druhu a s pomocou učiteľa vysvetliť dané zaradenie, s pomocou učiteľa určiť rým a identifikovať báseň napísanú voľným veršom.	Osobnostný a sociálny rozvoj
VERŠ A PRÓZA			
Prozodické systémy Charakteristické strofické útvary Niektoré formálne zvláštnosti umeleckej prózy Lyrizácia prózy a prozaizácia verša Tvorba vlastných literárnych textov Prezentácia vlastných prác	**Žiak vie:** identifikovať prozodické systémy, strofické útvary a formálne zvláštnosti umeleckej prózy, vytvoriť jednoduchý básnický, prozaický a dramatický text, pričom uplatní svoje literárnoteoretické vedomosti.	**Žiak vie:** s pomocou učiteľa identifikovať základné prozodické systémy a strofické útvary,vytvoriť jednoduchý prozaický a dramatický text.	Osobnostný a sociálny rozvoj
LITERÁRNE ŽÁNRE			
Klasifikácia literárnych žánrov Význam a funkcia literárnych žánrov Charakteristické črty základných žánrov Moderná literatúra a jej žánrové osobitosti Transformácia prozaického textu na dramatický Inscenácia dramatického textu	**Žiak vie**: tvorivo premýšľať o literatúre a jej funkciách v živote človeka.	**Žiak vie:** s pomocou učiteľa vyjadriť vlastný čitateľský zážitok z prečítaného umeleckého textu.	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
LITERÁRNY PROCES			
Genéza a pôsobenie literárneho diela Umelecká metóda a jej charakteristické znaky Literárne prúdy, smery, generácie Periodizácia literatúry Staroveká a stredoveká literatúra Renesančná a baroková literatúra Klasicizmus Romantizmus Realizmus, moderna	**Žiak vie:** jazykovo správne a kultivovane vyjadrovať názory na literatúru, na základe získaných vedomostí rozlíšiť jednotlivé lit.obdobia, smery a prúdy a zaradiť do nich lit.diela.	**Žiak vie:** samostatne vyjadriť svoj názor na literárne dielo, s pomocou učiteľa na základe získaných vedomostí rozlíšiť jednotlivé lit.obdobia, smery a prúdy a zaradiť do nich lit.diela.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na optimálnej úrovni)	VÝKONOVÝ ŠTANDARD (na minimálnej úrovni)	PRIEREZOVÉ TÉMY (predmetové vzťahy)
Medzivojnová literatúra Literatúra po 2. svetovej vojne Vývin slovenskej literárnej histórie Vzťahy slovenskej literatúry k inonárodným literatúram Svetová literatúra Porovnávanie textov jednotlivých literárnych období Práca s literárnym textov **LITERÁRNA VEDA** Literárna veda ako spoločenská veda Literárna história, teória, kritika, komparatistika Práca s prameňmi, práca v knižnici a v archíve	**Žiak vie:** identifikovať jednotlivé súčasti lit.vedy a efektívne pracovať s prameňmi lit.vedy.	**Žiak vie:** identifikovať jednotlivé súčasti lit.vedy a pracovať s prameňmi lit.vedy.	

Matematika

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	4	3	3	2
	spolu	132	99	99	60

Postupujeme podľa ŠVP dostupného na webovom sídle www.minedu.sk.

1. Kompetencie rozvíjané predmetom matematika

Kompetencie k učeniu a riešeniu problémov

- prepájať mechanicky zvládnuté poznatky a postupy s postupmi pre objavovanie nových ciest a k odvodzovaniu a zdôvodňovaniu nových vlastností,
- uplatňovať logické a kritické myslenie,
- aplikovať algoritmické postupy pri riešení úloh a problémov,
- systematizovať poznatky a vedieť ich efektívne využívať pri riešení úloh, ktoré vychádzajú z reálneho života,
- formulovať a riešiť úlohy, použiť vlastné postupy riešenia, uskutočniť odhad a zhodnotiť výsledok riešenia,
- samostatne analyzovať a riešiť problém, nachádzať rôzne varianty riešenia úloh,
- vysloviť hypotézu na základe skúseností alebo pokusu.

Komunikatívne kompetencie:

- uskutočniť rozbor úlohy, hľadať možnosti riešenia, prezentovať vlastný postup a výsledok,
- používať správnu formuláciu, logickú štruktúru a postupnosť argumentácie v písomnom aj v hovorovom prejave,
- vyjadrovať myšlienky pomocou matematického jazyka a matematickej symboliky,
- vedieť čítať a interpretovať grafy, tabuľky.

Kompetencie sociálne a občianske

- spolupracovať v skupinách ,vzájomná pomoc členov v skupine,
- diskutovať a viesť diskusiu, vedieť vyjadriť svoj názor,
- rešpektovať a tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných skupín,
- dokázať a nebáť sa pýtať i na nejasnosti.

Kompetencie pracovné

- pristupovať k zvereným úlohám zodpovedne a tvorivo,
- sústredenosť, precíznosť a presnosť pri práci.

2. Stratégia vyučovania. Metódy a formy

Vo vyučovaní matematiky uplatňovať rôzne formy a metódy práce, ktoré povedú k výchove tvorivo-humanistickej osobnosti, ktorá chápe, že matematika vychádza predovšetkým zo skúseností a potrieb riešiť reálne situácie. Podľa obsahu učiva využívať najvhodnejšie metódy, resp. formy práce, ktoré žiakovi najprístupnejšou cestou umožnia získať nové poznatky a skúsenosti, systematicky utvárať vzťahy medzi starým a novým učivom, hľadať súvislosti medzi jednotlivými tematickými celkami. Používať formy a metódy:

- **motivačné metódy** – rozhovor, výzva, úlohy, rozprávanie, výklad,

- **problémové metódy**- projekty, práca s knihou, prezentácie, didaktické hry, DITOR, brainstorming,
- **fixačné metódy** – riešenie typových úloh

3. Hodnotenie predmetu

Sumatívne:

- **ústne skúšanie**,
- **písomné skúšanie -** didaktické testy, tematické písomky, projekty, štvrťročné písomné práce

Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať, určitý počet bodov, podľa náročnosti úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa počtu % zo získaných bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	ak dosiahne	**100% - 90%**
chválitebný		**89%- 75%**
dobrý		**74% - 50%**
dostatočný		**49% -30%**
nedostatočný		**29% -0%**

Formatívne:

- **priebežné sledovanie** :
  - ✓ výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie, vrátane spracovania domácich úloh,
  - ✓ aktivity, pozornosti a úsilia žiaka na hodine,
  - ✓ schopnosti hľadania spôsobov riešenia daného problému.
- zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia.

Výsledná známka sa získava váženým aritmetickým priemerom získaných známok (prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok) a posúdením faktorov a prejavov žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia

Váha štvrťročnej písomky je 3, váha tematickej písomky je 2 a váha ostatných známok je jedna.

Komisionálna skúška z matematiky má dve časti- písomnú a ústnu. Písomná časť má váhu 2, ústna 1 a výsledná známka je vážený aritmetický priemer z týchto známok.

4. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Žiaci využívajú doteraz platné učebnice, resp. vybrané kapitoly z učebníc, odborné časopisy, učebné materiály spracované učiteľom, informácie získané z internetu.

Literatúra:

1. Učebnice matematiky pre 1. – 4. ročník gymnázia (povinný predmet). Bratislava, SPN Orbis Pictus Istropolitana.
2. Zbierky úloh z matematiky pre 1. – 4. ročník gymnázia (povinný predmet – SPN
3. Aktuálne požiadavky VŠ v zbierkach úloh a testov na technické alebo ekonomické smery
4. Burjan, V., Hrdina, L., Maxián, M.: Prehľad matematiky. Bratislava, SPN 1998.
5. Z. Vošický: Krok za krokom k maturite MATEMATIKA. Nakladatelstvo Fragment, 2007
6. Burjanová, Viskupilová: Matematika strednej školy v testoch, EXAM, Bratislava, 2003

7. Lamoš, F.: Matematika v poisťovníctva, Bratislava, SPN 1997
8. J. Pollák: Stredoškolská matematika I., II. Praha, Prometeus, 1998
9. J.Petráková : Matematika – příprava k maturite a k přijímacím zkouškám na vysoké školy, Prometheus, 2004
10. M. Hejný: Dieťa, škola, matematika. Praha, Portál 2001

Stránky internetu:
1. www.statpedu.sk
2. www.infovek. Sk
3. www.cabri.com

Odborné časopisy:
1. MIF MC PO, Matmix, , Matematické obzory

5. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch, prípadne v prílohe týchto plánov.

Náboženská výchova

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	-	–	–
	spolu	66	-	–	–

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

- kompetencie k učeniu sa - žiak vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie, žiak vníma udalosti svojho života a spracováva ako životnú skúsenosť, t.j. je schopný na základe reflexie prežitých udalostí, transformovať svoje konanie v budúcnosti.
- kompetencie k riešeniu problémov – žiak vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému, žiak samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie cirkvi, žiak robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov, žiak chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom a postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania.
- komunikačné kompetencie – žiak formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane, žiak sa účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje, žiak využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi, žiak objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.
- sociálne a interpersonálne kompetencie – žiak účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce, žiak sa podieľa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada, žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, žiak sa angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, žiak si uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti, žiak si vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

- občianske kompetencie – žiak rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo, žiak rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty, je otvorený kultúrnej etnickej a náboženskej rôznorodosti, žiak pozná spoločné základy viery aj špecifiká kresťanských cirkví a je pripravený v ekumenickom duchu s nimi spolupracovať, žiak rozumie rozdielom a spoločným prvkom v učení svetových náboženstiev a postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu svojho konania, žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti a akceptuje skutočnosť existencie objektívnej pravdy, žiak si uvedomuje svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, Dekalóg vníma (IV- X) ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu medziľudských vzťahov
- pracovné kompetencie – žiak si dokáže stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, žiak vníma prácu nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet
- kultúrne kompetencie – žiak si osvojí tvorivý prístup k umeleckým dielam vyrastajúcim s kresťanstva (obraz, literatúra, stavba, hudba, literárne žánre), vníma ich ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície, žiak cez umelecké diela rozvíja chápanie biblického textu a jeho posolstva**,** žiak nadobudne zodpovedné postoje a kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám
- existenciálne kompetencie – žiak akceptuje existenciu nemennej pravdy, žiak uznáva hodnotu individuálneho ľudského života, objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie, žiak rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku, žiak je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, chápe význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti, žiak sa dokáže konfrontovať s vlastnou vinou, je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie, žiak aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality, je otvorený pre vnímanie rozmeru večnosti vo svojom živote.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať kľúčové kompetencie.

Kompetencie k učeniu sa

- rozumieť symbolickému spôsobu vyjadrovania biblického jazyka a jazyka cirkvi, integrovať náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied, prejavovať ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote

Komunikačné kompetencie

- porozumieť rôznym textom; poetickým, obrazným a náboženským, porovnať ich s inými druhmi textov, rozlíšiť rôzne literárne druhy v Biblii, oceniť ich krásu a reflektovať rôznosť významov ich posolstva
- vnímaním a porozumením symboliky rituálov ako súčasti vytvárania slávnosti rozvíjať schopnosť neverbálnej komunikácie

Kompetencie k riešeniu problémov

- rozvíjať kritické myslenie reflexiou problémových situácii, ich riešením v spoločnej diskusii a kladením filozofických otázok

- hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov, vedieť zdôvodniť svoje návrhy riešenia s dôrazom na etický prístup k ľuďom a k životnému prostrediu

Sociálne a interpersonálne kompetencie
- pri práci vo dvojiciach alebo v skupinách si uvedomiť, čo všetko so sebou prináša kooperatívny spôsob práce
- prostredníctvom cvičení a aktivít rozvíjať schopnosť stíšenia sa, vnútornej koncentrácie a meditácie, ktoré sú predpokladom hlbšej reflexie potrebnej pri vytváraní vlastného sebaobrazu

Občianske kompetencie
- porozumením postojov inak nábožensky alebo svetonázorovo zmýšľajúcich ľudí a chápaním kultúrneho a historického kontextu iných náboženstiev budovať postoj tolerancie
- prostredníctvom diskusie o rôznych konfliktoch z histórie aj zo súčasnosti, hľadať nielen príčiny konfliktov ale aj vzory osobností, ktoré sa vďaka svojim kresťanským postojom zasadili o ich nápravu
- postoj zodpovednosti dať do súvisu s hodnotou slobody, hľadať ich vzájomný vzťah ako aj vzťah k Božej autorite

Pracovné kompetencie
- chápaním dôstojnosti človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu, rozvíjať zdravý postoj k požiadavkám na výkon zo strany súčasnej spoločnosti

Kultúrne kompetencie
- prezentáciou obsahov svetových náboženstiev predstavených vo vzťahu ku kresťanstvu porozumieť vzájomnému vzťahu náboženstva a kultúry
- integrovať náboženský rozmer života do vlastného vzťahu ku kultúre v jej historickom a súčasnom prejave

Existenciálne kompetencie
- prostredníctvom práce so symbolmi a symbolickou rečou objavovať v sebe túžbu po prekročení všednej každodennej ohraničenosti svojho života smerom k transcendentnu
- filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať význam kresťanského pohľadu na hranice človeka – utrpenie a smrť, otvoriť sa pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

- **Motivačné metódy** využívame na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť. Používame *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

- **Expozičné metódy** využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Preferujeme *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva*), rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných

otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračnú metódu* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipuláciu s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

- **Problémové metódy**, predovšetkým *heuristickej metódy* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektovej metódy (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- Pri realizovaní stanovených cieľov využívame **aktivizujúce metódy** – *diskusiu (vzájomná výmena názorov), filozofickú diskusiu*, ktorej cieľom je vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačnú metódú* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačnú metódu* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie) a rôzne *didaktické hry.*
- **Fixačné metódy** sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).
- Medzi **ostatné metódy** realizujúce sa na hodinách náboženskej výchovy patria:
  - ~ d*ramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.),
  - ~ s*imulácia (*simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami).
  - ~ *kompozícia (*vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.),
  - ~ typické autentické rozhovory (diskusie s pozvaným odborníkom).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Voľba usporiadania priestoru vyučovania závisí od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolí.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Žiaci budú navštevovať aktuálne kultúrne podujatia týkajúce sa náboženskej výchovy, návšteva biblických seminárov, výstav, účasť na sv.omši počas liturgického roku.

3. Hodnotenie predmetu

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známkou. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Využívame slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností kontrolujeme a hodnotíme prostredníctvom prezentácie projektov.

Komisionálna skúška: vypracovanie prezentácie na zadanú tému. Hodnotenie absolvoval/neabsolvoval.

4. Učebné zdroje

Primárnym učebným zdrojom je metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník stredných škôl „**Vzťahy a zodpovednosť“** a **„Hodnoty a**

rozhodnutia“ vydanú Katolíckym peagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich vyberáme tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na dispozície študentov a iné okolnosti.
Ďalšie zdroje : Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Didaktická technika:

- IKT
- DVD prehrávač, VIDEO
- CD – prehrávač

Ďalšie zdroje

- Internet

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedený v časovo-tematických plánoch

Nemecký jazyk

1. cudzí jazyk

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	4	4
	spolu	99	99	132	120

2. cudzí jazyk

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	2	2
	spolu	99	99	66	60

Postupujeme podľa štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Kompetencia učenia sa

- pri riešení úloh necháva učiteľ žiakom priestor pre vlastný postup práce (práca s pracovným zošitom, tvorba a spracovávanie dotazníkov, nedokončené príbehy, problémové situácie ako: zisti, nájdi, objednaj,...),
- žiaci spracovávajú úlohy vo forme referátov, správ, prezentácií a prezentujú ich pred spolužiakmi, pričom využívajú rôzne zdroje informácií – Internet, cudzojazyčné časopisy a literatúra, knižnica. Taktiež využívajú rôzne pomôcky, obrázky, audiotechniku a videotechniku.
- Učiteľ zaraďuje do hodín prácu so slovníkom a časopismi.

Kompetencia riešenia problémov

- Učiteľ vedie žiakov k uplatňovaniu osvojenej slovnej zásoby pri odvodzovaní neznámych výrazov a ku tvorbe iných slovných druhov.
- Navodzuje autentické situácie vedúce k riešeniu problémov (získať určitú informáciu, zistiť čas, dohovoriť stretnutie).
- Zadáva žiakom náročnejšie úlohy, kde uplatňujú vedomosti z iných predmetov a ovládanie práce s počítačom (výukové jazykové programy, cielené vyhľadávanie informácií na internete).

Komunikačné jazykové kompetencie

- Učiteľ vedie žiakov ku komunikácii v dvojiciach i v skupinách. (nácvik konkrétnych dialógov – v hoteli, na letisku, v obchode, na pošte; fiktívne úlohy v skupine, hádka, plánovanie výletu, dovolenky, víkendu, organizovanie večierka).
- Vedie žiakov k aktívnej komunikácii s ľuďmi, pre ktorých je nemecký jazyk rodným jazykom, diskusie s hosťami, spolupráca s lektormi, výmenné zájazdy, besedy).

Kompetencia sociálna a personálna

- Učiteľ zaraďuje prácu v dvojiciach i v skupinách (zoraďovanie rozstrihaného textu, diktáty, dotazníky, súťaže
- Učiteľ precvičuje so žiakmi vyjadrovanie stanovísk a názorov (v diskusii, rozhovore, určí konkrétne úlohy).

- Diskutuje so žiakmi o odlišnom spôsobe života v iných krajinách.
- Učiteľ zadáva žiakom úlohy v ktorých porovnávajú spôsob života, zvyky a tradície u nás a v nemecky hovoriacich krajinách a zaujímajú stanoviská k spoločenským, kultúrnym , geografickým a ekologickým odlišnostiam.
- Učiteľ zaraďuje hry a súťaže.

Motivačné metódy

~ ***motivačné rozprávanie*** (citové približovanie obsahu učenia),
~ ***motivačný rozhovor*** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
~ ***motivačný problém*** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
~ ***motivačná demonštrácia*** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

~ ***rozprávanie*** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
~ ***vysvetľovanie*** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
~ ***rozhovor*** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov,
~ ***beseda*** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
~ ***demonštračná metóda*** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín).

Problémové metódy, ku ktorým patrí:

~ ***heuristická metóda*** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení)
~ ***projektová metóda*** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha),

Práca s knihou a textom

~ **S*amostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky*** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z aktivizujúcich metód je vhodná:

~ ***diskusia*** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
~ ***situačná metóda*** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov).
~ ***Didaktické hry***
~ ***Skupinová práca***
~ ***Práca vo dvojiciach***
~ ***Frontálna previerka*** – môže byť aj bez otázok – mlčky ukazovať na mape zemepisné objekty, žiaci z miesta odpovedajú
~ ***Cestovanie po mape*** – žiak cestuje po rieke, vymenúva veľké mestá a pod.
~ ***Doplňovačky***
~ ***Systematizácia poznatkov***

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. ***metódy opakovania*** **a** ***precvičovania,*** (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry,

2. Hodnotenie predmetu

Klasifikácia v predmete cudzí jazyk je v súlade s metodickým pokynom č. 21/2011–R. Žiaci získavajú známky s váhou 3, 2, 1 podľa náročnosti a rozsahu hodnotenej úlohy, o čom vyučujúci žiakov vopred informuje.

Stupnica pre hodnotenie písomných úloh:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Komisionálna skúška

Skúška z **prvého** cudzieho jazyka má 2 časti – písomnú a ústnu.

Ústna časť: - práca s určeným textom
- rozprávanie na danú tému
- prezentácia vopred pripravenej ročníkovej práce, tému ktorej si žiak vopred dohodne s vyučujúcim

Písomná časť: -test - žiak môže získať určitý počet bodov podľa náročnosti úloh. Výsledná známka z tohto testu sa určí na základe počtu % zo získaných bodov a žiak je hodnotený stupňom:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka komisionálnej skúšky je váženým priemerom písomnej a ústnej časti podľa nasledujúceho vzorca:

$$\textbf{výsledná známka} = \frac{2.(\text{písomná časť}) + 1.(\text{ústna časť})}{3}$$

Pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4.

Skúška z **druhého** cudzieho jazyka má 2 časti – písomnú a ústnu.

Ústna časť: - práca s určeným textom

- rozprávanie na danú tému

Písomná časť: -test - žiak môže získať určitý počet bodov podľa náročnosti úloh. Výsledná známka z tohto testu sa určí na základe počtu % zo získaných bodov a žiak je hodnotený stupňom:

výborný	ak dosiahne	100%-90%
chválitebný		89%-75%
dobrý		74%-55%
dostatočný		54%-35%
nedostatočný		34%-0%

Výsledná známka komisionálnej skúšky je váženým priemerom písomnej a ústnej časti podľa nasledujúceho vzorca:

$$\textbf{výsledná známka} = \frac{1.(\text{písomná časť}) + 1.(\text{ústna časť})}{2}$$

Pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ priebežne, a to ústne i písomne. Priebežné hodnotenie práce žiakov je kombinácia slovného hodnotenia a klasifikácie. Spôsob hodnotenia je zvolený podľa typu činnosti. Prevláda spôsob slovného hodnotenia.

3. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice nemeckého jazyka, prekladové slovníky JN/JS a JS/JN, výkladové slovníky, gramatické prehľady a tabuľky, zvukové magnetofónové alebo CD nahrávky, obrazový materiál ako rôzne obrázky, mapky, fotografie, jedálne lístky, prospekty, katalógy, nemecké časopisy, komiksy, nemecké detské TV seriály, počítačové hry v nemeckom jazyku, didaktické hry a hudba, tvorba projektov, internetové zdroje – www.goethe.de, školské materiály na webovom sídle školy.

4. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch, prípadne v prílohe týchto plánov (učebné plány 1NJ, učebné plány 2NJ)

Občianska náuka

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	–	2	1	2
	spolu	–	66	33	60

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Kompetencie

Predmet cieľavedome ovplyvňuje poznanie i konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vedie žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom.

Žiaci si uvedomia zodpovednosť k sebe, k svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Uvedomia si svoju národnú a štátnu identitu. Získané poznatky im pomôžu vhodne sa orientovať v budúcom občianskom živote. Tým sa tento predmet stáva spojivom medzi životom v škole i mimo nej, pretože žiakov uvádza do sfér verejného života.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť metódy:

- ✓ nastolenie problému
- ✓ motivačná výzva
- ✓ motivačné rozprávanie
- ✓ expozičné monologické – vysvetľovanie, popis
- ✓ expozičné dialogické – rozhovor
- ✓ expozičné sprostredkované - beseda

Odporúča sa zvýšiť dôraz na prácu s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie.

Neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, sú fixačné metódy napr. metódy opakovania a precvičenia.

Z vyučovacích foriem sa môžu využívať :

- ✓ frontálna výučba
- ✓ práca s knihou
- ✓ exkurzia

3. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu sa vychádza z výkonových štandardov, z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia:

a) Podľa spôsobu vyjadrovania:
   - ústne skúšanie

- písomné skúšanie: didaktické testy, tematické písomky, projekty

b) Podľa počtu skúšaných žiakov:
   - individuálne
   - skupinové
   - hromadné

c) Podľa časového zaradenia:
   - priebežné
   - súhrnné
   - záverečné skúšky

d) Podľa cieľa:
   - formatívne hodnotenie: priebežné sledovanie výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie vrátane spracovania domácich úloh, aktivity, pozornosti a úsilia žiakov na hodine, schopnosti hľadania spôsobov riešenia daného problému. Zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia.
   - sumatívne hodnotenie: ústne a písomné skúšanie.

Pri písomnom skúšaní – didaktických testoch - môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov (podľa náročnosti úlohy).Výsledná známka sa určuje podľa počtu % získaných bodov z celkového počtu bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	ak dosiahne **90% -100**%
chválitebný	**89%- 75%**
dobrý	**74% - 50%**
dostatočný	**49% -30%**
nedostatočný	**29% -0%**

Výsledná známka na konci polroka vznikne po zaokrúhlení ako vážený aritmetický priemer zo známok, ktoré žiak získal počas klasifikačného obdobia, pričom sa priemer 1,5 zaokrúhľuje na 1, 2,5 na 2, 3,5 na 3 a 4,5 na 4. Váha písomky a ústnej odpovede je 2, aktivity 0,5.

Komisionálna skúška má ústnu časť.

Žiak je na komisionálnej skúške hodnotený stupňom :

výborný	ak dosiahne **90% -100**%
chválitebný	**89%- 75%**
dobrý	**74% - 50%**
dostatočný	**49% -30%**
nedostatočný	**29% -0%**

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie, ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

4. Učebné zdroje

- Kolektív autorov: Dejiny filozofie
- Rudolf Šlosár, kolektív autorov: Základy ekonómie a ekonomiky

- Rastilav Tóth: Základy politológie
- Alexandra Krsková, Darina Krátka: Základy práva a ochrana spotrebiteľa
- Marián Košč: Základy psychológie
- Ján Sopóci, Bohumil Búzik: Základy sociológie
- Ústava Slovenskej republiky
- internetové stránky
- Filozofická čítanka
- biografické diela o filozofoch
- Filozofický slovník
- Kolektív autorov: Náuka o spoločnosti 1998
- Kolektív autorov: Slovník spoloč.-vedných termínov
- Svetové náboženstvá
- Čo rozprávali proroci
- Kolektív autorov:Občianska náuka pre 3.ročník gymnázia
- Mgr. A. M. Vavrová: Maturita z občianskej náuky 2016

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedený v časovo-tematických plánoch

Ochrana života a zdravia

1. Charakteristika predmetu

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OŽZ) sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení a kurzu.

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

2. Ciele predmetu

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom v nadväznosti na vedomosti a zručnosti získané v nižšom sekundárnom vzdelávaní, poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítenia,
- odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií
- fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

3. Kompetencie

Preberané učivo zahŕňa individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

4. Obsah a realizácia učiva

Učivo na ochranu života a zdravia vo vyššom sekundárnom vzdelávaní nadväzuje na výchovu a vzdelávanie žiakov v tejto oblasti z nižšieho sekundárneho vzdelávania. Je súčasťou všeobecnovzdelávacích aj odborných predmetov a samostatných obligatórnych foriem vyučovania.

1. Učivo povinných vyučovacích predmetov

je základným prostriedkom rozširovania poznatkov a vedomostí žiakov o ochrane človeka a jeho zdravia, ktoré získali predchádzajúcim štúdiom. Dôsledným plnením cieľov a obsahu všetkých predmetov sa napĺňajú aj kompetencie a ciele programu ochrany života a zdravia.

2. Účelové cvičenia

Osobitnou obligatórnou formou vyučovania učiva ochrany života a zdravia sú **účelové cvičenia**.

Integrujú vedomosti a zručnosti žiakov získané v povinných vyučovacích predmetoch, rozširujú,upevňujú ich, sú prostriedkom aj na ich overovanie. Školu pripravujú aj k tomu, aby bola schopná vykonávať účelovú činnosť v mimoriadnych situáciách.

3. Kurz na ochranu života a zdravia

Samostatnou povinnou organizačnou formou vyučovania je **kurz ochrany života a zdravia**. Je vyvrcholením procesu výchovy žiakov v tejto oblasti, formuje ich vlastenecké povedomie, dotvára sústavu ich zručností a návykov o ochrane človeka a jeho zdravia, prispieva ku zvyšovaniu telesnej zdatnosti a psychickej odolnosti žiakov. Učivo ochrany života a zdravia sa preberá v samostatných tematických celkoch s týmto obsahom:

- riešenie mimoriadnych udalostí - civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pobyt a pohyb v prírode
- záujmové technické činnosti a športy

Obsahové zameranie účelových cvičení plánuje riaditeľom školy poverený učiteľ a jeho plán sa po schválení stáva dokumentom realizácie účelových cvičení. V dvojročných učebných odboroch sa obsah učiva integruje do dvoch cvičení s prihliadnutím na potreby a zameranie školy.

Obsah tvoria vhodne zostavené tematické celky v nasledujúcich blokoch:

- *Aktuálne problémy ľudstva a ich riešenie*
- *Zdravotná príprava*
- *Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana*
- *Pohyb a pobyt v prírode*
- *Technické činnosti a športy*

Obsah učiva ochrany života a zdravia a proces v ktorom sa realizuje jeho vyučovanie nadväzuje na poznatky a zručnosti žiakov, ktoré získali v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Povinné je pre žiakov prvej aj druhej zdravotnej skupiny a vyučuje sa koedukovane. Názorné a praktické metódy prevládajú vo vyučovaní nad verbálnymi a hodnotenie žiakov je slovné.

Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Cvičenia sa vykonávajú po triedach, výnimočne po ročníkoch. Presný termín ich konania určí riaditeľ školy. Účasť žiakov školy je na cvičeniach povinná. Žiaci so zmeneným zdravotným stavom (zmenenou pracovnou schopnosťou) plnia primerané úlohy podľa lekárskeho nálezu.

Plán cvičenia vypracuje riaditeľom poverený učiteľ školy. Určí v ňom : triedy (ročníky), ciele a obsah cvičenia, priestory na činnosť, zaradenie učiteľov a ďalších pracovníkov školy do výkonných funkcií. Stanoví spôsob ich prípravy aj prípravy žiakov, materiálové, hygienicko–zdravotnícke a bezpečnostné opatrenia, prípadnú spoluprácu so spoločenskými organizáciami regiónu a orgánmi štátnej správy. Pri určovaní úloh učiteľov a ďalších pracovníkov školy sa prihliada na ich organizačné začlenenie v pláne školy pre mimoriadne opatrenia. Organizačné opatrenia plánu musia smerovať k disciplíne a ochrane zdravia účastníkov účelového cvičenia.

Program cvičenia sa realizuje spravidla v dvojhodinových jednotkách. Presun na miesto konania sa nezapočíta do času cvičenia ak nie je jeho súčasťou. Účasť učiteľov na cvičeniach je započítaná do ich vyučovacích povinností. Vyhodnotenie cvičenia vykoná riaditeľ školy na najbližšej pedagogickej porade. Účelové cvičenia stredných zdravotných škôl sa realizujú podľa smerníc Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje v treťom ročníku v trvaní 3 dní po 6 hodín výcviku. Realizuje sa internátnym spôsobom pobytu alebo dennou dochádzkou na zamestnanie. Odporúča sa prednostne podľa možností využívať internátny spôsob pobytu na kurze. Kurz organizovaný dennou dochádzkou sa uskutočňuje v teréne mimo priestorov školy. Podľa podmienok je možné uvedené spôsoby realizácie aj kombinovať.

Kurz je súčasťou plánu práce školy. Riaditeľ školy určí vedúceho, termíny, spôsob realizácie a miesto konania, triedy, personálne zabezpečenie, spôsob prípravy učiteľov – účastníkov kurzu, materiálne, finančné, technické a zdravotnícke zabezpečenie.

Účasť žiakov školy je na kurze povinná. Žiaci s oslabeným zdravím sa na kurze zúčastňujú len so súhlasom lekára a plnia úlohy primerané zdravotnému stavu.

Škola organizuje kurz v spolupráci s radou školy, zdravotníckymi, ochranárskymi a inými spoločenskými organizáciami. Spolupracuje pritom aj s orgánmi štátnej správy (miestnou vojenskou správou, policajným zborom, útvarmi civilnej ochrany a pod.)
Hodnotenie vedomostí a zručností žiakov z učiva nie je unifikované a nie je predpísaná ani ich klasifikácia.

Ruský jazyk (2. cudzí jazyk)

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	2	2
	spolu	99	99	66	60

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

Ruský jazyk možno študovať na športovom gymnáziu ako druhý cudzí jazyk .

Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Pri vyučovaní ruského jazyka využívame frontálnu a skupinovú formu vyučovania, ako aj prácu vo dvojiciach.

Na rozvoj komunikatívnosti, samostatnosti, tvorivosti a aktivity žiakov sa využívajú nasledovné metódy vyučovania:

Motivačnémetódy

- motivačnérozprávanie a motivačný rozhovor
- brainstorming

Expozičnémetódy

- rozprávanie
- výklad, vysvetľovanie
- kladenie otázok, rozhovor
- monológ,*dialóg*

Projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha)

Práca s knihou a textom: samostatné učenieprostredníctvominformačnej a komunikačnej techniky(samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)

Kooperatívne učenie

Didaktické hry

Fixačné metódy

- metódy opakovania a precvičovania(ústne, písomne)

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia v predmete cudzí jazyk je v súlade s metodickým pokynom č. 21/2011–R. Žiaci získavajú známky s váhou 3, 2, 1 podľa náročnosti a rozsahu hodnotenej úlohy, o čom vyučujúci žiakov vopred informuje.

Stupnica pre hodnotenie písomných úloh:

výborný ak dosiahne 100%-90%
chválitebný 89%-75%
dobrý 74%-55%
dostatočný 54%-35%
nedostatočný 34%-0%

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.

Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Žiak musí mať ku koncu každého štvrťroka minimálne dve známky s najvyššou váhou.

Komisionálna skúška

Skúška z **druhého** cudzieho jazyka má dve časti – písomnú a ústnu.

Ústna časť: - práca s určeným textom
- rozprávanie na danú tému

Písomná časť: -test - žiak môže získať určitý počet bodov podľa náročnosti úloh. Výsledná známka z tohto testu sa určí na základe počtu % zo získaných bodov a žiak je hodnotený stupňom:

výborný ak dosiahne	100%-90%
chválitebný	89%-75%
dobrý	74%-55%
dostatočný	54%-35%
nedostatočný	34%-0%

Výsledná známka komisionálnej skúšky je váženým priemerom písomnej a ústnej časti podľa nasledujúceho vzorca:

$$\textbf{výsledná známka} = \frac{1.(\text{písomná časť}) + 1.(\text{ústna časť})}{2}$$

Pričom sa priemer zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ priebežne a to ústnei písomne. Priebežné hodnotenie práce žiakov je kombinácia slovného hodnotenia a klasifikácie.

Spôsob hodnotenia je zvolený podľa typu činnosti. Prevláda spôsob slovného hodnotenia.

Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice ruského jazyka Klass! 1,2, Snova Klass 1,2 s pracovnými zošitmi, prekladové slovníky, výkladové slovníky, gramatické prehľady a tabuľky, CD a DVD nahrávky, obrazový materiál ako rôzne obrázky, fotografie, mapky, jedálne lístky, prospekty, katalógy, časopisy, didaktické hry , hudba, webové stránky.

Obsah vzdelávania

Rozčlenenie tematických okruhov do jednotlivých ročníkov je uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Seminár z biológie

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	-	-	4	4
	spolu	-	-	132	120

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1.Charakteristika predmetu

Seminár z biológie patrí do vzdelávacej oblasti prírodovedných predmetov. Umožňuje žiakom, ktorí majú zvýšený záujem o biológiu prehlbovať a dopĺňať ich základné poznatky nadobudnuté na povinnom predmete biológia.

Hlavnou úloh semináru z biológie je viesť žiakov ku schopnosti vedieť sa orientovať v nadobudnutých poznatkoch a vhodne ich využívať ich v praktickom živote.

Vo vyučovaní semináru z biológie je nevyhnutné používať poznatky, ktoré žiaci získali z vyučovacích predmetov chémia, geografia, fyzika. V predmete je možné uplatňovať prvky environmentálnej výchovy, zásady správnej výživy, protidrogovej výchovy.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom voliteľného predmetu seminár z biológie je prehĺbiť a rozšíriť poznatky o živej prírode v nadväznosti na základné učivo biológie. Seminár z biológie umožňuje predstaviť biológiu ako komplex disciplín skúmajúcich organizmy na rôznych úrovniach, z rôznych aspektov a v interakcií s ich životným prostredím.

Voliteľný predmet poskytuje žiakom dostatočný základ na prípravu na maturitnú skúšku.

3. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu seminár z biológie

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

- **v oblasti komunikačných schopností:**
  - správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
  - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
  - vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov
  - zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti
  - vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry
  - vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt
- **v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:**
  - navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
  - využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh
  - riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- **v oblasti sociálnych kompetencií:**
  - vyjadrovať svoje postoje názory a skúsenosti
  - pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť aj pomáhať

- ~ prezentovať alebo zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- **v oblasti získavať, osvojovať si a rozvíjať manuálne zručnosti:**
  - ~ dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
  - ~ využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Vo voliteľnom predmete seminár z biológie chceme využívať také výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré umožnia žiakom zorientovať sa v poznatkoch, porozumieť im a aplikovať v živote. Pri obsahu sa zameriame na prehlbovanie základných vedomostí.

Voľba vyučovacích metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, od osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pri vyučovaní semináru z biológie sa uplatňujú:

- **expozičné metódy** sa využívajú pri vytváraní nových poznatkov a zručností: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž,
- **motivačné metódy** slúžia na vzbudenie záujmu o učebnú činnosť: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu,
- **problémové metódy:** heuristická metóda a projektová metóda,
- **fixačné metódy:** metódy opakovania a precvičenia,
- **prácu s knihou a odbornou literatúrou.**

Terénne pozorovania, **praktické aktivity** a **exkurziu** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

5.Hodnotenie predmetu

- ústne skúšanie (individuálne alebo frontálne skúšanie)
- písomné skúšanie (didaktický test)
- práca s odbornou literatúrou
- referáty, projekty
- samostatné pozorovania
- diskusia

Pri písomnom skúšaní môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov podľa náročnosti danej úlohy. Výsledná známka sa určuje podľa % zo získaných bodov. Žiak je hodnotený stupňom :

výborný 100% - 90%
chválitebný 89% - 75%
dobrý 74% - 50%
dostatočný 49% - 30%
nedostatočný 29% - 0%

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka. Prihliada sa však aj na systematickosť

práce žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie, ako aj zodpovednosť, snahu a iniciatívu počas celého klasifikačného obdobia.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe aritmetického priemeru známok, ale berie sa do úvahy váha (dôležitosť) jednotlivých známok. Váha známok ústnej odpovede a didaktického testu je 2 a váha ostatných známok je 1.

Komisionálna skúška má ústnu časť, pričom si žiak žrebuje 3 otázky. Každá otázka je hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z 3 čiastkových známok.

6. Učebné zdroje

Učebnice: Biológia pre gymnázia 1, 2, 3, 4, 5, 6

Ostatné zdroje: odborná literatúra, atlasy, časopisy, videofilmy, mikroskopy, trvalé preparáty, nástenné obrazy, prezentácie, internet a pod.

7. Obsah vyučovania

3. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
I. Biológia ako veda			
▪ biologické disciplíny ▪ metódy biologického poznávania ▪ dejiny biológie ▪ súčasné objavy biológie	▪ definovať biológiu ako vedu ▪ poznať základné biologické disciplíny a ich význam ▪ poznať základné metódy a prostriedky poznávania živej prírody ▪ poznať významných biológov, ich objavy a teórie	- projekt – významní biológovia	
II. Vlastnosti a prejavy živých sústav			
▪ základné vlastnosti a úrovne organizácie živých systémov ▪ bunková teória ▪ chemické zloženie bunky ▪ všeobecná štruktúra prokaryotickej a eukaryotickej bunky ▪ životné funkcie na úrovni bunky ▪ rozmnožovanie bunky ▪ bunkový cyklus ▪ príjem a výdaj látok bunkou ▪ prenos energie v bunke ▪ metabolizmus bunky	▪ poznať základné vlastnosti živých sústav a ich prejavy ▪ vysvetliť podstatu bunkovej teórie ▪ poznať základné chemické zloženie bunky a význam jednotlivých prvkov pre jej život ▪ vedieť popísať základnú stavbu prokaryotickej a eukaryotickej bunky a poznať rozdiely medzi nimi ▪ charakterizovať rozmnožovanie ako prejav živých sústav ▪ vedieť vysvetliť pojem bunkový cyklus, poznať základné fázy bunkového cyklu ▪ vedieť opísať základné mechanizmy príjmu a výdaja látok bunkou ▪ poznať podstatu anabolických a katabolických procesov v bunke ▪ poznať význam a funkciu ATP v bunke ▪ poznať význam enzýmov v procesoch metabolizmu	- chémia	
III. Stavba tela rastlín a ich životné prejavy			
▪ rastlinné pletivá	▪ vedieť definovať rastlinné pletivá		- práca

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ vegetatívne a reprodukčné orgány rastlín ▪ vodný režim rastlín ▪ minerálna výživa ▪ pohyby rastlín ▪ výživa rastlín ▪ celistvosť rastlinného tela ▪ fotosyntéza ▪ dýchanie rastlín ▪ rozmnožovanie	▪ poznať základné rozdelenie pletív, ich význam a vedieť ich lokalizovať v rastline ▪ vedieť opísať vonkajšiu a vnútornú stavbu vegetatívnych rastlinných orgánov ▪ poznať typické metamorfózy koreňa, stonky a listov ▪ vedieť opísať stavbu kvetu semenných rastlín ▪ vedieť rozlíšiť základné typy súkvetí semenných rastlín ▪ poznať základné typy plodov semenných rastlín ▪ poznať význam jednotlivých orgánov pri výžive, rozmnožovaní, fotosyntéze a dýchaní ▪ charakterizovať procesy príjmu, vedenia a výdaja vody rastlinou ▪ poznať základné faktory, ktoré ovplyvňujú príjem vody ▪ poznať význam minerálnej výživy pre život rastliny ▪ popísať základné pohyby rastlín a ich častí ▪ poznať rozdiely medzi autotrofiou, heterotrofiou a mixotrofiou ▪ uviesť konkrétne rastliny, ktoré sa vyživujú autotrofne, heterotrofne a mixotrofne ▪ vedieť charakterizovať fotosyntézu ako nevyhnutný proces pre život na Zemi, poznať jej fázy a faktory, ktoré ju ovplyvňujú ▪ poznať princíp anaeróbneho a aeróbneho dýchania ▪ poznať vstupné látky a konečné produkty biologickej oxidácie ▪ poznať význam kvasenia v prírode a pre človeka ▪ vedieť porovnať fotosyntézu a dýchanie ▪ popísať rozdiely medzi pohlavným a nepohlavným rozmnožovaním rastlín ▪ uviesť konkrétne príklady rastlín rozmnožujúcich sa nepohlavne a pohlavne		s mikroskopom a preparátmi - premietanie videokazety - fotosyntéza
IV. Nebunkové a prvobunkové organizmy			
▪ ríša – nebunkové organizmy – vírusy ▪ ríša – prvobunkové organizmy – baktérie, archeóny a sinice ▪ námety na projekty – vírusové a bakteriálne ochorenia	▪ vedieť vysvetliť špecifickú stavbu vírusov, ich spôsob života, rozmnožovanie, klasifikáciu a význam ▪ poznať najdôležitejšie ochorenia spôsobené vírusmi ▪ vysvetliť stavbu tela, spôsob výživy, rozmnožovanie baktérii ▪ vedieť vymenovať najrozšírenejšie typy baktérií, ich význam a základné	- ochrana života a zdravia človeka	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	ochorenia, ktoré spôsobujú ▪ vedieť vysvetliť rozdiely v stavbe vírusov a baktérií ▪ charakterizovať archeóny ▪ charakterizovať sinice, poznať ich význam z ekologického hľadiska		
V. Ríša: Rastliny – systém a fylogenéza			
▪ nižšie stielkaté rastliny – červene riasy, rôznobičíkaté riasy, červenoočká, zelené riasy ▪ vyššie cievnaté rastliny ▪ výtrusné rastliny – ryniorasty, machorasty, plavúňorasty, prasličkorasty, sladičorasty ▪ rodozmeny ▪ semenné rastliny – nahosemenné a krytosemenné ▪ trieda dvojklíčnolistové a jednoklíčnolistové rastliny	▪ poznať systematické znaky a význam rias ▪ poznať charakteristické znaky základných oddelení, ich hlavných zástupcov a význam pre človeka ▪ poznať systematické znaky, zákonitosti fylogenézy a základnú charakteristiku vyšších rastlín ▪ charakterizovať oddelenia výtrusných rastlín – ryniorasty, machorasty, plavúňorasty, prasličkorastyasladičorasty z hľadiska stavby, fylogenézy, rozšírenia a významu pre človeka ▪ vedieť charakterizovať nahosemenné rastliny a ich oddelenia – borovicorasty a kordaitorasty, poznať hlavných zástupcov a ich význam pre človekavedieť charakterizovať krytosemenné rastliny a ich oddelenia – magnólioraste – podľa stavby a vývojových vzťahov ▪ rozlíšiť základné systematické znaky jednoklíčnolistových a dvojklíčnolistových rastlín ▪ charakterizovať najvýznamnejšie čeľade dvojklíčnolistových a jednoklíčnolistových rastlín, poznať ich typických zástupcov a význam pre človeka		- určovanie rastlín - poznávanie chránených rastlín
VI. Ríša: Huby			
▪ charakteristika húb ▪ systém húb ▪ lišajníky	▪ charakterizovať huby ako samostatnú ríšu organizmov ▪ vymenovať znaky plesní, význam a zástupcov ▪ vedieť odlíšiť znaky vreckatých a bazídiových húb, vymenovať zástupcov a význam pre človeka ▪ vysvetliť spôsob výživy húb, podstatu mykorízy a jej význam ▪ poznať špecifické znaky lišajníkov ▪ vysvetliť princíp lichenizmu a jeho význam ▪ poznať lišajníky ako bioindikátory čistoty ovzdušia a priekopníkov života		- práca s atlasom húb – poznávanie a určovanie húb
VII. Všeobecná a rastlinná ekológia			

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ ekológia ako veda a jej základné pojmy ▪ odvetvia ekológie ▪ abiotické a biotické faktory prostredia ▪ vzťahy v populácii a medzi populáciami ▪ spoločenstvá ▪ ekosystém ▪ zmeny svetového životného prostredia ▪ problémy životného prostredia a ich možné riešenia ▪ chránené územia	▪ vedieť definovať obsah pojmu ekológia, environmentalistika ▪ poznať jednotlivé odvetvia ekológie ▪ vedieť popísať abiotické a biotické faktory prostredia a poznať nároky organizmov na tieto faktory ▪ definovať pojem populácia ▪ vedieť vysvetliť na konkrétnych príkladoch neutrálne, pozitívne a negatívne vzťahy v populácii a medzi populáciami ▪ vedieť definovať pojem spoločenstvo a ekosystém ▪ poznať význam skupín organizmov v ekosystéme ▪ vysvetliť fungovanie ekosystému z hľadiska prenosu energie, obehu látok a tvorby biomasy ▪ vysvetliť mechanizmy dynamiky ekosystému ▪ vedieť vysvetliť zmeny ekosystému, ekologickú sukcesiu, klimax, ekologickú niku ▪ poznať zmeny svetového životného prostredia a ich dopad na živé organizmy ▪ pokúsiť sa navrhnúť riešenia pri odstránení problémov životného prostredia ▪ vymenovať formy ochrany prírody, typy chránených území, národné parky Slovenska	- ochrana života a zdravia človeka	- diskusia – učiteľ – žiak – riešenia problémov životného prostredia
VIII. Základy zdravej výživy a zdravý životný štýl			
▪ história výživy ▪ základné pojmy vo výžive ▪ základné zložky potravy ▪ výživa a zdravie človeka ▪ choroby súvisiace s výživou ▪ alkohol, drogy a sexuálny život ▪ fajčenie a jeho dopad na zdravie ▪ vegetariánstvo ▪ pohybové aktivity	▪ poznať históriu výživy človeka ▪ charakterizovať základné pojmy vo výžive – výživa, potrava, požívatiny, pokrm, strava ▪ poznať dopady nesprávnej životosprávy na zdravie človeka a vedieť stručne charakterizovať choroby súvisiace s výživou ▪ charakterizovať fajčenie ako závislosť a jeho dopad na zdravie aktívnych a pasívnych fajčiarov ▪ charakterizovať vegetariánstvo ako formu stravovania sa, jeho možné výhody ale i nevýhody na zdravie človeka ▪ poznať nevyhnutnosť pohybových aktivít na zdravie človeka ▪ poznať poruchy vedúce z dôvodu nedostatku pohybu		- práca s odbornou literatúrou - projekty – choroby súvisiace s výživou - projekty – škodlivosť fajčenia

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
I. Orgánové sústavy živočíchov a ich funkcie			
▪ telo jednobunkovcov a mnohobunkovcov ▪ krycia, oporná a pohybová sústava ▪ tráviaca sústava ▪ metabolizmus a termoregulácia ▪ dýchacia sústava ▪ obehová sústava ▪ vylučovacia sústava ▪ nervová sústava ▪ hormonálna sústava ▪ zmyslové orgány ▪ rozmnožovacia sústava	▪ porovnať organizáciu a stavbu tela jednobunkovcov a mnohobunkovcov, vymenovať zástupcov ▪ opísať stavbu, fylogenézu, typy orgánov krycej, opornej, pohybovej sústavy a charakterizovať ich funkcie v závislosti od spôsobu života ▪ opísať stavbu, fylogenézu, typy orgánov tráviacej sústavy, poznať ich význam a funkcie ▪ charakterizovať procesy premeny látok a energie a spôsoby termoregulácie živočíchov v závislosti od vonkajšieho prostredia ▪ opísať stavbu, fylogenézu, typy orgánov dýchacej sústavy, poznať ich význam a funkcie ▪ poznať stavbu, fylogenézu, typy orgánov obehovej sústavy, ich význam a funkcie ▪ poznať typy, zloženie a obeh telových tekutín ▪ poznať stavbu, činnosť srdca a krvný obeh rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov ▪ opísať stavbu, fylogenézu, typy orgánov vylučovacej sústavy, ich význam a funkcie ▪ poznať fylogenézu, stavbu, typy a funkciu nervovej sústavy ▪ poznať základné žľazy s vnútornou sekréciou a účinok ich hormónov na organizmus živočíchov ▪ poznať fylogenézu, stavbu a typy zmyslových orgánov živočíchov, ich význam a funkciu ▪ poznať spôsoby rozmnožovania mnohobunkových organizmov a zákonitosti ich embryonálneho a postembryonálneho vývinu	- chémia	- obrázkový materiál
II. Systém a fylogenéza živočíchov			
▪ systematické znaky a jednotky ▪ jednobunkové organizmy ▪ mnohobunkové organizmy ▪ dvojlistovce ▪ prvoústovce ▪ druhoústovce	▪ poznať kritéria klasifikácie živočíchov do taxonomických skupín ▪ charakterizovať kmene jednobunkovcov (meňavkobičíkovce, výtrusovce, nálevníky) z hľaiska stavby tela a spôsobu života. Poznať zástupcov a ich význam pre prírodu a človeka ▪ poznať fylogenézu mnohobunkových živočíchov, vznik dvojstrannej súmernosti, tretej zárodočnej vrstvy	- enviroment -álna výchova	- obrázkový materiál

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	a telovej dutiny ▪ charakterizovať kmene dvojlistovcov (hubky, pŕhlivce, rebrovky) z hľadiska stavby tela a spôsobu života. Poznať zástupcov ▪ charakterizovať kmene prvoústovcov (ploskavce, hlístovce, mäkkýše, obrúčkavce, článkonožce) z hľadiska stavby tela a spôsobu života. Poznať zástupcov, ich význam pre prírodu a človeka ▪ charakterizovať hmyz (podkmeň článkonožcov), vysvetliť rozdiely medzi Hemimetabolia a Holometabolia, ku každej skupine uviesť po 3 rady ▪ charakterizovať kmene druhoústovcov (ostnatokožce, chordáty) z hľadiska stavby tela a spôsobu života. Poznať zástupcov, ich životné prostredie a fylogenézu ▪ vedieť podrobnejšie charakterizovať stavovce (podkmeň chordátov), ich stavbu tela, spôsob života, poznať zástupcov, ich zaradenie do systematických skupín a význam pre prírodu a človeka ▪ charakterizovať ryby a drsnokožce (triedy stavovcov) ▪ vysvetliť odlišnosti medzi prvoústovcami a druhoústovcami		
III. Správanie živočíchov - etológia			
▪ etologické pojmy ▪ druhy správania	▪ vysvetliť základné etologické pojmy ▪ popísať vrodené, získané a funkčné správanie		
IV. Biológia človeka			
▪ tkanivá a orgány ▪ orgánové sústavy ▪ oporná sústava ▪ pohybová sústava ▪ tráviaca sústava a výživa ▪ dýchacia sústava ▪ telové tekutiny ▪ srdce a obehová sústava ▪ vylučovacia sústava ▪ kožná sústava ▪ obranné mechanizmy a imunitný systém ▪ nervová sústava ▪ hormonálna sústava ▪ zmyslové orgány	▪ vedieť charakterizovať tkanivo, poznať typy tkanív (krycie, svalové, spojivové, nervové), ich charakteristiky a výskyt v orgánoch ▪ vedieť vymenovať orgánové sústavy a ich časti a vedieť ich v tele lokalizovať ▪ vysvetliť význam a funkciu opornej sústavy človeka, opísať vonkajšiu a vnútornú stavbu kostí, poznať spôsoby spojenia kostí, vymenovať kosti kostry ▪ vysvetliť význam a funkciu svalovej sústavy človeka, porovnať typy svalov z hľadiska mikroskopickej stavby a funkcie, poznať základné skupiny		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ reprodukčná sústava ▪ ontogenetický vývin	kostrových svalov, vysvetliť mechanizmus kontrakcie kostrového svalu ▪ poznať poruchy opornej a pohybovej sústavy a možnosti ich prevencie ▪ vysvetliť stavbu a funkciu jednotlivých častí tráviacej sústavy, poznať a vysvetliť význam jednotlivých zložiek potravy, vysvetliť potrebu správnej výživy, poznať dôsledky nesprávnej výživy a najčastejšie ochorenia tráviacej sústavy ▪ vysvetliť látkový a energetický metabolizmus sacharidov, lipidov a bielkovín v ľudskom tele ▪ vysvetliť stavbu a funkciu dýchacej sústavy, charakterizovať vonkajšie a vnútorné dýchanie, poznať najčastejšie príčiny chorôb dýchacích ciest a možnosti ich prevencie ▪ poznať funkcie telových tekutín, vedieť charakterizovať jednotlivé zložky krvi, poznať krvné skupiny a princíp určovania krvných skupín, vedieť popísať Rh faktor a jeho význam v tehotenstve ▪ vysvetliť stavbu a činnosť srdca, poznať funkciu krvného obehu, vedieť rozlíšiť tepny a žily, veľký a malý krvný obeh, vysvetliť tok prúdenia krvi a prepojenie veľkého a malého krvného obehu, poznať príčiny, podstatu a prevenciu kardiovaskulárnych chorôb ▪ charakterizovať miazgu a miazgový obeh ▪ vysvetliť stavbu a funkciu vylučovacej sústavy, opísať tvorbu moču, poznať príčiny, podstatu a prevenciu najčastejších chorôb vylučovacej sústavy ▪ poznať stavbu, význam a funkcie kože ▪ vysvetliť význam obranných regulačných mechanizmov a imunity, charakterizovať imunitný systém človeka, vymenovať najčastejšie ochorenia vyvolané zlyhaním obranyschopnosti a možnosti ich prevencie ▪ vysvetliť stavbu a funkciu centrálnej a obvodovej nervovej sústavy, autonómnych a vegetatívnych funkcií nervovej sústavy, vysvetliť podstatu vyššej nervovej činnosti, rozdiel medzi nepodmienenou a podmienenou reflexnou činnosťou ▪ vedieť vymenovať endokrinné žľazy	- ochrana života a zdravia - chémia - mediálna výchova	- diskusia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	a ich hormóny, poznať účinky hormónov na život a zdravie človeka ▪ opísať stavbu a funkciu zmyslových orgánov ▪ opísať stavbu a funkciu pohlavnej sústavy muža a ženy, poznať spôsoby prenosu a možnosti prevencie pohlavných chorôb ▪ opísať individuálny vývin človeka	- tvorba projektov	
V. Genetika			
▪ genetika ▪ základné genetické pojmy ▪ nukleové kyseliny ▪ chromozóm ▪ genetika bunky ▪ Mendelove pravidlá dedičnosti ▪ úplná a neúplná dominancia ▪ dedičnosť krvných skupín ▪ dedičnosť a pohlavie ▪ mimojadrová dedičnosť ▪ genetická premenlivosť ▪ mutagény ▪ mutácie ▪ genetika človeka ▪ dedičné choroby ▪ génové inžinierstvo ▪ genetické poradenstvo ▪ populačná genetika	▪ charakterizovať genetiku ako odbor biológie, poznať jej zakladateľa a význam genetiky pre život a človeka ▪ vysvetliť základné genetické pojmy (gén, genetická informácia, alela, dominantná a recesívna alela, homozygót, heterozygót, genotyp, fenotyp) ▪ poznať význam nukleových kyselín v genetike, vysvetliť ich štruktúru, charakterizovať genetický kód a poznať jeho význam, popísať expresiu génu ▪ vedieť nakresliť a popísať mikroskopickú stavbu chromozómu ▪ vedieť rozlíšiť zákonitosti genetických mechanizmov na úrovni prokaryotickej a eukaryotickej bunky, vysvetliť význam meiózy pri prenose genetickej informácie ▪ vysvetliť princíp dedičnosti kvalitatívnych znakov a vedieť aplikovať Mendelove pravidlá v praktických úlohách z genetiky ▪ poznať rozdiel medzi úplnou a neúplnou (intermediárnou) dominanciou ▪ poznať princíp dedičnosti krvných skupín ▪ vysvetliť princíp chromozómového určenia pohlavia, vysvetliť princíp dedičnosti viazanej na pohlavné chromozómy, poznať možnosti prenosu ochorení viazaných na chromozóm X (daltonizmus, hemofília), vedieť aplikovať tieto zákonitosti pri riešení praktických úloh ▪ vysvetliť princíp mimojadrovej dedičnosti ▪ vedieť charakterizovať premenlivosť a jej príčiny ▪ charakterizovať jednotlivé skupiny mutagénov, poznať dôsledky pôsobenia mutagénov na životné prostredie ▪ vysvetliť typy a príčiny vzniku mutácií	- chémia - ochrana života a zdravia	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	▪ poznať špecifické metódy genetiky človeka ▪ vymenovať a opísať základné dedičné choroby človeka, vedieť ich rozdeliť na autozomálne (polydaktylia, brachydaktylia – dominantná autozomálna dedičnosť ; fenylketonúria, galaktozémia, celiakia, albinizmus – recesívna autozomálna dedičnosť ; Downow syndróm, Edwardsov syndróm, Patauvov syndróm, Turnerov syndróm) a gonozomálne (daltonizmus, hemofília – ochorenia viazané na X chromozóm), poznať ich dispozície a možnosti prevencie ▪ popísať prácu génového inžinierstva a jeho prínos pre spoločnosť ▪ vedieť opísať prácu genetického poradenstva a a poznať jeho význam pre človeka ▪ vysvetliť základné mechanizmy genetiky populácií a poznať možnosti jej aplikácie v praxi	- tvorba projektov - mediálna, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravis	- diskusia

Seminár z dejepisu

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	–	–	4	4
	spolu	–	–	132	120

1. Charakteristika predmetu

Seminár z dejepisu je voliteľný predmet. Cieľovými zámermi seminára z dejepisu je hlbšie poznávať slovenské dejiny v kontinuite od najstarších období po súčasnosť. Cieľom predmetu je rozšíriť, prehĺbiť, upevniť a systematizovať poznatky žiakov získané v dejepise, s dôrazom na vývoj hmotnej a duchovnej kultúry, na poznávanie a charakterizovanie významných udalostí a osobností národných dejín analýzou historických dokumentov a priliehavej literatúry, na rozvoj historického myšlienka a vedomia.

Seminár z dejepisu vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia. Nezanedbáva sa ani úcta k iným národom a etnikám, ku kultúrne a inak odlišným ľuďom rôznych skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania je, aby sa žiaci naučili charakterizovať a systematizovať základné vývojové obdobia a udalosti slovenských dejín, poznávať historické fakty a dávať ich do súvislostí, aby boli schopní teoreticky zovšeobecňovať a na základe samostatnej analýzy a poznávania základných historických dokumentov uvedomovať si vzťahy medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou. Angažovaním sa v práci seminára, žiaci si vytvoria vzťah k vlastným národným dejinám, k dejinnému vývoju spoločnosti, vytvoria si vlastný názor na progres a regres vo vývoji spoločnosti z hľadiska humanizmu, mravných a všeľudských hodnôt, humanistických prístupov k hodnoteniu historických javov, procesov, osobností v duchu vlastenectva a priateľstva národov. Vytvoria a rozvinú si záujem a aktívny postoj k slovenským dejinám, nájdu spôsoby poučiť sa z nich. Naučia sa pracovať s pramennými materiálmi, učebnými pomôckami, kriticky analyzovať, posudzovať i hodnotiť dokumenty, literatúru, dennú tlač, diskutovať i polemizovať o nastolených problémoch, vytvárať si vlastné názory a v ich duchu konať.

3. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu seminár z dejepisu

Žiaci si rozšíria schopnosti súvisiace:

- **s historickým časom**
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
  - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
  - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
  - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
  - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Žiaci si prehĺbia schopnosti ako:

- **vyhľadávať relevantné informácie**
  - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
  - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
  - z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- **využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty**
  - vo vyberaní informácií
  - v organizovaní informácií
  - v porovnávaní informácií
  - v rozlišovaní informácií
  - v zaraďovaní informácií.
  - v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **štrukturovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu**
  - v zoradení výsledkov rozpoznaní podstatného od nepodstatného
  - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
  - vyhodnocovaní správnosti postupu
  - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Poznávanie dejín v súčasnosti umožňuje mnohoaspektový a komplexný prístup a multikauzálne vysvetľovanie základných uzlových historických procesov, udalostí a osobností. Umožňuje učiteľom a žiakom vytvoriť si vlastný názor na historický vývoj a zmysel dejín, konfrontovať viaceré vedecké výklady a názory, aktívne si vytvárať vlastné zargumentované názory.

Osnovy seminára z dejepisu poskytujú obsahovú i metodickú orientáciu riadiť seminár. Práca na seminári sa zameriava na typické seminárne formy a metódy práce: analýzu historických prameňov a literatúry, štúdium v archívoch a múzeách, návštevu historických pamiatok, vypracovanie referátov. Odporúča sa, aby každý žiak vypracoval seminárnu prácu na tému ktorú si sám zvolí podľa vlastného záujmu a v ktorej preukáže schopnosti a zručnosti pracovať s historickými dokumentmi a odbornou literatúrou. Tento spôsob práce umožní každému absolventovi seminára dobrú prípravu na maturitnú skúšku z dejepisu i na štúdium

spoločenskovedných disciplín na vysokých školách. Dejepisné vyučovanie vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať

a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom nepristupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti. V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho, ako vyučuje seminár z dejepisu a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa je prekonať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý na hodinách dejepisu má aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách, ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu seminára z dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Efektívne vyučovanie dejepisu realizujeme vyučovaním, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchrónne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní seminára z dejepisu treba využívať poznatky, ktoré žiaci získajú z vyučovacích predmetov dejepis, geografia, občiansky výchova, slovenský jazyka literatúra a využívať aj prierezové témy.
Okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

5. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu seminár z dejepisu sa vychádza z výkonových štandardov a z kritérií klasifikačného poriadku. Predmet je klasifikovaný.

Metódy hodnotenia:

a) Podľa spôsobu vyjadrovania:
   - ústne skúšanie
   - písomné skúšanie

b) Podľa počtu skúšaných žiakov:
   - individuálne
   - skupinové
   - hromadné

c) Podľa časového zaradenia:
   - priebežné
   - súhrnné
   - záverečné skúšky

d) Podľa cieľa:
   - formatívne hodnotenie
   - sumatívne hodnotenie

e) Podľa toho, či žiaci vedia, že sú hodnotení:
   - formálne hodnotenie
   - neformálne hodnotenie

6. Učebné zdroje

Literatúra:

1. Bibliografia k dejinám Slovenska (Literatúra vydaná do roku 1965). Zostavili: JANKOVIC,V.- ŠKORUPOVÁ,A. Bratislava, Academik Electronik Press 1997.
2. Dejiny slovenského národného povstania 1944 I-V. Bratislava,1984.
3. Encyklopédia archeológie. Bratislava, Obzor 1986.
4. Encyklopédia Slovenska I.- VI. Bratislava, 1977 - 1982.
5. Kol.: Dokumenty slovenskej národnej identity a štátnosti I. Bratislava, Národné literárne centrum 1998.
6. Kol.: Kronika Slovenska 1 - od najstarších cias do konca 19.storocia. Bratislava, Fortuna print 1998.
5
7. Kol.: Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov. Bratislava, Národné literárne centrum 1998.
8. Kol.: Lexikón slovenských dejín. Bratislava, SPN 1997.
9. Kol.: Slovenský biografický slovník I.-VI. Martin, MS 1986-1994.
10. BARICA, J.: Vede a národu. Bratislava, Smena 1988.
11. BENCÍK A KOL.: Osem mesiacov pražskej jari. Martin, Osveta 1990.
12. BOROVSKÝ,Š .: Staroslávny Devín. Bratislava, Mestské múzeum 1988.
13. BOSÁK, M.- BOSÁK,R.: Michal BOSÁK, americký bankár zo Šariša. Prešov 1997.
14. DANGL,V.: Slovensko vo víre stavovských povstaní. Bratislava, SPN 1986.
15. DANGL,V.- KOPCAN,V.: Vojenské dejiny Slovenska II. 1526 - 1711. Bratislava, 1995.
16. DANGL,V.- SEGEŠ,V.: Vojenské dejiny Slovenska III. 1711-1914. Bratislava, 1996.
17. DEÁK,L.: Zápas o strednú Európu 1933-1938. (Politicko-diplomatické vztahy). Bratislava, SAV 1986.
18. DEKAN, J.: Veľká Morava. Bratislava, Tatran 1977.
19. DVORÁK, P.: Odkryté dejiny (Dávnoveké Slovensko). Bratislava, Pravda 1976.
20. DVORÁK, P.: Odkryté dejiny (Staré Slovensko). Bratislava, Pravda 1978.
21. DVORÁK, P.: Odkryté dejiny (Predveká Bratislava). Bratislava, Pravda 1978.
22. DVORÁK,P.: Odkryté dejiny (Prví ľudia v Československu). Bratislava, Pravda 1980.
23. DURCIANSKY, F.: Pohľad na slovenskú politickú minulosť. Bratislava, Slovakia plus 1996.
24. DURICA, M.S.: Dejiny Slovenska a Slovákov. Bratislava, 1996.
25. HORVÁTH, V.- LEHOTSKÁ,D.- PLEVZA,J.: Dejiny Bratislavy. Bratislava, Obzor 1978.
26. HORVÁTH, P.- KOPCAN,V.: Turci na Slovensku. Bratislava, 1971.
27. HRONSKÝ, M.: Slovensko pri zrode Československa. Bratislava, Pravda 1988.
28. HROCH,M.A KOL.: Úvod do štúdia dejepisu. Praha, SPN 1985.
29. HUCKO, J.A KOL.: Bratislava a počiatky slovenského národného obrodenia. Dokumenty. Bratislava, 1992.
30. HUCKO, J.: Život a dielo Ľudovíta Štúra. Bratislava, Osveta 1965.
31. HURBAN, J.M.: Ľudovít Štúr. Rozpomienky. Bratislava, Slov. vydavateľstvo krásnej literatúry 1959.
32. CHROPOVSKÝ, B.: Významné slovenské náleziská na Slovensku. Bratislava, SAV 1978.
33. CHROPOVSKÝ, B.: Slovensko na úsvite dejín. Bratislava, SPN 1970.
34. JABLONICKÝ, J.: Povstanie bez legiend. Bratislava, 1990.
35. JURÍCEK, J.: Milan Rastislav Štefánik. Bratislava, Mladé letá 1990.
36. KLEIN, B.- RUTTKAY, A.- MARSINA,R.: Vojenské dejiny Slovenska I. Do 1526. Bratislava, 1993.

37. KOREC, J.CH.: Cirkev v dejinách Slovenska. Bratislava, 1994.
38. KVACALA, J.: Dejiny reformácie na Slovensku. 1517 - 1711. Liptovský Sv. Mikuláš, 1935.
39. KOSTICKÝ, B.- SPIRITZA,J.: Národné kultúrne pamiatky v archívoch. Bratislava, CSTK 1989.
40. KRNO, D.M.: Pripravoval sa mier s Maďarskom. Bratislava, Slovakia plus 1996.
41. KUCERA, M.- KOSTICKÝ,B.: Slovensko v obrazoch. História. Bratislava, Osveta 1990.
42. KUCERA, M.: Postavy veľkomoravskej histórie. Bratislava, Osveta 1986.
43. KUCERA, M.: Slovensko v dobách stredovekých. Bratislava, Mladé letá 1985.
44. LETZ, R.: Slovensko v rokoch 1945-1948. Bratislava, 1994.
45. LIPSCHER, L.: Židia v Slovenskom štáte (1939-1945). Bratislava, 1992.
6
46. LIPTÁK, L.: Slovensko v 20.storocí. Bratislava, Kaligram 1998.
47. MARSINA, R.- CICAJ,V.- KOVÁC,D.- LIPTÁK,L.: Slovenské dejiny. Martin, 1992.
48. PANKRAŠOVOVÁ, M.I.- SIPOLS,V.J.: Predohra k Mníchovu. Bratislava, Pravda 1978.
49. Politické strany na Slovensku 1860 - 1989. Zost. L. Lipták. Bratislava, 1992.
50. RAPANT,D.: Slovenské povstanie 1848 - 49.I. - V. zv. Turčiansky Sv. Martin - Bratislava, 1937 - 1972.
51. RATKOŠ,P. A KOL.: Z prameňov našich dejín. Bratislava, SPN 1974.
52. RATKOŠ,P. a kol.: O počiatkoch slovenských dejín. Bratislava, SAV 1965.
53. REBRO,K.: Urbárska regulácia Márie Terézie a poddanské úpravy Jozefa II. Bratislava, 1959.
54. SIDOR,K.: Andrej Hlinka 1864 - 1926. Bratislava, 1934.
55. SIDOR,K.: Takto vznikol Slovenský štát. Bratislava, 1991.
56. SIRÁCKY,J.: Sťahovanie Slovákov na Dolnú zem v 18. a 19.storocí. Bratislava, 1966.
57. Scotus Viator (R.W. Seton- Watson): Národnostná otázka v Uhorsku. Bratislava, Slovakia
plus 1995.
58. ŠÁŠKY,L.: Umenie Slovenska. (Obrazový sprievodca po pamiatkach). Bratislava, Tatran 1988.
59. ŠIMONOVIC,J.: Ohlasy Francúzskej revolúcie na Slovensku. Košice, Východoslovenské nakladateľstvo 1982.
60. ŠPETKO,J.: Slovenská politická emigrácia v 20.stor. Praha, 1994.
61. ŠPIESZ,A.: Slobodné kráľovské mestá na Slovensku v rokoch 1680-1780. Košice, 1983.
62. ŠPIESZ,A.: Remeslá, cechy, manufaktúry na Slovensku. Martin, 1983.
63. ŠTEFANOVICOVÁ,T.: Osudy starých Slovanov. Martin, Osveta 1989.
64. ŠTVRTECKÝ,Š.: Náš Milan Rastislav Štefánik. Bratislava, 1990.
65. TIBENSKÝ,J.: Chvály a obrany slovenského národa. Bratislava, Obzor 1965.
66. TIBENSKÝ,J.: Veľká ozdoba Uhorska. Dielo, život a doba Mateja Bela. Bratislava, Tatran 1984.
67. TIBENSKÝ,J. A KOL.: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku I., II. Bratislava, Obzor 1986, 1988.
68. TIBENSKÝ,J.: Slovenský Sokrates (Dielo, život a doba A.F. Kollára). Bratislava, Tatran 1983.
69. TAŽKÝ,L.- ZRUBEC,L.A KOL.: Vykopaná pravda. Bratislava, Salus 1997.
70. UNCOVSKÝ,L.: G. Berzeviczy. Martin, Osveta 1956.
71. WINKLER,T.: Perom a mečom. (Životopis J.M. Hurbana). Bratislava, Tatran 1982.
72. Zlatá kniha banícka. Na vyd. pripr. J. Vozár. Bratislava, 1983.
73. ZÚBEK,L.: Ríša Svätoplukova. Bratislava, Mladé letá 1985.
74. internetové zdroje

7. Obsah vzdelávania

3. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY (medzipredmetové vzťahy) PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
Úvod do seminárneho štúdia slovenských dejín.			
▪ Vzťahy história - historiografia -dejepis ▪ Historické pramene, metódy vedeckej práce ▪ Úvod do filozofie dejín, rôzne pohľady na históriu ▪ Význam ochrany pamiatok a prírody	Žiaci skúmajú: ▪ stav historického výskumu. ▪ vzťah historickej vedy a pomocných vied historických	Osobnostný a sociálny rozvoj náuka o spoločnosti	
Praveká spoločnosť			
▪ Proces hominizácie človeka, história a antropológia ▪ Praveká spoločnosť ▪ Archeologické nálezy na území Slovenskej republiky - ich pôvod a význam	Žiaci skúmajú: ▪ vzťah histórie a archeológie ▪ antropogenézu človeka ▪ prapôvodné korene našej súčasnosti, našej hmotnej a duchovnej kultúry. ▪ Slovensko v dobe rímskej	multikultúrna výchova osobnostný a sociálny rozvoj náuka o spoločnosti slovenský jazyk a literatúra	
Genéza a príchod našich predkov na územie Slovenska. Veľká Morava			
▪ Otázniky nad genézou a príchodom našich predkov na územie Slovenska ▪ Včasná slovenská kultúra v strednej Európe. ▪ Avarsko -slovanské vzťahy ▪ Veľká Morava a jej vývoj ▪ Kultúra Veľkej Moravy ▪ Veľkomoravské tradície vo vývoji nášho národa ▪ Historické základy vzniku a vývoja slovenského národa	Žiaci skúmajú: ▪ Správy Prokopia, Jordanesa, Fredegara a Kosmosovu kroniku ▪ ako slovanská časť európskeho ľudstva začala vstupovať do dejín ▪ predveľkomoravské dejiny ▪ Mojmír a Pribina, Rastislav, Svätopluk. Konštantín a Metod a ich všestranný prínos	multikultúrna výchova geografia	
Slovensko po páde Veľkej Moravy			
▪ Problematika začleňovania Slovenska do Uhorska. ▪ Rozvoj kresťanskej vzdelanosti v stredovekých kláštoroch. ▪ Význam písomných prameňov	Žiaci skúmajú: ▪ osudy Slovenska po páde Veľkej Moravy. ▪ porovnanie s vývojom okolitých národov a medzinárodné súvislosti ▪ rôzne pohľady na obdobie stredoveku	Osobnostný a sociálny rozvoj slovenský jazyk a literatúra	
Stredovek a Slovensko			
▪ Vznik, rozvoj a funkcia stredovekých miest ▪ Rozvoj baníctva a banských miest na Slovensku. ▪ Vývoj Bratislavy a ostatných slovenských historických miest	Žiaci: ▪ skúmajú funkcie miest na Slovensku ▪ dokážu pochopiť porovnanie románskej a gotickej kultúry spoznajú majstra Pavla z Levoče a ďalších významných predstaviteľov a ich diela	geografia	
Humanizmus a renesancia			

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY (medzipredmetové vzťahy) PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ Humanizmus a renesancia, reformácia a protireformácia na území Slovenska ▪ Prínos J. A. Komenského ▪ Protihabsburské povstania v Uhorsku	Žiaci skúmajú: ▪ barokovú kultúru / literatúru, umenie, filozofiu, vedu , techniku/ ▪ Mateja Bela, Hellovcov a ich prínos ▪ Satumársky mier	umenie a kultúra	
Osvietenstvo a Slovensko			
▪ Začiatky industriálneho veku. ▪ Ohlas Veľkej francúzskej revolúcie na Slovensku. ▪ Európska veda a Slovensko na prahu priemyselnej revolúcie.	Žiaci skúmajú: ▪ Osvietenské tereziánske a jozefínske reformy	geografia etická výchova	
Slovenské národné obrodenie			
▪ Slovenské národné uvedomovanie od Bernoláka po Štúra ▪ Myšlienky všeslovanskej vzájomnosti: J. Kollár, P. J. Šafárik. ▪ Slovenské dejiny u obrodeneckých historikov a spisovateľov ako zdroj národného povedomia a národnej hrdosti ▪ Od češtiny k bernolákovčine a ku vzniku štúrovskej spisovnej slovenčiny ▪ Mikulášske Žiadosti slovenského národa a revolučná činnosť na Slovensku ▪ Problematika revolučných udalostí v rokoch 1848 - 1849 Slovenské povstanie v rokoch 1848 - 1849	Žiaci skúmajú: ▪ problematika slovenského národného obrodenia ▪ osobnosti nášho národného života, ▪ obrany slovenského národa zamerané proti maďarizácii ▪ porovnanie s národným obrodením národov Uhorska ▪ vzťahy s revolučným vývojom v Rakúsku a medzinárodné súvislosti a strednej Európy ▪ vyvrcholenie Štúrovho úsilia o sociálnu prestavbu slovenskej spoločnosti	etická výchova slovenský jazyk a literatúra	
Obdobie dualizmu			
▪ Od Žiadostí slovenského národa k Memorandu národa slovenského, Prosbopisu a k Matici slovenskej ▪ Matičné obdobie ▪ Matica slovenská a prvé slovenské gymnáziá ▪ Slovenská politika po rakúsko - maďarskom vyrovnaní ▪ Vysťahovalectvo zo Slovenska a život Slovákov mimo etnického územia	Žiaci skúmajú: ▪ slovenské štátoprávne predstavy a pokusy ▪ formovanie slovenskej kultúry a inteligencie pri zvýšenom sociálnom a národnostnom útlaku v kontexte so vzťahmi na národy žijúce v Uhorsku a v strednej Európe ▪ život Slovákov mimo etnického územia: na Dolnej zemi, v západnej Európe, v Amerike	etická výchova slovenský jazyk a literatúra	

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY (medzipredmetové vzťahy) PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
Obdobie národného obrodenia			
▪ Od Žiadosti slov. národa k Memorandu národa slovenského ▪ Analýza Memoranda ▪ Matica slovenská, najvýznamnejšie osobnosti, ▪ Prvé slovenské gymnáziá ▪ Udalosti v Černovej	Žiaci majú: ▪ pochopiť vývin národného života od revolúcie 1848 ▪ pochopiť význam celonárodnej inštitúcie a slovenských škôl k memorandovému hnutiu ▪ spojiť regionálne a národné dejiny so svetovými ▪ pochopiť význam formovania slovenských organizácií v zahraničí		Opakovanie, doplnenie
1. svetová vojna			
▪ Politické konflikty 19. a začiatku 20. storočia vedúce k 1. svetovej vojne ▪ Priebeh a medzníky1. svetovej vojny ▪ Koniec 1. svetovej vojny ▪ Versailleský systém	Žiaci skúmajú: ▪ podstatné príčiny a zámienku vzniku 1. svet vojny ▪ vzťah medzi stupňom rozvoja vedy a techniky a ničivou silou vojny ▪ vplyv vojny na vojakov a civilné obyvateľstvo	multikultúrna výchova osobnostný a sociálny rozvoj náuka o spoločnosti slovenský jazyk a literatúra	
Medzivojnová Európa a svet			
▪ Udalosti v Rusku vedúce ku vzniku totalitného režimu ▪ Vznik fašizmu a nacizmu v Európe	Žiaci skúmajú: ▪ politické, ekonomické a sociálne pomery v Rusku na prelome storočí a vznik revolúcie ▪ systém a fungovanie komunistickej diktatúry ▪ cestu Nemecka k 2. svetovej vojne	multikultúrna výchova geografia	
Prvá Československá republika			
▪ Charakteristika 1. ČSR ▪ Vývoj ČSR do roku 1938 ▪ Postavenie Slovenska v 1. ČSR ▪ Mníchovská dohoda a Viedenská arbitráž. ▪ Rozpad ČSR	Žiaci skúmajú: ▪ politický prúd centralizmu a autonómie ▪ hosp. postavenie Slovenska s Čechami a Moravou ▪ dôsledky Mníchova a Viedne pre ČSR	Osobnostný a sociálny rozvoj slovenský jazyk a literatúra	
Druhá svetová vojna			

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY (medzipredmetové vzťahy) PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ 2. svetová vojna – začiatok a priebeh ▪ 2. svetová vojna – najvýznamnejšie medzníky ▪ Konferencie spojencov ▪ Koniec 2. svetovej vojny ▪ Norimberský proces	Žiaci majú: ▪ vedieť vysvetliť príčiny a priebeh vojny ▪ vedieť uviesť najvýznamnejšie medzníky vojny na východnom fronte, zhodnotiť význam otvorenia 2. Frontu ▪ vedieť analyzovať a porovnať závery spojeneckých konferencií ▪ vedieť pochopiť dôsledky 2. svetovej vojny ▪ charakterizovať vojnové zločiny	geografia	
Slovenská republika 1939-1945			
▪ Slovenský štát v rokoch 1939 – 1945 ▪ Jozef Tiso ▪ Riešenie židovskej otázky vo vojnovej SR ▪ Československý protifašistický odboj ▪ SNP ▪ Oslobodenie ČSR	Žiaci skúmajú: ▪ okolnosti, za ktorých vznikla Slovenská republika ▪ rôzne názory na osobnosť a činnosť slov. prezidenta ▪ následky prijatia tzv. židovského kódexu v SR ▪ podmienky a smerovanie zahraničného a domáceho odboja odboj na Slovensku, zhodnotiť význam SNP	umenie a kultúra	
Povojnový svet			
▪ Zrod bipolárneho sveta po 2.svetovej vojne ▪ Príčiny vzniku studenej vojny ▪ Studená vojna – priebeh ▪ Proces dekolonizácie po 2. svetovej vojne ▪ Integračné procesy v Západnej Európe ▪ Postbipolárny svet od roku 1989 ▪ Globalizácia sveta	Žiaci skúmajú: ▪ dôsledky 2. svet. vojny na povojnové usporiadanie sveta ▪ dôvody rozdelenia EU na dva tábory ▪ politické, hospodárske a sociálne problémy „tretieho sveta“ ▪ príčiny začatia intenzívnej spolupráce medzi západoeurópskymi štátmi ▪ charakterizovať problémy súčasného sveta	geografia etická výchova	
Československo po 2. svetovej vojne			

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY (medzipredmetové vzťahy) PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
▪ Vývoj v ČSR po 2. svetovej vojne ▪ Vznik totalitného systému v ČSR ▪ Prejavy totalitarizmu ▪ Spoločnosť v pohybe – 60. roky ▪ „Socializmus s ľudskou tvárou“ – udalosti roku 1968 ▪ Normalizácia. Charta 77 a rozmach protestných hnutí. ▪ Posledné dni komunizmu – sviečková manifestácia ▪ Novembrová nežná revolúcia v ČSR ▪ Vznik samostatnej SR	Žiaci skúmajú: ▪ výsledky volieb v r. 1946 na Slovensku a v Čechách ▪ vplyv studenej vojny na vnútropolitickú situáciu v ČSR ▪ procesy industrializácie a kolektivizácie v ČSR ▪ vplyvy komunistickej ideológie v umení ▪ ciele obrodného procesu a dôsledky intervencie vojsk varšavskej zmluvy na život v ČSR ▪ pomery tzv. normalizácie a konsolidácie a odpor proti nim ▪ príčiny a priebeh oslabenia komunistického bloku ▪ príčiny a dôsledky zrútenia komunistického režimu v ČSR ▪ politickú, ekonomickú a sociálnu situáciu na Slovensku po r. 1993	etická výchova slovenský jazyk aliteratúra	

Seminár z ekonomiky

Ročník		1.	2.	3.	4.	SPOLU
Časová dotácia	týždenne	-	-	4	4	8
	spolu	-	-	132	120	252

Charakteristika predmetu

Seminár z ekonomiky je voliteľný predmet. Jeho hlavným cieľom je poskytnúť žiakom také poznatky z ekonómie a ekonomiky, ktoré im pomôžu lepšie sa presadiť v súkromnom aj profesijnom živote. Žiaci nadobudnú vedomosti o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárení domácností a osobných financiách. Získajú prehľad o právnych formách podnikov a ich hospodárení, o jednotlivých oblastiach činnosti podniku a ich riadení, o vzťahu podnikov a domácností v podobe personálneho zabezpečenia činnosti podnikov, ale aj o národnom hospodárstve a základných makroekonomických ukazovateľoch, o úlohách štátu v zmiešanej ekonomike a hlavných nástrojoch jeho hospodárskej politiky, o sústave daní, ako aj o medzinárodných ekonomických vzťahoch a ekonomickej integrácii. Žiaci pochopia úlohu peňazí v trhovej ekonomike a budú rozumieť aj úlohám finančných inštitúcií v nej.

Vďaka tomuto predmetu by žiaci mali byť schopní orientovať sa v ekonomických vzťahoch v trhovej ekonomike, mali by rozumieť podstate hospodárskej činnosti jednotlivých subjektov trhu z ekonomického hľadiska, ako aj ich vzájomným vzťahom a súvislostiam ich pôsobenia na trhu. Budú schopní samostatne zaujímať stanoviská k bežným ekonomickým problémom a situáciám a ich ekonomické myslenie bude rozvinuté na takej úrovni, aby boli schopní zhodnotiť možnosti riešenia vzniknutých problémov, vybrať z nich optimálny variant a zdôvodniť svoju voľbu. V súlade s týmito cieľmi by žiaci mali rozumieť bežným aspektom fungovania ekonomiky tak na mikroekonomickej úrovni, ako aj na makroekonomickej úrovni.

Okrem pochopenia podstaty jednotlivých ekonomických javov a procesov by žiaci mali vedieť samostatne reagovať na modelové problémové situácie z reálnej ekonomiky a na základe získaných vedomostí k nim nájsť vhodné riešenia a diskutovať o ich možných alternatívach. Žiaci by mali byť schopní zaujímať vlastné postoje k bežným javom ekonomického života spoločnosti i každodenného života občana v nej.

Vedomosti z tohto predmetu by žiaci mali vedieť vhodným spôsobom a správne prepájať s vedomosťami z ostatných spoločenskovedných predmetov zaradených v učebnom pláne. Len takéto komplexné chápanie ekonomických aspektov spoločenského života v širších súvislostiach zabezpečí praktickú použiteľnosť osvojených vedomostí a zručností žiakov z ekonomiky.

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu seminár z ekonomiky sme vychádzali z Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z ekonomiky.

Do obsahu vzdelávania predmetu seminár z ekonomiky sú implementované témy z oblasti ľudských práv s dôrazom na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu, rasizmu a nenávistných prejavov a globálne

rozvojové vzdelávanie, environmentálna výchova a vzdelávanie k trvalo udržateľnému rozvoju.

Seminár z ekonomiky je určený aj tým žiakom, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z ekonomiky s cieľom pokračovať v štúdiu na vysokej škole so zameraním na ekonómiu, ekonomiku, marketing, manažment, vnútorný a zahraničný obchod, prípadne právo.

Rozvíjajúce ciele

Teoretické vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- pochopiť vývoj ekonomického myslenia a historickú podmienenosťou ekonomiky,
- osvojiť si poznatky z fungovania rôznych typov ekonomík,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- posúdiť ekonomickú úlohu štátu,
- hospodárne využívať peniaze v zmiešanej ekonomike,
- osvojiť si základné sociálne zručnosti pre riešenie rôznych situácií,
- pochopiť podstatu zabezpečenia pre prípad nepriaznivej zdravotnej a sociálnej situácie,
- pochopiť význam mecenášstva a filantropie.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete seminár z ekonomiky využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie:

Prehľad kľúčových kompetencií	**Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií**	
1. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku	**Metódy**	**Formy**
Žiak má: - identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje; - kriticky hodnotiť získané informácie; - overovať a interpretovať získané údaje;	motivačné – rozprávanie, rozhovor, demonštrácia; informačnoreceptívna – výklad; reproduktívna – riadený rozhovor;	frontálne vyučovanie, individuálna práca a samostatné štúdium žiakov,

- správne sa vyjadrovať v materinskom a cudzom jazyku v písomnej a ústnej forme na určitej úrovni; - získať informácie v priebehu ich ekonomického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii, - zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktorý by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.	heuristická – riešenie úloh, myšlienkové mapy; expozičné metódy – brainstorming, simulačná metóda; diagnostické a klasifikačné – ústne a písomné skúšanie.	práca s textom a knihou.
2. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách	**Metódy**	**Formy**
Žiak má: - prejaviť empatiu a sebareflexiu; - prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje; - konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých; - spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi; - prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov; - predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým;	rozhovor, riešenie úloh, brainstorming, snowballing, debata/okrúhly stôl, prípadová štúdia.	vystúpenie žiaka/žiakov, skupinová práca žiakov, cvičenia, priebežné testy, exkurzie.

Učebné zdroje

Odborná literatúra	Iné zdroje
- Holková, V.: Ekonomické minimum, ENIGMA PUBLISHING, s. r. o. Nitra, 2016 - Kol. autorov: Ekonómia pre učiteľov: 20 lekcií modernej ekonómie pre stredné školy, Nadácia F. A. Hayeka Bratislava, 2006, - Novák, J., Šlosár, R.: Základy ekonómie a ekonomiky pre stredné školy, SPN Bratislava, 2016,	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 – GDPR, Ústava SR, Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, Daňové zákony, Zákonník práce,

- Orbánová, D., Velichová, Ľ.: Podniková ekonómia pre 1. ročník obchodných akadémií, 1. časť, SPN Bratislava 2012, - Orbánová, D., Velichová, Ľ.: Podniková ekonómia pre 2. ročník obchodných akadémií, 2. časť, SPN Bratislava 2012, - Orbánová, D., Velichová, Ľ.: Podniková ekonómia pre 3. ročník obchodných akadémií, 3. časť, SPN Bratislava 2009, - Orbánová, D., Velichová, Ľ.: Podniková ekonómia pre 4. ročník obchodných akadémií, 4. časť, SPN Bratislava 2011, - Šilénas, Ž., Vyšniauskaité, M.: Ekonómia v 31 hodinách, EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o., Bratislava, 2019, - Šíbl, D.: Veľká ekonomická encyklopédia, Sprint Bratislava 2002, - Šlosár, R., Šlosárová, A., Majtán, Š.: Výkladový slovník ekonomických pojmov, SPN Bratislava, 2002, - Vojčík, P. a kol.: Základy práva, ENIGMA PUBLISHING, s. r. o. Nitra, 2017.	Zákon o ochrane spotrebiteľa, Zákon o športe, Živnostenský zákon, Hospodárske noviny, Poradca podnikateľa, ukážky písomností a originály tlačív a formulárov, internet.

Medzipredmetové vzťahy

Vyučovacie predmety
matematika, informatika, geografia, občianska náuka, finančná gramotnosť, cudzí jazyk

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu sa vychádza z výkonových štandardov, z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia

Podľa spôsobu vyjadrovania:

- ústne skúšanie
- písomné skúšanie.

Podľa počtu skúšaných žiakov:

- individuálne
- skupinové
- hromadné.

Podľa časového zaradenia:

- priebežné
- súhrnné
- záverečné skúšky.

Podľa cieľa:

- formatívne hodnotenie
- sumatívne hodnotenie.

Podľa toho, či žiaci vedia, že sú hodnotení:

- formálne hodnotenie
- neformálne hodnotenie.

Pri hodnotení sa používajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústne skúšanie,

- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov,

- testy,

- referáty, projekty, cvičenia a pod.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl č. 21/2011 – Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov teoretického vyučovania.

Ústne skúšanie sa realizuje pravidelne počas celého klasifikačného obdobia. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Písomné skúšanie prebieha prostredníctvom testov, písomných prác (otázky, úlohy, príklady a pod.). Je zaraďované priebežne, spravidla po prebratí tematického celku, prípadne sa zaraďuje podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období.

V teste a písomnej práci sa jednotlivé odpovede, úlohy, príklady obodujú počtom bodov. Body sa následne percentuálne prepočítajú. V rámci písomného hodnotenia je nutné vyznačiť, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

<u>Kritériá hodnotenia a klasifikácia písomného skúšania:</u>

100,00 % – 90,00 % – výborný

89,99 % – 75,00 % – chválitebný

74,99 % – 50,00 % – dobrý

49,99 % – 30,00 % – dostatočný

29,99 % – 0,00 % – nedostatočný

Referáty, projekty, cvičenia žiaci spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému, čím sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritériá hodnotenia a klasifikácia:

Učiteľ sleduje, či žiak vie:

1. vysvetliť riešenie problému,
2. vymenovať zdroje a pomôcky,
3. popísať postup pri riešení,
4. vysvetliť vzťahy medzi javmi,
5. komentovať dosiahnuté výsledky,
6. spracovať výsledky do podoby grafu,
7. sformulovať závery práce,
8. reagovať na otázky učiteľa a žiakov,
9. spracovať tému originálne,
10. vytvoriť zaujímavú formálnu úpravu.

Učiteľ vyberie z uvedených kritérií vhodné kritériá pre zvolený typ referátu, projektu alebo cvičenia. Pri zadávaní úlohy zverejní kritériá hodnotenia. Žiak môže získať za každé hodnotené kritérium maximálne 5 bodov.

Klasifikácia referátov, projektov a cvičení sa realizuje prepočtom na percentuálnu úspešnosť nasledovne:

100,00 % – 90,00 % – výborný

89,99 % – 75,00 % – chválitebný

74,99 % – 50,00 % – dobrý

49,99 % – 30,00 % – dostatočný

29,99 % – 0,00 % – nedostatočný

Hodnotenie kompetencií – všetky kompetencie hodnotíme podľa nasledovnej stupnice:

- určite áno,
- skôr áno,

- skôr nie,
- určite nie.

Hodnota známky môže mať podľa dôležitosti váhu 1 – menej dôležitá, 2 – dôležitá, 3 – veľmi dôležitá a závisí od formy skúšania:

– písomné skúšanie, test z učiva TC	– váha známky 3
– ústne skúšanie	– váha známky 2
– kratšie previerky, test zo základných poznatkov učiva	– váha známky 1
– elektronický test	– váha známky 1
– referát, projekt, prezentácia	– váha známky 1
– aktivita	– váha známky 1

Výsledná známka na konci každého polroka je zaokrúhlený vážený aritmetický priemer zo známok, ktoré žiak získal počas klasifikačného obdobia, pričom priemer sa zaokrúhľuje nasledovne:

1,5 na 1,

2,5 na 2,

3,5 na 3,

4,5 na 4.

Komisionálna skúška

Komisionálna skúška má ústnu časť. Žiakovi budú zadané tri otázky, každá bude hodnotená samostatne známkou 1 až 5 podľa úrovne vedomostí žiaka. Výsledná známka je aritmetický priemer známok z týchto troch otázok.

Obsah vyučovania

Obsah učiva predmetu seminár z ekonomiky vychádza z Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z ekonomiky.

3. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ POJMY			
Ekonómia Úloha, možnosti a obmedzenia ekonómie Ekonómia a iné vedy Ekonomika	Žiak vie: - pochopiť podstatu a úlohy ekonómie a vzácnych zdrojov, - vysvetliť úlohu, možnosti a obmedzenia ekonómie, - popísať rozdiely medzi prírodnými a spoločenskými vedami, - vysvetliť rozdiely medzi mikroekonómiou a makroekonómiou z hľadiska ich prístupu k skúmaniu ekonomických javov a procesov, ako aj ich vzájomné prepojenie, - vysvetliť pojem národné hospodárstvo ako ekonomiku určitej krajiny, - zhodnotiť súčasný stav hospodárstva SR v kontexte jeho historického vývoja.	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
II. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ KATEGÓRIE			
Potreba, spotreba Uspokojovanie potrieb Deľba práce a jej súčasné formy Triáda ekonomických problémov	Žiak vie: - uviesť príklady potrieb, - roztriediť ich do druhov podľa zvolenej klasifikácie potrieb, - posúdiť hodnotu vybraných statkov na základe ich užitočnosti a vzácnosti, - porovnať spoločné a odlišné znaky jednotlivých výrobných faktorov, - vysvetliť podstatu deľby práce a jej súčasných foriem, - formulovať podstatu každej zo základných ekonomických otázok, - analyzovať spôsoby ich riešenia v jednotlivých typoch ekonomík.	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
III. TRH A TRHOVÝ MECHANIZMUS			
Trh a trhový mechanizmus Dopyt a krivka dopytu Ponuka a krivka ponuky Konkurencia Úrok, zisk	Žiak vie: - porovnať úlohy jednotlivých subjektov trhu na trhoch spotrebných tovarov a na trhoch výrobných faktorov, - uviesť príklady na jednotlivé typy trhov, - analyzovať pôsobenie trhového mechanizmu a procesy, ktoré ho tvoria, - aplikovať zákon klesajúceho dopytu a zákon rastúcej ponuky, - analyzovať faktory ovplyvňujúce dopyt a ponuku, - vysvetliť nedokonalosti trhu, - analyzovať dosahy konkurencie, - porovnať jednotlivé formy konkurencie, - vysvetliť podstatu úroku a úrokovej	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	sadzby, - urobiť rozbor zisku z hľadiska zdrojov, - porovnať použitie úroku a zisku.	Mediálna výchova	
IV. HOSPODÁRENIE DOMÁCNOSTÍ (SPOTREBITEĽOV) A OSOBNÉ FINANCIE			
Spotrebiteľ a jeho práva Povinnosti predávajúceho Postup pri reklamácii Príjem, plat a mzda Sporenie, investovanie Poistenie	Žiak vie: - definovať spotrebiteľa, - vymenovať jeho práva, povinnosti predávajúceho, - vysvetliť postup pri reklamácii, - vymenovať typy príjmu, - vysvetliť rozdiel medzi nominálnou a reálnou mzdou, - vysvetliť pojmy práca a špecializácia, - formulovať rozdiel medzi platom a mzdou, - definovať hrubú a čistú mzdu, - vysvetliť podstatu osobného rozpočtu, - vysvetliť podstatu priamych daní, - vysvetliť význam sporenia a investovania, - definovať základné pojmy v poisťovníctve, - rozlíšiť podstatu sociálneho a komerčného poistenia, - vysvetliť podstatu a špecifiká dôchodkového systému v SR.	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
I. VECNÁ A EKONOMICKÁ STRÁNKA ČINNOSTI PODNIKOV A ICH RIADENIE			
Podnik a podnikanie Subjekty podnikania Základné formy podnikania Vznik a založenie podniku Zrušenie a zánik podniku Personálna činnosť podniku Získavanie a výber zamestnancov Pracovný pomer a pracovná zmluva Marketing a logistika Manažment podniku Majetok podniku Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia Účtovníctvo a finančno-ekonomická analýza	Žiak vie: - definovať podnikanie, - vyhľadať informácie v právnych normách upravujúcich podnikanie, - analyzovať pojmy podnik a podnikateľ podľa Obchodného zákonníka, - analyzovať ekonomické prostredie podniku, - vysvetliť rozdiel medzi založením a vznikom, zrušením a zánikom podniku, - porovnať odlišnosti živnosti a obchodných spoločností, - posúdiť obsah podnikateľského zámeru, - vysvetliť podstatu financovania činnosti podniku, - analyzovať finančné zdroje a ich základné druhy, - definovať pojmy zamestnávateľ a zamestnanec, - vyhľadávať v Zákonníku práce náležitosti pracovnej zmluvy a porovnať ich s náležitosťami dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, - opísať priebeh kolektívneho vyjednávania, - vysvetliť pojmy marketing a marketingové nástroje, - opísať činnosti súvisiace s logistikou zásob, - vysvetliť obsah manažérskych funkcií, - analyzovať organizačnú štruktúru podniku, - popísať jednotlivé druhy majetku z časového hľadiska a podľa jeho formy, - rozčleniť zdroje krytia majetku, - vysvetliť vzťah výsledku hospodárenia k výnosom a nákladom podniku, - analyzovať efektívnosť činnosti podniku.	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
II. FINANČNÝ TRH A FINANČNÉ INŠTITÚCIE			
Finančné inštitúcie Banky a bankový systém NBS, ECB a komerčné banky Bankové operácie Elektronické bankovníctvo Komerčné poisťovne Finančný trh Valuta, devíza Akcia, podielový list, Dlhopis, šek, zmenka Burza	Žiak vie: - zhodnotiť význam a úlohy rôznych druhov finančných inštitúcií v ekonomike, - vysvetliť bankový systém, - vymedziť úlohy NBS a ECB, - vysvetliť podstatu aktívnych a pasívnych bankových operácií, - porovnať rôzne formy elektronického bankovníctva, - vyhodnotiť podmienky poskytovania bežných bankových produktov rôznych bánk, - vysvetliť podstatu stavebného sporenia,	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
	- porovnať rôzne ponuky životného a neživotného poistenia, - rozčleniť finančný trh, - vysvetliť podstatu a význam burzy, - rozlíšiť pojmy valuta, devíza, - porovnať podstatu vybraných majetkových a dlhových cenných papierov, - vysvetliť úlohu maklérov a burzových obchodníkov.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
III. NÁRODNÉ HOSPODÁRSTVO A ZÁKLADNÉ MAKROEKONOMICKÉ UKAZOVATELE			
Národné hospodárstvo Odvetvová a sektorová štruktúra NH Makroekonomické ukazovatele Ekonomický cyklus Inflácia Index spotrebiteľských cien Nezamestnanosť, pracovná sila a príčiny nezamestnanosti	Žiak vie: - opísať proces vzniku národného hospodárstva a porovnať ho s domácim hospodárstvom, - vysvetliť štruktúru NH podľa odvetví a sektorov, - vysvetliť podstatu makroekonomických ukazovateľov, - vyhľadať potrebné informácie o výkonnosti ekonomiky a na ich základe analyzovať tempo jej rastu, - zdôvodniť hospodársky cyklus a jeho fázy, - vysvetliť podstatu inflácie a spôsob jej výpočtu, - vysvetliť nezamestnanosť ako sociálno-ekonomický jav, - diskutovať o nezamestnanosti, jej formách, príčinách vzniku a dôsledkoch.	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	
IV. EKONOMICKÉ FUNKCIE ŠTÁTU V ZMIEŠANEJ EKONOMIKE A JEHO HOSPODÁRSKA POLITIKA			
Ekonomická úloha štátu Hospodárska politika a jej ciele Monetárna a fiškálna politika Štátny rozpočet, jeho príjmy a výdavky Daň a daňová sústava Dôchodková politika Zahraničnoobchodná politika Clo	Žiak vie: - vysvetliť ekonomickú úlohu a funkcie štátu v zmiešanej ekonomike, - vymenovať hlavné ciele hospodárskej politiky, -vysvetliť monetárnu a fiškálnu politiku štátu, - analyzovať štruktúru príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu a ich vzájomný vzťah, - vysvetliť podstatu daní, ich členenie - analyzovať dôchodkovú politiku, - uviesť výhody a nevýhody liberálnej a protekcionistickej zahraničnoobchodnej politiky, - porovnať spôsob pôsobenia hlavných nástrojov protekcionistickej zahraničnoobchodnej politiky (clá, subvencie, kvóty, embargá a i.).	Finančná gramotnosť /Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
V. MEDZINÁRODNÉ EKONOMICKÉ VZŤAHY A EKONOMICKÁ INTEGRÁCIA			
Medzinárodný obchod Export, import Globálna ekonomika	Žiak vie: - vysvetliť rozdiel a vzťah medzi obchodnou bilanciou a platobnou	Finančná gramotnosť	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámky
Medzinárodné ekonomické vzťahy Globalizácia Medzinárodný platobný styk Európska únia a jej inštitúcie Európska menová únia	bilanciou, - uviesť pozitívne a negatívne dosahy globalizácie, - rozlíšiť rôzne formy medzinárodnej ekonomickej integrácie, - vymedziť hlavné úlohy MMF, Svetovej banky a OECD, - opísať proces vzniku a formovania EÚ a Európskej menovej únie, - vysvetliť úlohy a zmysel pôsobenia orgánov EÚ, - analyzovať výhody a nevýhody členstva SR v EÚ.	/Finančné vzdelávanie Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Mediálna výchova	

Seminár z informatiky

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	-	-	4	4
	Spolu	-	-	132	120

1.Charakteristika predmetu

Seminár z informatiky je určený najmä tým žiakom, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z informatiky a ich cieľom je ďalej pokračovať v štúdiu na vysokej škole so zameraním na informatiku, informačno-komunikačné technológie alebo na škole technického, prípadne prírodovedného zamerania. Systematizuje vedomosti získané štúdiom v predchádzajúcom období (ročník 1.-2.). Predmet rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať, syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné postupy a metódy riešenia problémov, presne formulovať myšlienky a jednoznačne ich zaznamenávať vo formalizovaných zápisoch. Zároveň u žiakov rozvíja i schopnosť prezentovať svoje myšlienky a riešenia a primerane ich esteticky stvárniť. Prudký rozvoj informačných technológií zároveň vedie žiakov k neustálemu štúdiu nových poznatkov a potrebe sebazdokonaľovania.

Poznanie princípov informačno-komunikačných technológií a ich cieľavedomého a efektívneho používania patrí ku kľúčovým kompetenciám človeka.

2. Ciele predmetu

Cieľom vyučovania seminára z informatiky je u žiakov:

- pripraviť na maturitnú skúšku z informatiky a na prijímacie skúšky na vysoké školy
- rozvíjať vedomosti o základných pojmoch, princípoch a postupoch informačno-komunikačných technológií,
- rozvíjať zručnosti v používaní bežných aplikačných programov na prácu s rôznymi typmi dát,
- rozvíjať algoritmické myslenie, schopnosť analýzy a syntézy, zovšeobecňovania,
- rozvíjať programátorské zručnosti umožňujúce hlbšie pochopiť princípy a možnosti IKT,
- rozvíjať kreatívne schopnosti a estetické cítenie,
- rozvíjať schopnosť kooperácie, komunikácie a spoločnej práce v skupine,
- rozvíjať potrebu priebežného a celoživotného vzdelávania a zdokonaľovania,
- rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť,
- rozvíjať schopnosť hodnotenia a sebahodnotenia,
- upevňovať rešpektovanie duševného vlastníctva iných,
- orientovať sa vo vývoji IKT.

3. Kompetencie

Výchovno-vzdelávací proces je orientovaný na rozvoj kľúčových kompetencií:

- kompetencia (spôsobilosť) k **celoživotnému učeniu sa** – žiak je vedený k pochopeniu toho, že učiteľ mu napomáha orientovať sa v problematike, ale reálny rozvoj poznatkov vyžaduje, aby si samostatne dopĺňal vedomosti a zdokonaľoval zručnosti, aby

vyhľadával všetky dostupné zdroje, ale zároveň aby kriticky hodnotil získané informácie (hlavne internetové zdroje)

- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať **matematické myslenie** a poznávanie v oblasti vedy a techniky – samotný charakter predmetu a riešenie úloh vyžaduje u žiakov rozvíjať matematické myslenie, analýzu, abstrakciu, zovšeobecňovanie.
- kompetencie (spôsobilosti) **sociálne komunikačné** – v rámci predmetu žiaci spracovávajú projekty v skupinách, pričom sú vedení k tomu, aby rozvíjali schopnosť kooperácie medzi členmi teamu, vedeli si navzájom predniesť a oponovať postupy riešenia, rozvíjali si schopnosť obhájiť postup svojho riešenia, ale vedeli i prijať kritické hodnotenie výsledku svojej práce.

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Seminár z informatiky sa vyučuje v špeciálnej učebni vybavenej počítačmi zapojenými v lokálnej sieti a s pripojením na Internet, ktoré sú vybavené bežnými aplikačnými programami. Teoretické vedomosti získavajú žiaci z výkladu učiteľa (s využívaním didaktickej techniky), samoštúdiom literatúry a internetových zdrojov.

Hlavnou metódou práce v predmete Seminár z informatiky je samostatná práca žiaka s technickými prostriedkami IKT v prostredí bežných aplikačných programov pod dohľadom a za pomoci učiteľa, s aktívnym využívaním elektronickej nápovedy daného softwarového nástroja na riešenie frontálne zadaných úloh. Obsahovo sú úlohy orientované na úlohy vyučovaných predmetov (medzipredmetové vzťahy) a na úlohy prierezových tém. Vo vybraných tematických celkoch žiaci tvoria projekt. Projekt vytvárajú žiaci v viacčlenných skupinách (2-4 žiaci), pričom obsahové usporiadanie i technické spracovanie projektu je žiakmi voliteľné. Projekt žiaci verejne prezentujú a navzájom hodnotia.

5. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s klasifikačným poriadkom. Teoretické vedomosti preukazujú pri frontálnom overovaní formou ústnych odpovedí a didaktických testov. Pri hodnotení kvantifikovateľných odpovedí (testov) sa uplatňuje nasledovná stupnica:

- výborný	90,0 % a viac správnych odpovedí
- chválitebný	70,0 % až 89,9 % správnych odpovedí
- dobrý	50,0 % až 69,9 % správnych odpovedí
- dostatočný	30,0 % až 49,9 % správnych odpovedí
- nedostatočný	menej ako 30,0 % správnych odpovedí

Praktické zručnosti žiaci preukazujú riešením úloh pomocou výpočtovej techniky (osobný počítač), prípadne spracovaním projektu, jeho obsahovou náplňou a formálnou úpravou. Projekt spracovávajú individuálne alebo v skupine (nutnosť kooperácie a koordinácie) a verejne prezentujú v učebnej skupine. Nepredloženie projektu ani v náhradnom termíne sa hodnotí známkou nedostatočný. Dôraz hodnotenia žiaka je položený na schopnosť samostatného tvorivého uplatnenia získaných teoretických poznatkov a ich vzájomného prepájania pri riešení úloh. Pri hodnotení sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, iniciatívu a schopnosť spolupracovať.

Komisionálna skúška zo semináru z informatiky má 2 časti: písomnú (riešenie úlohy pomocou výpočtovej techniky – osobný počítač) a ústnu. Každá časť je hodnotená samostatne. Výsledná známka je aritmetický priemer z 2 čiastkových známok.

6. Učebné zdroje

I. Učebnice:

1. Kalaš a kol. - Informatika - učebnica pre stredné školy
2. Machová – Práca s textom
3. Jašková, Šnajder, Baranovič – Práca s internetom
4. Belušová, Varga, Zimanová – Algoritmy s Pascalom
5. Blaho – Programovanie v Delphi
6. Lukač, Šnajder – Práca s tabuľkami
7. Salanci – Práca s grafikou
8. Šnajder, Kireš – Práca s multimédiami
9. Skalka – Informatika na maturity a prijímacie skúšky

Iné zdroje:

1. Scott Mueler – Osobní počítač
2. Milan Brož – Word 2003
3. Ivo Mager – PowerPoint 2002
4. John Pierce – Mistrovství Office 2007
5. Catherine Murray, Mary Milhollon – Mistrovství Word 2007
6. Mark Dodge – Mistrovství Excel 2007
7. Zoner Calisto – referenčná príručka programu
8. Roman Baranovič, Lubo Šnajder, Ludmila Jašková – Internet pre stredné školy
9. Písek – HTML a XHTML
10. Skalka – TurboPascal I., II.

II. Časopisy:

1. PC Revue
2. PC Space

7. Obsah vzdelávania

3. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
Informácie okolo nás (ION-1)			**7 hod.**
Základné pojmy ▪ oznámenie, informácia, signál, dáta ▪ základné informačné činnosti, jednotky informácie, násobky ▪ digitalizácia, kódovanie ▪ číselné sústavy, (dvojková, hexadecimálna, prevody medzi sústavami) ▪ typy dát (číslo, text, obraz, zvuk, multimédiá) ▪ komprimácia, komprimačný pomer ▪ súbor	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť pojmy informácia, signál, údaj, digitalizácia, kódovanie ▪ popísať spôsob kódovania jednotlivých typov dát (číslo, text, grafika, zvuk, program, video, animácia) v počítači ▪ uskutočniť prevod čísla medzi jednotlivými číselnými sústavami ▪ uskutočniť prevod medzi jednotlivými informačnými jednotkami a ich násobkami ▪ vypočítať veľkosť súboru s jednotlivými typmi dát (bez komprimácie, s komprimačným pomerom) podľa zadaných užívateľských vlastností – text, zvuk, obraz	Matematika Fyzika	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
Informácie okolo nás (ION-2)			**5 hod**
▪ **Textová informácia** ▪ editovanie, formátovanie, textový editor, textový procesor, prehľad nástrojov ▪ editovanie a formátovanie písma, odseku, ▪ číslované a nečíslované zoznamy ▪ tabuľky, tabulátory ▪ grafické objekty v textovom dokumente ▪ záhlavie a päta ▪ záložka, formulár, číslovanie ▪ vytvoriť obsah ▪ uloženie a tlač dokumentu ▪ porovnanie rôznych textových editorov a procesorov ▪ formáty textových dokumentov	**Žiak vie:** ▪ zvoliť vhodný nástroj na vytvorenie požadovaného textového dokumentu ▪ upraviť si pracovné prostredie zvoleného softwarového nástroja ▪ formátovať dokument (odseky, písmo, členenie odrážkami, tabulátormi, nadpisy) ▪ vedieť pracovať so záhlavím a pätou stránky dokumentu (vložiť potrebné objekty, preddefinované objekty) ▪ vložiť záložky, vytvoriť formulár, očíslovať strany ▪ vytvoriť obsah ▪ vložiť a upravovať v textovom dokumente tabuľku, obrázok, vlastnú kresbu) ▪ vytlačiť dokument alebo jeho časť ▪ uložiť dokument a zabezpečiť dokument voči neoprávneným úpravám ▪ vymenovať základné formáty textových dokumentov a porovnať ich prednosti a nedostatky	Slovenský jazyk	
Informácie okolo nás (ION-3)			**4 hod**
Grafická informácia ▪ rastrová a vektorová grafika ▪ princíp farby ▪ skenovanie, prenos dát medzi zariadeniami ▪ úprava fotografie (farby, efekty, výrezy, kvalita, formát) ▪ grafické formáty, prehľad softwarových nástrojov ▪ základné nástroje vektorovej grafiky (krivka, uzavretý objekt, text, vrstvy)	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť rozdiel medzi rastrovou a vektorovou grafikou ▪ vymenovať modely kódovania farieb a vysvetliť ich princíp ▪ vie skenovať obrázok (spustiť softwarový produkt, nastaviť parametre, vybrať formát a miesto uloženia) ▪ upraviť rastrový obrázok (veľkosť, rozlíšenie, efekty) ▪ uskutočniť výrez rastrového obrázku a vložiť ho do nového súboru ▪ spustiť softwarový nástroj vektorovej grafiky a upraviť si pracovné prostredie ▪ vytvoriť a tvarovať objekty (krivka, mnohouholník, elipsa) ▪ vložiť do obrázku text ▪ formátovať text v obrázku	Matematika Fyzika Biológia	
Informácie okolo nás (ION-4)			**3 hod**
Zvuková informácia ▪ princíp digitalizácie zvuku, zvukový kodek, zvukové formáty ▪ prehľad nástrojov na editáciu zvuku	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť princíp digitalizácie zvuku	Fyzika	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
▪ nahrávanie a úprava zvuku ▪ konverzia nahrávky medzi formátmi	▪ vysvetliť princíp komprimácie zvukového záznamu ▪ vysvetliť rozdiel medzi editáciou a prehrávaním zvukového záznamu (vo väzbe na dostupné softwarové nástroje) ▪ vymenovať bežné zvukové formáty ▪ nahrať cez mikrofón zvukový záznam ▪ upraviť nahraný zvukový záznam (zostrihať, efekty, mixovanie) ▪ uložiť zvukovú nahrávku v požadovanom formáte ▪ uskutočniť konverziu medzi rôznymi zvukovými formátmi ▪ uskutočniť import zvukového záznamu do prostredia softwarového nástroja na editáciu		
Princípy IKT (PIKT-2a)			**5 hod**
Programové vybavenie počítača ▪ vrstvy softwarového vybavenia ▪ pojem súbor, priečinok, základné činnosti, štruktúra priečinkov, súborové systémy ▪ prehľad operačných systémov, funkcie operačného systému ▪ komunikácia užívateľa s operačným systémom (ovládací panel, menu, systémové služby	**Žiak vie:** ▪ vymenovať základné vrstvy softwarového vybavenia počítača ▪ vysvetliť základnú funkciu každej vrstvy ▪ vysvetliť pojem súbor a priečinok ▪ vykonávať základné činnosti so súbormi (priečinkami) – vytvoriť, kopírovať, premiestniť, premenovať, zmazať, zmeniť vlastnosti ▪ vymenovať bežne aktuálne používané operačné systémy ▪ vymenovať základnú (štandardnú) štruktúru priečinkov používaného operačného systému ▪ vyhľadať súbor ▪ zistiť základné informácie o používanom počítačovom systéme (hardware, operačný systém, nainštalované programy) ▪ upraviť systémové menu ▪ nainštalovať (odinštalovať) niektoré súčasti operačného systému (jazyková podpora, spôsoby zobrazovania, grafický alebo zvukový software, súborový manager)	Angličtina	
Komunikácia (KOM-1)			**7 hod.**
Počítačové siete	**Žiak vie:**		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
▪ význam počítačových sietí, rozdelenie a topológie počítačových sietí ▪ hardwarové prvky počítačových sietí ▪ práca v lokálnej sieti (identifikácia, zdieľanie, prenos, prístupové práva)	▪ charakterizovať význam počítačových sieti pre prácu s informáciami ▪ vymenovať rozdelenie počítačových sietí z hľadiska rozsahu, princípu práce a topológie a charakterizovať základné vlastnosti jednotlivých skupín ▪ vymenovať hardwarové prvky siete, charakterizovať ich funkcie ▪ identifikovať počítač v lokálnej sieti a nastaviť zdieľanie a prístupové práva v lokálnej sieti		
Komunikácia (KOM-2)			**6 hod.**
Internet ▪ protokoly, adresovanie (IP adresa, domény) ▪ hypertextové odkazy ▪ vyhľadávanie informácii (katalóg, vyhľadávací stroj) ▪ e-mail, práca s poštovým klientom ▪ interaktívna komunikácia (chat, rozhovor, videokonferencia) ▪ neinteraktívna komunikácia ▪ netika ▪ internetové služby (e-learning, e-shop e-banking) ▪ sociálne siete	**Žiak vie** ▪ vysvetliť pojem protokol, doména, IP adresa, url, DNS, hypertextový odkaz, prehliadač, provider ▪ vyhľadať informácie pomocou vyhľadávacieho stroja alebo katalógu ▪ uložiť nájdené informácie na lokálne umiestnenie ▪ poslať e-mail viacerým adresátom vrátane príloh, odpovedať ▪ pracovať s adresárom v poštovom klientovi ▪ vytvoriť konto v klientovi interaktívnej komunikácie (Skype, ICQ) ▪ vymenovať pravidlá netikety ▪ vysvetliť význam internetovej komunikácie v súčasnej spoločnosti ▪ vysvetliť riziká súčasnej informačnej spoločnosti	Angličtina	
Informačná spoločnosť (ISPO-1a)			**4 hod**
Počítačová bezpečnosť - infiltrácie ▪ malware, antivírová ochrana ▪ princíp autorských práv ▪ programové licencie (proprietárny a otvorený software)	**Žiak vie:** ▪ charakterizovať dôsledky škodlivého softwaru ▪ charakterizovať základné skupiny škodlivého softwaru (vírus, trójsky kôň, červ) ▪ charakterizovať základné funkcie antivírového softwaru ▪ nastaviť a upraviť fungovanie antivírového programu ▪ realizovať postup pri zistení počítačovej infiltrácie ▪ charakterizovať pojem autorské právo		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
	▪ vymenovať činnosti, ktoré v oblasti informatiky sú kryté autorským právom ▪ vysvetliť rozdiel medzi proprietárnym a otvoreným softwarom ▪ charakterizovať bežné druhy programových licencií (freeware, software, demo, trial, OEM, retail) ▪ žiak uznáva a rešpektuje autorské		
Informácie okolo nás (ION-6)			**7 hod**
Číselné informácie ▪ charakteristika tabuľkových procesorov a prehľad softwarových nástrojov ▪ formáty údajov v bunkách ▪ overenie a kontrola údajov v bunkách ▪ výpočty pomocou automatických funkcií a vzorcov ▪ výpočty pomocou sprievodcu funkcií (matematické, logické, štatistické, dátumové, vyhľadávacie) ▪ tvorba a úprava grafu (diagramu) ▪ uloženie a tlač dokumentu ▪ práca s rozsiahlou tabuľkou (vyhľadávanie, zoraďovanie, filtrovanie)	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť základné funkcie tabuľkových procesorov (výpočty, tvorba grafov, náhrada databáz, agregátne výpočty) ▪ používať správnu terminológiu softwarového nástroja ▪ spustiť softwarový nástroj a upraviť si pracovné prostredie ▪ vysvetliť základné pojmy (bunka, hárok, zošit) ▪ usporiadať si údaje do jednotlivých buniek ▪ vložiť vstupné údaje do buniek a formátovať ich ▪ zostaviť postup výpočtu výsledkov zo zadaných údajov ▪ uskutočniť výpočty (pomocou vzorcov a automatických funkcií) ▪ uskutočniť výpočty pomocou sprievodcu funkcií (matematické funkcie, logické funkcie – vetvenie, vyhľadávacia funkcie) ▪ vybrať vhodný typ grafu na vyjadrenie vzťahov medzi vstupnými (vypočítanými) údajmi ▪ zostrojiť graf pomocou sprievodcu grafom, graf vhodne popísať ▪ upraviť vizualizáciu a popis existujúceho grafu (farebná schéma, fonty a veľkosti popisu) ▪ vytlačiť dokument (určiť oblasť tlače, opakovanie tlače nadpisov stĺpcov, hlavička a päta stránky) ▪ vysvetliť predpoklady na použitie tabuľkového procesora ako náhradu databázy	Matematika Geografia	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
	▪ vyhľadať, zoradiť a vyfiltrovať dané údaje		
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie			**18 hod.**
▪ údajové typy ▪ deklarácia premenných, konštánt ▪ príkazy - výstup, vstup, priradenie ▪ realizácia programu počítačom ▪ vetvenie v algoritme ▪ cykly (for, repeat, while) ▪ náhodné hodnoty ▪ štruktúrovaný údajový typ string ▪ štruktúrovaný údajový typ pole	**Žiak vie:** ▪ zostaviť algoritmus a program v konkrétnom programovacom jazyku na riešenie bežných úloh (určiť vstupné, výstupné premenné jednoduchého typu, vetvenie v algoritme, cyklus v algoritme ▪ reagovať na hlásenia syntaktických chýb pri ladení programu ▪ reagovať na logické chyby pri realizácii programu ▪ použiť pri zostavovaní programu zložitejšie dátové štruktúry (string, jednorozmerné pole) ▪ vie využiť štandardné funkcie a procedúry za pomoci interaktívnych nápovied softwarového produktu ▪ vie pracovať s farbou a pozíciou na obrazovke		

4. ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie			**10 hod.**
▪ pojem algoritmus ▪ spôsoby vyjadrenia algoritmu ▪ realizácia algoritmu ▪ pojmy programovací jazyk, programovanie, program ▪ etapy tvorby programov	**Žiak vie:** ▪ vysvetliť pojem algoritmus a základné vlastnosti algoritmu ▪ vyjadriť algoritmus verbálne i vhodne graficky – vývojovým diagramom, štruktúrogramom, ▪ pre bežné úlohy (vetvenie, cyklus) formulovať algoritmus a graficky ho vyjadriť ▪ vysvetliť pojmy programovací jazyk, programovanie, program ▪ vysvetliť význam programovacích jazykov pre algoritmizáciu a využitie počítačov ▪ vymenovať rozdelenie programovacích jazykov podľa spôsobu zápisu a realizácie algoritmu a v každej skupine uviesť najbežnejšieho predstaviteľa ▪ vymenovať etapy tvorby programov	matematika	
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie			**110 hod.**
▪ charakteristika konkrétneho jazyka, abeceda jazyka, štruktúra, konštanty, premenné, výrazy ▪ údajové typy ▪ deklarácia premenných, konštánt ▪ príkazy - výstup, vstup, priradenie ▪ realizácia programu počítačom ▪ vetvenie v algoritme ▪ cykly (for, repeat, while) ▪ náhodné hodnoty ▪ štruktúrovaný údajový typ string ▪ štruktúrovaný údajový typ pole ▪ podprogramy – procedúry, funkcie ▪ štruktúrovaný údajový typ text	**Žiak vie:** ▪ zostaviť algoritmus a program v konkrétnom programovacom jazyku na riešenie bežných úloh (určiť vstupné, pracovné a výstupné premenné jednoduchého typu, vetvenie v algoritme, cyklus v algoritme ▪ reagovať na hlásenia syntaktických chýb pri ladení programu ▪ reagovať na logické chyby pri realizácii programu ▪ použiť pri zostavovaní programu zložitejšie dátové štruktúry (string, jednorozmerné pole) ▪ vie využiť štandardné funkcie a procedúry za pomoci interaktívnych nápovied softwarového produktu ▪ vie pracovať s farbou a pozíciou na obrazovke ▪ vie zostaviť a formálne správne zapísať vlastnú funkciu a procedúru ▪ vie programovo realizovať základné činnosti s textovým súborom	matematika	

Slovenský jazyk a literatúra

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	3	3	3	4
	spolu	99	99	99	93

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle

www.minedu.sk

1. Kompetencie

Realizačná rovina vzdelávania sa priklonila ku konštruktivistickému prístupu k učeniu. Znamená to, že riešením úloh žiak sám prichádza na nové poznatky, ktoré vyučujúci systematizuje a zovšeobecňuje. Veľkú pozornosť treba venovať získavaniu komplexných kompetencií, napr. dotvárať schopnosť žiakov interpretovať rôzne druhy súvislých aj nesúvislých textov . Veľký dôraz je na vlastnej produkcii ústnych aj písaných prejavov samotnými žiakmi.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú**:**

- Počúvanie
- Komunikácia (hovorenie) → s porozumením
- Čítanie
- Písanie

Členenie podľa jazykových rovín a štylistického využitia jazyka

- Fonetická a fonologická rovina jazyka
- Lexikologická rovina jazyka
- Morfematická a morfologická rovina jazyka
- Syntaktická rovina jazyka
- Štylistika
- Slovenský jazyk a literatúra

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej prace na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácie textu, verejný prejav

- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.
- pri ústnom prejave primerane uplatňovať paralingválne javy.
- reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykové systémy.
- Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
- Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržania stanoveného žánru (slohového postupu, jazykového štýlu).
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Samostatne napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- Používať jazykovedné slovníky a korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov.

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Neverbálne sa vyjadrovať a chápať neverbálnu komunikáciu.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Počet kontrolných diktátov 2 (1 v každom polroku)
Počet a zameranie slohových prác 2 (1 v každom polroku).
Zameranie: beletrizovaný životopis, umelecký opis, charakteristika osoby, úvaha, výklad, diskusný príspevok, rozprávanie, slávnostný prejav..

Literárna výchova

V *literárnej zložke* predmetu slovenský jazyk a literatúra je obsah zameraný na analyticko-interpretačné činností. Obsah literárnej výchovy sa orientuje na dve činnosti: recepciu a tvorbu.

Súbor literárnovedných termínov obsahuje aj všetky literárnoteoretické pojmy, ktoré boli štandardizované pre základnú školu (sú zvýraznené osobitným typom písma). Sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania.

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
- Recitovať prozaické a básnické dielo. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
- Pri spoločnom dramatizovanom čítaní prezentovať text postavy dramatického diela a modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer).
- Aplikovať literárnovedné vedomosti na štrukturálne odlišné literárne texty (špecifický transfer).
- Integrovať literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti a čitateľské skúsenosti s teoretickými a historickými vedomosťami a recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.

Analytické a interpretačné zručnosti

- Odlíšiť medzi sebou epické, lyrické a dramatické texty.
- Odlíšiť intencionálny (programový) lyrický text od pocitového (impresívneho).
- Extrahovať a lineárne reprodukovať dejovú líniu epického diela.
- Odlíšiť dejový a významový plán umeleckého diela, resp. identifikovať neprítomnosť významového plánu v diele.
- Chápať umelecké dielo ako štylizovanú autorskú výpoveď o svete.
- Analyzovať literárny text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu týchto prvkov pre dejový a významový plán diela.
- Interpretovať význam výpovede literárneho diela, argumentovať výsledkami štrukturálno-funkčnej analýzy diela, uvádzať fakty a citovať iné interpretačné zdroje.
- Hodnotiť dielo v kontexte doby jeho vzniku.
- Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska a v súčasnom kontexte.
- Vo forme diskusného príspevku alebo referátu napísať/verejne predniesť ucelenú analýzu, interpretáciu a hodnotenie umeleckého diela.

Tvorivé zručnosti

- Zhustiť dej epického (básnického, prozaického alebo dramatického) diela.
- Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
- Samostatne napísať básnický text, poviedku, scenár pre videofilm alebo iný kratší text primerane náročného žánru.
- Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
- Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
- Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
- Vybudovať si vlastnú knižnicu.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Zmyslom vzdelávania na športovom gymnáziu nie je odovzdávať čo najviac poznatkov, pojmov a čísel, ale naučiť žiakov využívať nadobudnuté informácie v živote. Chceme ich motivovať k tomu, aby svoje vedomosti a schopnosti po celý život ďalej rozvíjali. Preto budeme vo vyučovaní uplatňovať moderné metódy a formy práce, ktoré dúfame, že vzbudia veľký záujem žiakov o učebnú činnosť. Na rozvoj tvorivosti , samostatnosti a na zvýšenie aktivity žiakov využijeme najmä :

- motivačné metódy ako je motivačné rozprávanie a motivačný rozhovor
- expozičné metódy – rozprávanie , vysvetľovanie , beseda
- problémové metódy
- práca s knihou a textom
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- didaktické hry
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach

3. Hodnotenie predmetu Pri hodnotení predmetu SJL sa vychádza z výkonových štandardov (kompetencie na optimálnej úrovni a na minimálnej úrovni), bude sa vychádzať z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia:

a) Podľa spôsobu vyjadrovania:
   - ústne skúšanie
   - písomné skúšanie: slohové práce, diktáty, didaktické testy, tematické písomky, projekty

b) Podľa počtu skúšaných žiakov:
   - individuálne
   - skupinové
   - hromadné

c) Podľa časového zaradenia:
   - priebežné
   - súhrnné
   - záverečné skúšky

d) Podľa cieľa:
   - formatívne hodnotenie: priebežné sledovanie výkonov žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie vrátane spracovania domácich úloh, aktivity, pozornosti a úsilia žiakov na hodine, schopnosti hľadania spôsobov riešenia daného problému. Zapájanie žiakov ako partnerov do procesu hodnotenia.
   - sumatívne hodnotenie: ústne a písomné skúšanie.

   Pri písomnom skúšaní – didaktických testoch - môže žiak za správne vyriešenú úlohu získať určitý počet bodov /podľa náročnosti úlohy/.Výsledná známka sa určuje podľa počtu % zo získaných bodov.

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný	ak dosiahne **90% -100**%
chválitebný	**89%- 75%**
dobrý	**74% - 50%**
dostatočný	**49% -30%**
nedostatočný	**29% -0%**

Výsledná známka

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho

prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.
Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Komisionálna skúška má dve časti: písomnú a ústnu. Písomná časť má váhu 1, ústna 3 a výsledná známka je vážený aritmetický priemer z týchto známok.

4. Učebné zdroje

a) Literatúra:

Kol. autorov: Učebnica SJ pre 1.ročník SŠ, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2006
Kol. autorov: Cvičebnica SJ pre1.ročník SŠ, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2007
Kol. autorov: Učebnica SJ pre 2. ročník SŠ. Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2007
Varsányiová, M.: Čítanka slovenskej literatúry pre stredoškolákov, 1. a 2. časť. Komárno, VARIA PRINT, 2004
Kol. autorov: Čítanka pre 1. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1994
Dvořák, K.: Čítanka pre 1. roč. gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2009
Dvořák, K.: Čítanka pre 2 roč .gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2009
Dvořák, K.: Čítanka pre 3. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava SPN a.s. 2011
Dvořák, K.: Čítanka pre 4. roč .gymnázií a SŠ. Harmanec, VKÚ, a.s. 2011
Kol. autorov: Čítanka pre 2. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1995
Kol. autorov: Čítanka pre 3. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1995
Kol. autorov: Čítanka pre 4. roč. gymnázií a SŠ. Bratislava, Litera 1996
Kol. autorov: Teória literatúry pre gymnáziá a stredné školy. Bratislava, Poľana 2002
Kol. autorov: Učebnica SJ pre 3. ročník SŠ. Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2009
Kol. autorov: Učebnica SJ pre 4. ročník SŠ. Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2009
Kol. autorov: Cvičebnica SJ pre 3.ročník SŠ, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2009
Kol. autorov: Cvičebnica SJ pre 4.ročník SŠ, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana, 2009

b)Autori a literárne diela

Slovenská literatúra

Poézia

H. Gavlovič: Valaská škola – mravúv stodola (vlastný výber)

J. Kollár: Předzpěv zo Slávy dcery
S. Chalupka: Mor ho!
A. Sládkovič: Marína (vlastný výber)
J. Botto: Smrť Jánošíkova
J.Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko
I. Krasko (vlastný výber)
J. Smrek (vlastný výber)
R. Dilong (vlastný výber)

M. Válek: (vlastný výber)

M. Rúfus (vlastný výber)
J. Urban (vlastný výber)

Próza

M. Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie

J. G. Tajovský: Maco Mlieč
Timrava: Ťapákovci
M.Urban:Živý bič

J. Cíger Hronský: Jozef Mak
D. Chrobák: Drak sa vracia
P.Jilemnický: O dvoch bratoch
A. Bednár: Kolíska
L. Mňačko: Ako chutí moc
D. Dušek: Kufor na sny
P.Pišťánek-D.Taragel: Sekerou a nožom

Dráma

J. Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch
J. G. Tajovský: Statky-zmätky
I. Bukovčan: Kým kohút nezaspieva
M. Lasica – J. Satinský: Soirèe

Inojazyčná literatúra

Sofokles: Antigona
W. Shakespeare: Hamlet
Molière: Lakomec
E. M. Remarque: Na západe nič nového
A. S. Puškin: Kapitánova dcéra
J. D. Salinger: Kto chytá v žite

c) Didaktická technika:

- IKT
- DVD prehrávač, VIDEO
- CD – prehrávač

d) Ďalšie zdroje

Internet

Spoločenskovedný seminár

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	–	–	4	4
	spolu	–	–	132	120

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle

www.minedu.sk

1. Charakteristika predmetu

Spoločenskovedný seminár je predmet určený predovšetkým študentom, ktorí majú záujem o spoločenskovednú problematiku, chcú sa jej venovať v štúdiu na vysokej školealebo v pomaturitnom štúdiu, alebo si volia maturitnú skúšku z predmetu náuka o spoločnosti/občianska náuka. V nadväznosti na náuku o spoločnosti/občiansku náuku jeseminár koncipovaný tak, aby poskytoval široké možnosti pre rozširovanie a prehlbovanie,systematizáciu a zovšeobecnenie vedomostí, ktoré si študenti osvojili v povinnom predmete náuka o spoločnosti/občianska náuka.

Rámcovo vymedzený obsah nemusí byt vyčerpaný v plnej šírke. Konečnú podobu seminára vytvára učiteľ. Výber tematických celkov, stanovenie pomeru medzi látkou starou a novou, ich časová dotácia a následnosť výkladu, ako i výber a usporiadanie poznatkovvnútri každej tematiky by malo odrážať potreby študentov, odborné zameranie vyučujúcehoa možnosti školy.

Okrem osvojovania vedomostí je cieľom seminára systematické rozvíjanie zručnostía návykov študentov a ich uplatňovanie v ústnom a písomnom prejave. Výučba spoločenskovedného seminára dopĺňa povinnú výučbu predmetu náuka o spoločnosti/občianska náuka, smeruje k integrácii poznatkov a metodologických postupova vytvára tak u študentov základ pre vlastné formovanie názorov na svet, v ktorom žijú, naspoločnosť a človeka, na chápanie vzťahov medzi jedincom, spoločnosťou a svetom. V spoločenskovednom seminári so zaradením tematiky protikorupčnej výchovy je aspoň v jednom ročníku základom pre takúto integráciu téma korupcie, jej negatívneho vplyvu na spoločenskú klímu a používanie protikorupčných nástrojov.Protikorupčné vzdelávanie sa tak nestáva ďalšou témou, ktorú je potrebné pridať k doterajšiemu teoretickému obsahu. Stáva sa základom pre pochopenie vzájomnejprepojenosti rôznych spoločenských vied, ktoré sa inak vyučujú oddelene.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií:

- ✓ sociálnych a personálnych,
- ✓ spoločenských a občianskych,
- ✓ iniciatívnosť a podnikavosť,
- ✓ schopnosť naučiť sa učiť.

Vedie žiaka k:

- ✓ podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,

- ✓ utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- ✓ realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- ✓ akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- ✓ orientácii v politických, právnych a ekonomických faktov tvoriacich rámec každodenného života,
- ✓ aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností,
- ✓ rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- ✓ vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- ✓ rozpoznávaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- ✓ osvojovaniu si základov ekonomickej gramotnosti, dôležitej na orientáciu v zložitých podmienkach modernej trhovej ekonomiky a k orientovaniu a rozhodovaniu sa v rôznych situáciách na trhu,
- ✓ získaniu základných vedomostí o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce, ktoré mu umožnia základnú orientáciu o uplatnení sa na pracovnom trhu aj v medzinárodnom meradle,
- ✓ zvládnutiu základného kategoriálno-pojmového aparátu filozofie,
- ✓ prezentovaniu filozofie a jej dejín ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- ✓ uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- ✓ k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- ✓ vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- ✓ rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

3. Kompetencie

Predmet cieľavedome ovplyvňuje poznanie i konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vedie žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom

Žiaci si uvedomia zodpovednosť k sebe, k svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Uvedomia si svoju národnú a štátnu identitu. Získané poznatky im pomôžu vhodne sa orientovať v budúcom občianskom živote. Tým sa tento predmet stáva spojivom medzi životom v škole i mimo nej, pretože žiakov uvádza do sfér verejného života.

4. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť metódy:

- ✓ nastolenie problému
- ✓ motivačná výzva
- ✓ motivačné rozprávanie
- ✓ expozičné monologické – vysvetľovanie, popis
- ✓ expozičné dialogické – rozhovor

- ✓ expozičné sprostredkované - beseda

Odporúča sa zvýšiť dôraz na prácu s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie.

Neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, sú fixačné metódy napr. metódy opakovania a precvičenia.

Z vyučovacích foriem sa môžu využívať :

- ✓ frontálna výučba
- ✓ práca s knihou
- ✓ exkurzia

5. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu sa vychádza z výkonových štandardov, z kritérií klasifikačného poriadku.

Metódy hodnotenia:

- ✓ *Podľa spôsobu vyjadrovania:*
  - o ústne skúšanie
  - o písomné skúšanie
- ✓ *Podľa počtu skúšaných žiakov:*
  - o individuálne
  - o skupinové
  - o hromadné
- ✓ *Podľa časového zaradenia*:
  - o priebežné
  - o súhrnné
  - o záverečné skúšky
- ✓ *Podľa cieľa:*
  - o formatívne hodnotenie
  - o sumatívne hodnotenie
- ✓ *Podľa toho, či žiaci vedia, že sú hodnotení:*
  - o formálne hodnotenie
  - o neformálne hodnotenie

Žiak je hodnotený stupňom :

výborný ak dosiahne **90% -100**%
chválitebný **89,99%- 75%**
dobrý **74,99% - 50%**
dostatočný **49,99% -30%**
nedostatočný **29,99% -0%**

Výsledná známka na konci polroka vznikne po zaokrúhlení ako vážený aritmetický priemer zo známok, ktoré žiak získal počas klasifikačného obdobia, pričom sa priemer 1,5 zaokrúhľuje na 1, 2,5 na 2, 3,5 na 3 a 4,5 na 4. Váha ústnej odpovede je 2, priebežnej písomky 2, aktivity 0,5.

Komisionálna skúška má ústnu časť. Žiak si žrebuje 3 otázky k ústnej časti. Každá odpoveď bude hodnotená samostatne známkou. Výsledná známka je aritmetický priemer z týchto 3otázok.

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho

prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.
Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

Každá známka v udalosti sa zarátava do priemeru váhou udalosti a posudzujú sa aj faktory a prejavy žiaka, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia.
Poznámka: Výber typu a počtu úloh je v kompetencii vyučujúceho, pričom zohľadňuje aj cieľové požiadavky, ktoré majú jednotlivé skupiny dosiahnuť.

6. Učebné zdroje

- Kolektív autorov: Dejiny filozofie
- Rudolf Šlosár, kolektív autorov: Základy ekonómie a ekonomiky
- Rastislav Tóth: Základy politológie
- Alexandra Krsková, Darina Krátka: Základy práva a ochrana spotrebiteľa
- Marián Košč: Základy psychológie
- Ján Sopóci, Bohumil Búzik: Základy sociológie
- Ústava Slovenskej republiky
- Andrea Martinská, Vavrová: Nová maturita, Náuka o spoločnosti
- Anna Bocková, Daniela Ďurajková, Katarína Feketeová, Zuzana Sakáčová: Náuka o spoločnosti, príprava na maturity a prijímacie skúšky na vysoké školy
- Kolektív autorov: Filozofická čítanka
- biografické diela o filozofoch
- Kolektív autorov: Filozofický slovník
- Kolektív autorov: Slovník spoloč.-vedných termínov
- Čo rozprávali proroci
- internetové stránky, Dokumenty ĽP

7. Obsah vzdelávania

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
I. Človek ako jedinec			
▪ Predmet a úlohy psychológie ▪ Metódy skúmania, pojmový aparát ▪ Odvetvia psychológie ▪ Všeobecná psychológia, Sociálna psychológia ▪ Ontogenetická psychológia ▪ Konflikt	Žiaci vedia: ▪ Vysvetliť, čím sa psychológia zaoberá ▪ Rozlíšiť základné psychologické disciplíny a smery ▪ Vysvetliť pojem psychiky ▪ Charakterizovať a porovnať všeobecnú a sociálnu psychológiu ▪ Vymenovať a charakterizovať jednotlivé štádiá ľudského vývinu ▪ Definovať pojem konflikt a nájsť riešenie konfliktov		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
II. Človek a spoločnosť			
▪ Sociológia ako veda ▪ Skupinový život a sociálna väzba ▪ Osobnosť a socializácia ▪ Sociálny status, Sociálna rola ▪ Sociálna stratifikácia, život v pospolitostiach ▪ Kultúra a jej základné prvky ▪ Život v súkromí, sociálna zmena, postavenie žien v spoločnosti ▪ Sociologický výskum ▪ Globálne problémy ľudstva	Žiaci vedia: ▪ Vymedziť a charakterizovať pojem sociológia ▪ Pochopiť spoločnosť ako zložitý celok ▪ Uvedomiť si pojem osobnosti a začleňovania sa do spoločnosti, vysvetliť a na príkladoch uviesť pojmy sociálny status a sociálna rola, charakterizovať rozloženie spoločnosti, odôvodniť spoločenské rozdiely ▪ Charakterizovať a popísať postavenie žien v spoločnosti ▪ Vysvetliť a použiť postup pri tvorbe sociologického výskumu ▪ Uvedomiť si ekologické katastrofy a ich následky		
III. Občan a štát			
Teória politiky – právny štát ▪ Funkcie štátu ▪ Štátne symboly ▪ Občianstvo človeka ▪ Štátna moc ▪ Tvorba práva, legislatívny proces ▪ Politika ▪ Politické správanie ▪ Politické strany, hnutia, nátlakové združenia ▪ Politická elita ▪ Národ a menšiny v politike ▪ Medzinárodné vzťahy ako systém	Žiaci vedia: ▪ Definovať pojem právny štát ▪ Vymenovať funkcie štátu ▪ Vymenovať a popísať jednotlivé štátne symboly ▪ Vymedziť, čo je to občianstvo, ako ho možno získať ▪ Charakterizovať štátnu moc v SR ▪ Objasniť proces tvorby práva ▪ Definovať pojem politika ▪ Definovať čo je to politické správanie ▪ Charakterizovať pojmy politické strany, hnutia, nátlakové združenia a politická elita ▪ Popísať, aké je národnostné zloženie SR ▪ Uvedomiť si význam medzinárodných vzťahov		
IV. Občan a právo			
▪ Vznik a podstata práva ▪ Právne koncepcie v dejinách ▪ Základné práva a povinnosti ▪ Odvetvia práva – Rodinné právo ▪ Občianske právo ▪ Ochrana spotrebiteľa ▪ Pracovné právo	Žiaci vedia: ▪ Vysvetliť proces – vôľa ľudu povýšená na záko ▪ Uvedomiť si dôležitosť noriem v dejinách ▪ Pochopiť dôležitosť práv a povinností v živote jednotlivca ▪ Uviesť podmienky vzniku manželstva		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
▪ Trestné právo ▪ Správne a Ústavné právo ▪ Štátne právo, úloha súdu a prokuratúry ▪ Analýza Ústavy SR	▪ Uvedomiť si, že neznalosť zákona neospravedlňuje ▪ Vysvetliť základné práva spotrebiteľa ▪ Použiť zákonník práce – jeho dôležité časti ▪ Odôvodniť účel sankcií pri porušovaní právnych noriem ▪ Charakterizovať správne a Ústavné právo ▪ Vysvetliť význam a úlohy súdu a prokuratúry ▪ Analyzovať jednotlivé hlavy Ústavy SR		
V. Základné ekonomické problémy a ich riešenie			
▪ Vymedzenie pojmov ekonomika a ekonómia ▪ Základné ekonomické pojmy ▪ Výrobné faktory ▪ Kapitál ▪ Bankový systém ▪ Šek, zmenka, úver, burza ▪ Národné a svetové hospodárstvo ▪ Podnik a podnikanie ▪ Právne formy podnikania ▪ Členenie podnikov ▪ Konkurencia ▪ Nezamestnanosť, akrívna a pasívna politika zamestnanosti ▪ Seminárne práce – moje podnikanie ▪ Európska únia – vývoj ekonomického myslenia	Žiaci vedia: ▪ Porovnať ekonómiu a ekonomiku ▪ Vysvetliť jednotlivé ekonomické pojmy ▪ Charakterizovať základné ekonomické pojmy ▪ Uvedomiť si dôležitosť výrobného faktoru kapitál ▪ Uvedomiť si význam bánk ▪ Pochopiť základné pojmy ▪ Vysvetliť význam a podmienky pre moderné trhové hospodárstvo ▪ Vysvetliť základné pojmy podnik a podnikanie ▪ Charakterizovať jednotlivé formy podnikania ▪ Rozčleniť a stručne charakterizovať podniky ▪ Uvedomiť si význam konkurencie v trhovom hospodárstve ▪ Vysvetliť poruchy trhu práce, ktoré majú za následok nezamestnanosť ▪ Upevniť si vedomosti a tvorivo pracovať s nadobudnutými vedomosťami ▪ Pochopiť dôležitosť Európskej únie		
VI. Protikorupčná tématika			
▪ Podstata a dôsledky korupcie ▪ Korupčné správanie a jeho motivácia ▪ Nástroje boja proti korupcii ▪ Postoj osobnosti ku korupcii	Žiaci vedia: ▪ Uvedomiť si negatívny vplyv korupcie na spoločenskú klímu ▪ Pochopiť problematiku korupcie a tým efektívne využívať protikorupčné nástroje		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
Filozofia			
▪ predmet filozofie v obdobiach dejín filozofie – antika, stredovek, renesancia, novovek, 19.stor., 20.stor. ▪ základné filozofické pojmy bytie, logos, subjekt, podstata, idea, hmota ▪ problematika bytia a poznania – práca s textom ▪ rozdiel medzi monizmom, dualizmom, pluralizmom ▪ filozofické prístupy v otázke k Bohu – teizmus, deizmus, panteizmus, ateizmus ▪ predpoklady vzniku filozofie v Grécku ▪ dôvody zmeny predmetu filozofie v Grécku ▪ chápanie pralátky a pohybu - Milétska škola, Pytagorovci, Eleátska škola, Herakleitos ▪ poeleátski prírodní filozofi, sofisti, atomisti ▪ podstata filozofie Sokrata ▪ aktuálnosť Sokratovej filozofie v súčasnosti ▪ podstata Platónovej filozofie ▪ podstata Aristotelovho učenia ▪ rozdiel v prístupe – Aristoteles, Platón v metafyzike ▪ poklasické obdobie gréckej filozofie ▪ spoločensko – politické predpoklady vzniku stredovekej filozofie ▪ vymedzenie základných problémov učenia A. Augustína ▪ scholastika a spor o univerzálie ▪ analýza učenia T.Akvinského ▪ dôvody nástupu humanizmu a renesancie ▪ charakteristika panteizmu G. Bruna ▪ vlastná prezentácia: Filozof, ktorý ma zaujal ▪ zdroj poznania	Žiak vie: ▪ vysvetliť predmet filozofie v jednotlivých obdobiach dejín filozofie ▪ pracovať s textami, ktoré obsahujú problematiku bytia a poznania a zaujať k nim vlastné stanovisko ▪ vysvetliť rozdiel medzi monizmom, dualizmom a pluralizmom ▪ vysvetliť základné filozofické prístupy v otázke vzťahu k Bohu – teizmus, deizmus, panteizmus ▪ uviesť predpoklady vzniku filozofie v Grécku ▪ vysvetliť, prečo sa menil predmet filozofie v Grécku ▪ porovnať názory predstaviteľov ranej gréckej filozofie na chápanie pralátky a pohybu ▪ zhodnotiť aktuálnosť Sokratovej filozofie v súčasnosti a analýzou výrokov vysvetliť podstatu jeho filozofie ▪ vysvetliť podstatu Platónovej filozofie ▪ vysvetliť podstatu Aristotelovej filozofie ▪ porovnať rozdielnosť prístupov Platóna a Aristotela v metafyzike ▪ charakterizovať poklasické obdobie gréckej filozofie ▪ opísať spoločensko - politické predpoklady vzniku stredovekej filozofie ▪ vymedziť základné problémy učenia A. Augustína ▪ popísať spor o univerzálie v scholastike ▪ analyzovať učenie T. Akvinského ▪ zdôvodniť nástup humanizmu a renesancie ako nového pohľadu na svet a človeka ▪ charakterizovať panteizmus G. Bruna ▪ urobiť vlastnú prezentáciu na tému: Filozof, ktorý ma zaujal (grécka, stredoveká, renesančná filozofia) ▪ vysvetliť zdroje poznania		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
v racionalizme a empirizme ▪ metódy poznávania R. Descarta, jeho dualizmus ▪ učenie F. Bacona a jeho náuka o idoloch ▪ prínos učenia R.Descarta a F. Bacona pre filozofický vývoj ▪ prínos J.Locka do teórie poznania a teórie štátu ▪ dôvody panteizmu a monizmu vo filozofii B. Spinozu ▪ Leibnizovo chápanie monád a pluralizmu ▪ Sociálna problematika v diele Leviathan ▪ G.Berkley a jeho solipsizmus ▪ empirik D.Hume a jeho agnosticizmus ▪ hlavné znaky osvietenstva ▪ prínosF.M.A. Voltaira pre filozofiu a spoločenskú prax ▪ Filozofické listy – riešenie Francúzska ▪ podstata učenia CH.L.Montesquieho ▪ názory J.J.Rousseaua v porovnaní s jeho súčasníkmi ▪ prínos encyklopedistov ▪ podstatné problémy Kantovej filozofie ▪ otázka poznania v diele Kritika čistého rozumu ▪ Heglovo nazeranie na svet ▪ Štúrovci a ich inšpirácia nemeckou klasickou filozofiou ▪ pluralizmus v poklasickej filozofii ▪ charakteristika antropologických a scientistických prúdov ▪ podstata pozitivizmu A. Comta ▪ podstata filozofie existencie S. Kierkegaarda ▪ podmienky ovplyvňujúce predmet filozofických smerov 20.st. ▪ charakteristika existencionalizmu – J.P Sartr ▪ poslanie filozofie	v racionalizme a empirizme a zdôvodniť, prečo sa kľúčovou disciplínou novovekej filozofie stala teória poznania ▪ vysvetliť dualizmus R. Descarta a F. Bacona pre ďalší filozofický vývoj ▪ objasniť prínos J. Locka do teórie poznania a teórie štátu ▪ uviesť dôvody, prečo filozofia B. Spinozu je panteistická a monistická ▪ opísať Leibnizovo chápanie monád a pluralizmu ▪ pochopiť sociálnu problematiku v diele Leviathan a solipsizmus vo filozofii G. Berkeleya ▪ vysvetliť agnosticizmus v učení D. Huma ▪ uviesť hlavné znaky osvietenstva ▪ zdôvodniť prínos Voltaira pre filozofiu a spoločenskú prax ▪ rozobrať dielo: Filozofické listy a zdôvodniť odporúčania F. M. A. Voltaira na riešenie situácie vo Francúzsku ▪ vysvetliť podstatu učenia CH.L.Montesquieuho ▪ porovnať názory J.J. Rousseaua a jeho súčasníkov ▪ charakterizovať prínos encyklopedistov ▪ vymedziť podstatné problémy Kantovej filozofie a riešenie otázky poznania v diele: Kritika čistého rozumu ▪ vysvetliť Heglovo nazeranie na svet ▪ zdôvodniť, ktoré myšlienky nemeckých filozofov inšpirovali Štúrovcov ▪ objasniť pluralizmus v poklasickej filozofii ▪ charakterizovať antropologické a scientistické prúdy v poklasickej filozofii 19.st ▪ vysvetliť podstatu pozitivizmu A. Comtaa podstatu filozofie existencie S. Kierkegaarda ▪ opísať podmienky, ktoré ovplyvnili predmet filozofických smerov 20.st. ▪ stručne charakterizovať existencionalizmus – J. P.		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
v súčasnej kultúre, vplyv filozofie na rozvoj filozofického myslenia na Slovensku ▪ prezentácia, eseje	Sartra ▪ opísať poslanie filozofie v súčasnej kultúre a jej vplyv na rozvoj filozofického myslenia na Slovensku ▪ napísať filozofickú esej s využitím znalostí tematického celku		
II. Opakovanie k MS – psychológia a sociológia			
▪ psychológia, jej praktické využitie ▪ základné psychologické disciplíny a smery ▪ psychika, psychické procesy a ich prejavy ▪ afekt, nálada, tréma, strach a zlosť v živote ▪ osobnosť a jej typológia, vlastnosti osobnosti ▪ druhy učenia ▪ konflikty a stres ▪ sociológia a jej úloha v živote ▪ kultúra a jej základné prvky ▪ porovnávanie jednotlivých kultúr ▪ sociálna skupina ako zložitý systém vzťahov ▪ sociálne zmeny, ich zdroje a priebeh v praxi ▪ sociálne problémy ▪ sociálne fenomény ▪ rodina a jej postavenie v procese socializácie	Žiak vie: ▪ charakterizovať psychológiu, základné psychologické disciplíny a smery ▪ uviesť príklady životných situácií, v ktorých možno využiť psychologické poznatky ▪ vysvetliť pojem psychiky ▪ rozlíšiť psychické procesy na rôznych príkladoch ▪ vymedziť pojmy – afekt, nálada, tréma, strach a zlosť ▪ popísať, ako sa psychické procesy prejavujú v správaní a konaní ľudí ▪ charakterizovať osobnosť a vysvetliť príčiny individuálnych rozdielov medzi ľuďmi ▪ rozlišovať typológiu osobnosti Hypokratta a Junga ▪ porovnať, čo je charakter a povaha ▪ rozlíšiť rôzne druhy učenia ▪ identifikovať príčiny stresu a uviesť dôsledky stresu ▪ charakterizovať predmet sociológie ▪ vymedziť účel a funkcie organizácie spoločnosti ▪ vymedziť pojem kultúra a uviesť základné prvky kultúry ▪ posúdiť, ktoré spoločenské problémy v súčasnosti prameni a z odlišnosti kultúr ▪ charakterizovať spoločnosť ako zložitý systém vzťahov jednotlivca a sociálnych skupín ▪ porovnať sociálny status, sociálnu rolu, deviáciu ▪ uviesť zdroje sociálnych zmien ▪ rozpoznať prejavy extrémistického správania sa skupín ▪ posúdiť funkcie rodiny a jej		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
	primárne postavenie v procese socializácie jednotlivca ▪ analyzovať súčasné problémy rodiny ▪ zostaviť niekoľko typových modelov rodinnej výchovy		
III. Opakovanie k MS – Právo a politológia			
▪ právo, ľudské práva a slobody ▪ zaradenieľudských práv do 3 generácií ▪ Dohovor o právach dieťaťa ▪ Postav sa za svoje ľudské práva ▪ dokumenty ľudských práv (práca s textom) ▪ prezentácia vlastného názoru na porušenie ľudských práv ▪ orgány ochrany ľudských práv ▪ právna sila a norma, právny systém ▪ tvorba práva a legislatívny proces ▪ garancie ochrany práva ▪ predmet občianskeho práva (príklady zo života) ▪ predmet pracovného práva ▪ predmet trestného práva (tresty) ▪ predmet správneho práva (miestna samospráva) ▪ predmet rodinného práva (manželstvo, deti) ▪ práca s Ústavou SR ▪ vlastná listina práv a slobôd ▪ potreba ochrany spotrebiteľa ▪ politológia, právny štát ▪ vznik štátu, jeho znaky, štátne symboly SR ▪ potreba deľby štátnej moci ▪ analýza troch foriem vlády ▪ rôzne formy štátneho režimu ▪ štát, federácia, monarchia, republika ▪ znaky právneho štátu ▪ demokracia, jej princípy, ich vývoj ▪ priama a nepriama demokracia ▪ princípy volebného práva SR ▪ volebné systémy	Žiak vie: ▪ rozlíšiť pojmy ľudské práva a občianske práva, pracovať s Ústavou SR ▪ určiť 3 generácie ľudských práv ▪ poznať svoje práva z dokumentu Dohovor o právach dieťaťa ▪ pracovať s dokumentmi Všeobecná deklarácia ľudských práv a Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ▪ prezentovať vlastný názor na porušenie ľudských práv ▪ vysvetliť pojmy právna sila, norma, právny systém ▪ porovnať jednotlivé etapy tvorby legislatívneho procesu ▪ uviesť garancie ochrany práva ▪ na príklade zo života vymedziť predmet občianskeho práva, ▪ vymedziť predmet pracovného práva, uviesť, ktorými spôsobmi vzniká pracovný pomer, rozlíšiť jednotlivé druhy pracovných pomerov a analyzovať pracovnú zmluvu ▪ vymedziť predmet trestného práva ▪ uviesť príklady trestných činov a priestupkov ▪ vymedziť predmet správneho práva ▪ rozlišovať medzi orgánmi miestnej samosprávy ▪ vymedziť predmet rodinného práva ▪ vymenovať zásady rodinného práva, rozlíšiť formy uzavretia manželstva ▪ vypracovať vlastnú listinu práv a slobôd ▪ objasniť potrebu ochrany spotrebiteľa ▪ popísať postup a podmienky reklamácie tovaru ▪ vysvetliť príčiny vzniku štátu		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
▪ politický systém, jeho zložky a ich zámer ▪ nátlakové skupiny ▪ politické strany ako najvyššie subjekty politického systému ▪ národ a menšiny v politike, potreba ochrany	▪ uviesť a vysvetliť znaky štátu, opísať štátne symboly SR ▪ zdôvodniť potrebu delenia štátnej moci v demokratických štátoch ▪ analyzovať rozdiely medzi horizontálnym a vertikálnym členením štátnej moci ▪ porovnať rôzne formy štátneho režimu ▪ vysvetliť základné rozdiely medzi unitárnym štátom, federáciou, konfederáciou ▪ porovnať republiku a monarchiu ▪ charakterizovať právny štát a jeho znaky ▪ definovať pojem demokracia. vysvetliť jej princípy a vývoj ▪ porovnať priamu a nepriamu demokraciu ▪ vysvetliť princípy volebného práva ▪ porovnať volebné systémy ▪ charakterizovať politický systém, vymenovať zložky politického systému a ich zámer ▪ pomenovať konkrétne ekonomické a neekonomické nátlakové skupiny ▪ vysvetliť, prečo sú politické strany a hnutia dôležité subjekty politického systému ▪ pomenovať politické strany podľa politickej orientácie v SR ▪ opísať národnostné zloženie SR ▪ zdôvodniť potrebu ochrany národnostných, etnických, jazykových a náboženských menšín		
IV. Opakovanie na MS – Ekonomika a ekonómia			
▪ vzťah ekonómie a ekonomiky ▪ praktický život a ekonómia ▪ trh a trhový mechanizmus ▪ podnik a formy podnikania ▪ peniaze a bankový systém v zmiešanej ekonomike ▪ národné a svetové hospodárstvo	Žiak vie: ▪ vysvetliť a porovnať pojmy ekonómia a ekonomika ▪ porovnať potreby a statky a uviesť na ne príklady ▪ vymedziť vstupy a výstupy výroby ▪ vysvetliť využitie poznatkov z ekonómie vo svojom súkromnom živote ▪ rozlíšiť jednotlivé typy trhov a stručne ich charakterizovať		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VÄZBY PRIEREZOVÉ TÉMY	POZNÁMKY
	▪ objasniť princípy fungovania trhu a na príkladoch vysvetliť vzťah medzi dopytom, ponukou a cenou ▪ vysvetliť úlohu konkurencie v trhovej ekonomike ▪ uviesť príčiny zlyhávania trhového mechanizmu a zdôvodniť potrebu zásahov štátu do ekonomiky ▪ vysvetliť čo je podnik a uviesť základné formy podnikania ▪ charakterizovať a porovnať živnosti a obchodné spoločnosti ▪ vysvetliť formy a funkcie peňazí v zmiešanej ekonomike ▪ určiť rôzne možnosti použitia peňazí a posúdiť ich výhody a nevýhody ▪ vysvetliť príčiny vzniku inflácie ▪ určiť pozíciu centrálnej banky v bankovej sústave a jej hlavné úlohy ▪ vysvetliť, aké bankové operácie vykonávajú obchodné banky a poisťovne ▪ uviesť najdôležitejšie ciele hospodárskej politiky štátu ▪ vysvetliť úlohy a ciele Európskej únie		

Pri tvorbe obsahových a výkonových štandardov 4. ročníka sme vychádzali z Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z občianskej náuky / Bratislava 2018/

Športová príprava

Predmet športová príprava sa zabezpečuje nasledovnými formami:

7.1.7.1.1 všestranná športová príprava – zúčastňujú sa jej žiaci športových odvetví, v ktorých nie je dostatočný počet žiakov na vytvorenie tréningovej skupiny.

7.1.7.1.2 špecializovaná športová príprava – zúčastňujú sa jej žiaci športových v ktorých je dostatočný počet žiakov na vytvorenie tréningovej skupiny.

7.1.7.1.3 tréningová činnosť - prebieha popoludní v športových kluboch všetkých športových odvetví zaradených v škole, s ktorými škola spolupracuje,

7.1.7.1.4 sústredenia a športové súťaže

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Športová príprava vo všetkých formách vytvára priestor na realizáciu a uvedomenie si potreby rôznorodých, všestranných pohybových aktivít pre každého mladého športovca, nielen vo svojom športovom odvetví. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových a psychologických základoch zdravého životného štýlu. Žiak získava kompetencie, ktoré súvisia s poznaním starostlivosti o svoj pohybový rozvoj a zdatnosť. Osvojí si metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti. Získa vedomosti a zručnosti o telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových hier. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, k poznaniu regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa.

Športová príprava tvorí systém športových úkonov, telesných cvičení, poznatkov, pravidiel, záujmov a ďalších hodnôt. Rozlišuje osobitosti chlapcov a dievčat podľa druhu športu. Aplikujú sa v ňom tradičné aj netradičné druhy športov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom športovej prípravy je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, z telesnej výchovy a zo športu (šport v chápaní akejkoľvek pohybovej aktivity v zmysle Európskej charty o športe z roku 1992), utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpoklad schopnosti k celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie.

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci :

- porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- vedeli hodnotovo rozlišovať základné determinanty zdravia, pohybovej gramotnosti jednotlivca;
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli aplikovať a naplánovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;

- porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;
- rozumeli vybraným športovým disciplínam, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

3. Kompetencie rozvíjané vyučovaním športovej prípravy

Športová príprava sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie - žiak si vytvára vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status; žiak pozná základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností; žiak pozná a má osvojené pohybové zručnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môže využívať v dennom pohybovom režime;

Kognitívne kompetencie - žiak rozvíja kritické myslenie, ktoré predpokladá syntézu a komparáciu poznatkov; žiak je flexibilný, dokáže hľadať optimálne riešenia vzhľadom k situácii, v ktorej sa nachádza; žiak pozitívne a konštruktívne pristupuje k riešeniu problémov; žiak má mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, tvorí si pohybový imidž v zmysle aktívneho zdravého životného štýlu;

Komunikačné kompetencie - žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať verbálne a neverbálne počas telovýchovnej a športovej činnosti a zároveň rozumie odbornej terminológii; žiak vie písomne, ústne i pohybom vyjadriť získané poznatky a zručnosti, dokáže argumentovať, prezentovať svoje postoje a stanoviská; žiak má schopnosť využívať informačné technológie a vedieť vyhľadávať informácie o pohybe, zdraví, zdravotných poruchách, športových výsledkoch a sprostredkovať informácie iným; žiak má schopnosť byť objektívnym divákom, optimálnym partnerom pri športovej činnosti;

Učebné kompetencie - žiak sa vie motivovať pre dosiahnutie cieľa (športový výkon, dosiahnutie zručnosti, prvá pomoc a i.), vie si odôvodniť svoje hodnotové postoje a buduje si celoživotné návyky (pravidelne športovanie, zdravé stravovanie a i); žiak má schopnosti získavať, triediť a systematicky využívať získané poznatky a športové zručnosti; žiak vie si organizovať čas, pozná životné priority a priority v starostlivosti o zdravie, vie sa podľa nich aj riadiť a dodržiavať základné pravidlá zdravého životného štýlu; žiak vie pozitívne prijímať podnety z iného kultúrneho a športového prostredia a zaujímať k nim hodnotové stanovisko;

Interpersonálne kompetencie - žiak má pozitívny vzťah k sebe a iným; vie objektívne zhodnotiť svoje prednosti a nedostatky a v každej situácii vie predvídať následky svojho konania; žiak rozvíja kompetenciu sebaovládania, motivácie konať s určitým zámerom, byť asertívnym, využívať empatiu ako prostriedok interpersonálnej komunikácie; žiak vie efektívne pracovať v kolektíve; žiak sa zaujíma o športovú aktivitu iných, sleduje športovcov a ich výkony, nevytvára bariéry medzi vekom, sociálnou skupinou, zdravotným stavom a úrovňou výkonnosti žiakov;

Postojové kompetencie - žiak sa zapája do aktívnej športovej činnosti vo svojom športe, ale tým, že dostáva ďalšie športovo-pohybové impulzy, vie omnoho komplexnejšie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody; žiak vie zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápolení i v živote, uznať kvality súpera; žiak vie dodržiavať princípy fair-play; žiak vie spoluorganizovať pohybovú aktivitu svojich priateľov, blízkych a rodinných príslušníkov;

4. Stratégia vyučovania, metódy a formy

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci. Základnou organizačnou formou popoludňajšej činnosti v kluboch je tréningová jednotka, ktorá má podľa svojho špecifického zamerania, rôzne trvanie, spravidla 90-180 minút.

Samostatnou súčasťou vyučovania sú kurzy pohybových aktivít v prírode so zimným zameraním v prvom ročníku a s letným zameraním v druhom ročníku. Slúžia na nácvik a zdokonalenie zručností a športových aktivít v prírodnom prostredí (beh na lyžiach, zjazdové lyžovanie, snowbording, zimná či letná turistika, plávanie). Ak sa na základe dobrovoľnosti, súhlasu rodičov a trénerov prihlási dostatočný počet žiakov na pobytovú formu, uskutoční sa pre nich v danom roku kurz pohybových aktivít s pobytom vo vybranej lokalite. Ostatní žiaci absolvujú kurz dochádzkovou formou v čase školského vyučovania.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ a tréner svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytne učiteľ a tréner prvú pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

5. Hodnotenie predmetu

Za dôležité pri hodnotení a klasifikácii žiaka v športovej príprave sa považuje nielen to, akú športovú výkonnosť žiak dosahuje v danom športe, akú úroveň dosahuje jeho všeobecná a špeciálna motorická výkonnosť a telesná zdatnosť, ale aj to, či žiak získa k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj na súťažiach, turnajoch a sústredeniach, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považujú:

a) športová výkonnosť žiaka v danom športe,
b) rozvoj telesných , pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
c) posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťah k pohybovej aktivite a vyučovaniu športovej prípravy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
d) proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných a tréningových

programov zostavených učiteľom a trénerom a realizovaných v jednotlivých druhoch športu.

Športovú výkonnosť žiaka v danom športe hodnotí tréner na základe plnenia individuálnych (kolektívnych) cieľov, stanovených v ročnom tréningovom pláne, alebo na základe dosahovania výkonnostných štandardov, prípadne na základe účasti a umiestnenia na ligových, postupových, medzinárodných a vrcholových súťažiach v danom športe.

Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti, všeobecnej a špeciálnej športovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov.

Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných a tréningových programov používa tréner pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržiava sa štandardov.

Hodnotenie vzťahu žiaka k športovej príprave realizuje učiteľ a tréner nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na športovej príprave, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti na súťažiach, turnajoch a sústredeniach. Úroveň poznatkov v športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy.

Súhrné hodnotenie žiaka zo všetkých foriem športovej prípravy je vyjadrené známkou na vysvedčení:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú športovú výkonnosť v danom športe. Je hráčom I., alebo II. ligy, zúčastnil sa na M SR, medzinárodných a vrcholových súťaží (ME, MS, OHM...). Ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na športovej príprave a v športových činnostiach na súťažiach, turnajoch a sústredeniach. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na športovú činnosť.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje dobrú športovú výkonnosť v danom športe. Je hráčom II., alebo III. ligy, zúčastnil sa na M SR, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržuje si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do športových aktivít, zúčastňuje sa súťaží, turnajov a sústredení. Na športovej príprave, ktorú pravidelne absolvuje, je aktívny, disciplinovaný a dobre pripravený na športovú činnosť.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak dosahuje slabšiu športovú výkonnosť v danom športe. Ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci športovej prípravy a nezúčastňuje sa súťaží, turnajov a sústredení. V príprave a v jeho športovej výkonnosti sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na športovej príprave. Porušuje zásady správnej životosprávy športovca. Žiakovi sa môže udeliť výkonnostná podmienka.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má slabú športovú výkonnosť v danom športe, nezúčastňuje sa súťaží, turnajov a sústredení v danom športe. Ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí a športových zručností. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na tréningový proces. Veľmi často neodôvodene vynecháva športovú prípravu. Nedodržiava zásady správnej životosprávy športovca. Ak má žiak opakovane (viac ako 2x) udelenú výkonnostnú podmienku, môže byť navrhnutý na vyradenie zo športovej prípravy.

Stupňom 5 nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak má nedostatočnú športovú výkonnosť, nezúčastňuje sa súťaží, turnajov a sústredení v danom športe. Ak je úplne ľahostajný k športovej príprave, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do činností na športovej príprave. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do individuálnych a kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva športovú prípravu, resp. neodôvodnene je necvičiacim na hodinách ŠP. Nedodržiava zásady správnej životosprávy športovca. Žiak je navrhnutý na vyradenie zo športovej prípravy.

6. Učebné zdroje

- náradie, náčinie, videozáznamy
- športové časopisy, denná športová tlač, športové televízne prenosy
- internet, encyklopédie

7.1.7.1.2 Všestranná športová príprava

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	10	10	10	10
	spolu	330	330	330	300

Obsah vzdelávania

1. - 4.ročník

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Zdravie a jeho poruchy • hygiena pri športovaní, cvičenia na držanie tela, technika základnej lokomócie, • cvičenia s náčiním a na náradí, strečing, otužovanie zdravotne orientované cvičenia, relaxačné cvičenia, dýchacie cvičenia, • posilňovanie posturálnych svalov, aeróbne cvičenia, tanec, poskoky, skoky, pohybové hry, psychomotorika, štafetové súťaže, **Zdravý životný štýl** • životný štýl, riziká životného štýlu, režim práce a odpočinku, regenerácia, psycho-hygiena, kalokagatia, • pohybový program, pohybový režim, aeróbne a anaeróbne cvičenia, sezónne činnosti, všestranne rozvíjajúce cvičenia, joga, masáž, totálna relaxácia, Pilates cvičenia, chôdza s paličkami, pohybové hry, rytmická gymnastika,	• vysvetliť vplyv pohybovej aktivity na udržanie zdravia a na boj proti civilizačným chorobám, • vysvetliť pojem hygiena a definovať jej význam pre zdravie, • identifikovať telesné, psychické a sociálne účinky pohybu a športu vo vzťahu k zdraviu a funkcii jednotlivých telesných orgánov • vysvetliť základy zdravej výživy a jej alternatívnych foriem, • identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu, • zostaviť a zorganizovať program denného pohybového režimu ako súčasť zdravého životného štýlu, • aplikovať zdravotne orientované cvičenia a primerane ich použiť, vyjadriť svoje zážitky z pohybu a športovania

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť • cvičenia miernej, strednej, submaximálnej a maximálnej intenzity zaťaženia, určovanie pásma intenzity zaťaženia (aeróbne, anaeróbne, zmiešané) • kondičná gymnastika, body styling, posilňovanie s vlastným telom, s náčiním a na náradí, vrh guľou, atletické hody, aerobik, atletické behy, korčuľovanie, bežecké lyžovanie, plávanie, štafety, skákanie cez švihadlo (rope skipping), streľba, minigolf, cvičenie na úzkej ploche opory, akrobacia, prekážkové dráhy, pohybové hry, východiskové polohy, cvičenie vo vise, • základná gymnastika, športová gymnastika, joga (asány), strečing, motorické testy, prostriedky rozvoja pohybových schopností, testovacie batérie, (skok do diaľky z miesta, predklon v sede, člnkový beh 10 x 5 m, ľah-sed za 1 minútu, 12 min. beh, resp. vytrvalostný člnkový beh)	• rozlišovať cvičenia z hľadiska ich účinku na organizmus, • aplikovať metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín s využitím viacerých pohybových prostriedkov, • charakterizovať zásady rozvoja a rozdielov vo vykonávaní cvičení na rozvoj rýchlosti a vytrvalosti, • aplikovať princípy a prostriedky rozvoja koordinačných schopností, • vysvetliť zásady správneho držania tela, • aplikovať cvičenia rozvoja kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti chrbtice, • rozoznať diferencie rozvoja jednotlivých pohybových schopností, hodnotiť ich • vytvoriť svoj program vlastného rozvoja
Športové činnosti pohybového režimu • odborná terminológia telovýchovných a športových činností, systematika športov, športy pohybového režimu, osvojovanie si techniky preberaných športov a športových činností, pravidlá osvojovaných športových činností, zásady fair-play, etický kódex, organizácia súťaží, správanie na športoviskách, slovenskí športovci, športové úspechy SR • softenis, stolný tenis, bedminton, ringo dopomoc pri cvičení a činnostiach • nácvik kooperácie v hrách, neverbálna a verbálna komunikácia, praktické úlohy taktických variant v hrách basketbal, hádzaná, volejbal, futbal, rugby, hokejbal florbal, ultimate frisbee, futsal, bowling, plážový volejbal, vodné pólo, nohejbal,	• používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností,telovýchovných a športových telovýchovných a športových činností, • charakterizovať športy a športové disciplíny zaradené do 4 druhov športových činností pohybového režimu, • prezentovať optimálnu techniku preberaných športov a športových činností, • rešpektovať pravidlá športových činností počas ich vykonávania, • uplatňovať zásady fair-play pri cvičení, súťažení, v úlohe diváka, pri organizovaní a rozhodovaní podujatí. • prakticky demonštrovať zápas, súťaž v športoch s priamym a nepriamym kontaktom so súperom, • preukázať schopnosť zachovania bezpečnosti pri pádoch a uplatniť zásady sebaobrany.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
hokej, softbal, streetbal, pravidlá a systémy súťaží, činnosť rozhodcu, • športová gymnastika, moderná gymnastika, aeróbna gymnastika, skoky na trampolíne, pohybové hry, cvičenie s náčiním, cvičenie bez náčinia, základná gymnastika, rytmus dýchania a rytmus pohybu, • bežecké lyžovanie, plávanie, kanoistika, turistika, biatlon, orientačný beh, cyklistika, zásady otužovania v zimnej prírode, saunovanie, prekonávanie prírodných prekážok lezenie, zlaňovanie, plávanie, orientácia podľa mapy teoretické a praktické zručnosti dodržiavania zásad pohybu a pobytu v prírode	• pochopiť rozdiel v individuálnej a kolektívnej taktike pri realizácii športovej hry, • vykonať ukážku herných činností jednotlivca, • zorganizovať cvičebnú skupinu, • zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže • vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním, bez náčinia, na náradí s rôznymi výrazovými prostriedkami, • zostaviť rozcvičenie, • pochopiť význam taktu, rytmu, melódie a využiť ich v spojitosti s pohybovou kultúrou tela, • vytvoriť individuálnu a kolektívnu pohybovú väzbu, • premiestniť sa špecifickou pohybovou činnosťou vo vodnom prostredí, v zimnej a letnej prírode, • pochopiť rozdielnosť účinku pohybových aktivít v rôznom prostredí, • demonštrovať osvojené základné pohybové zručnosti vo vonkajšom prostredí, • vykonávať pohybové aktivity s rešpektovaním zásad ochrany životného prostredia.

7.1.7.1.3 Špecializovaná športová príprava

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	10-24	10-24	10-24	10-24
	spolu	330-792	330-792	330-792	300-720

Obsah vzdelávania

Špecializovaná športová príprava sa realizuje v súlade s učebnými osnovami športovej prípravy v jednotlivých športových odvetviach Učebné osnovy uvedených športových odvetví sú samostatnou prílohou ŠkVP a sú dostupné na internete.

Uskutočňuje sa popoludní podľa podmienok v športových kluboch jednotlivých športových odvetví zaradených v škole. Tréneri vypracovávajú ročné tréningové plány, kde je započítaná aj športová príprava počas prázdnin, sviatkov, ako aj pracovného voľna. Tieto plány predkladajú tréneri na schválenie príslušnému športovému zväzu.

7.1.7.1.5 Sústredenia a športové súťaže

Sú jednou z foriem športovej prípravy. Sústredenia organizujú športové kluby športových odvetví zaradených v škole, s ktorými škola spolupracuje.

Žiaci sa zúčastňujú športových súťaží, ktorých vyhlasovateľom je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Zoznam športových súťaží je zverejnený na www.minedu.sk v menu Šport - Deti, žiaci a študenti a na www.skolskysport.sk pre príslušný školský rok.

Okrem týchto športových súťaží sa žiaci zúčastňujú športových súťaží, ktorých vyhlasovateľom je príslušný športový zväz.

Regenerácia žiakov sa uskutočňuje v športovej hale školy v miestnosti maséra v pondelok až piatok, v čase od 7,00-15,00 hod. po dohode s masérom. Táto regenerácia sa vykonáva v čase športovej prípravy. Poskytujeme tieto regenerácie: klasická masáž masérom, biolampa, magnetoterapia, akumpresúrne masážne lôžko, kineziotejp.

Umenie a kultúra

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	-	-	-	2
	spolu	-	-	-	60

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

1. Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu

Vo väzbe na kľúčové kompetencie možno vyčleniť tieto hlavné kultúrne kompetencie, ktoré rozvíja predmet Umenie a kultúra:

- Povedomie **kultúrnej identity**,
- rešpekt a tolerancia k hodnotám iných kultúr, základné **interkultúrne kompetencie** pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr,
- pochopenie významu **estetických** faktorov, estetickej činnosti a **umenia** v živote človeka a spoločnosti,
- rozlišovanie hlavných **umeleckých druhov**, reflexia svojich estetických **zážitkov**,
- kultivovaná vizuálna, akustická, jazyková a pohybová **gramotnosť,** schopnosť kreatívneho **vyjadrovanie** myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií,
- práca s **informáciami** o významných umeleckých dielach a tendenciách z európskej tradície, a informáciami o typických dielach vybraných iných kultúrnych tradícií,
- porozumenie **súčasnej** umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- kultúrna **komunikácia**,
- zodpovedné **postoje** a kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám.

Predmet rozvíja vo viacerých témach tak osobnostné kompetencie, ako aj kognitívne kompetencie, komunikačné kompetencie a občianske kompetencie. Pretože žiak je komplexnou osobnosťou a nie je možné rozvíjať jeho kompetencie izolovane, niektoré kompetencie sa rozvíjajú cez viaceré témy. Predmet vedie žiakov k tomu, aby vnímali kultúrne artefakty, kultúrne prejavy a umelecké diela v ich mnohostrannosti ako prirodzenú súčasť svojho života.

2. Stratégie vyučovania. Metódy a formy

Na rozvoj tvorivosti, samostatnosti a na zvýšenie aktivity žiakov využijeme najmä motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačná demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

Demonštračné metódy (demonštrácia obrazov, kníh, zvukových ukážok). Brainstorming (Pri brainstormingu použitom ako metóda vzdelávania nemusí ísť ani tak o nájdenie optimálneho riešenia, ako o to, aby sa na danej téme a jej obsahu žiaci vzdelávali, niečomu sa

naučili a aby sa prejavili a rozvíjali ich tvorivé schopnosti. Vo vyučovacom procese je množstvo príležitostí na využitie metódy brainstormingu, napr. žiaci môžu navrhovať možnosť skvalitnenia životného prostredia v učebni, v škole, v okolí školy, a pod.).

Návšteva aktuálnych kultúrnych podujatí, výstav, workshopov.

3. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení sa bude vychádzať z metód a foriem vyučovacích hodín a z edukačných výstupov žiakov. Prevažovať bude ústne skúšanie, individuálne a skupinové skúšanie. Podľa časového zaradenia žiaci budú priebežne hodnotení a na konci polroku dostanú výslednú známku.

Podľa cieľa sa použije:

a) formatívne hodnotenie – jeho cieľom je spätná väzba
b) sumatívne hodnotenie – jeho cieľom je určenie výsledkov procesu učenia sa žiaka, je spojené s klasifikáciou.

Podľa toho, či žiaci vedia, že sú hodnotení, alebo nevedia:

a) formálne hodnotenie (žiaci sú naň vopred upozornení)
b) neformálne hodnotenie (založené na pozorovaní bežnej činnosti žiakov vo vyučovacom procese).

4. Učebné zdroje

a/ Literatúra:

1. ANGELI, O.: Prvé stretnutie s hudbou. Bratislava , Mladé letá 1986.
2. BROÎÍK, V.: Estetika všedného dna. Bratislava, Smena 1987.
3. CESNAKOVÁ, M.: Slávne osobnosti divadla. Bratislava, Mladé letá 1983.
4. FISCHEROVÁ, A. a kol.: Estetické minimum. Bratislava, Smena 1989.
5. LAPITKA, M. a kol.: Estetická výchova. Bratislava, SPN 1991.
6. HEROUT, J.: Stáletí kolem nás. Praha 1961.
7. JECN, D.: Breviár moderného človeka. Bratislava, Obzor 1970.
8. Kol.: Estetická výchova (pre stredné školy). Bratislava, SNP 1995.
9. LEVEY, M.: Stručné dejiny maliarstva (od Giotta po Cézana). Bratislava 1966.
10. MARKOVICOVÁ, O.: Dejiny tanca a baletu. Bratislava 1981.
11. PIJOAN, J.: Dejiny umenia I.-X. Bratislava.
12. Kol.: Umenie sveta (I.-XII.). Pallas, Bratislava 1979-77.
13. READ, H.: Stručné dejiny maliarstva (od Cézana po Picassa). Bratislava 1967.
14. VACULÍK, K.: Staré slovenské umenie. Bratislava 1978.
15. VOLKO, L.: Slávne osobnosti filmu. Bratislava, Mladé letá 1985.
16. FILA, R.: Načo nám je umenie. Bratislava, Mladé letá 1991.
17. WELTNOVÁ, J.: Ako vnímať umenie. Bratislava, Perfekt 1995.
18. THOMASOVÁ, K.: Dejiny výtvarných štýlov 20. storočia. Bratislava, Pallas 1994.
19. LABORECK, J.: Hudobný terminologický slovník. Bratislava, SPN 1997.
20. MISTRÍK, E.: Umenie a kultúra pre 1. roč. gymnázií. Prievidza: EDUCO. 2009.
21. MISTRÍK, E.: Umenie a kultúra pre 2. roč. gymnázií. Prievidza: EDUCO. 2009.
22. MISTRÍK, E.: Umenie a kultúra pre 3. roč. gymnázií. Prievidza: EDUCO. 2012.

b/ Didaktická technika:

- IKT
- DVD prehrávač, VIDEO
- CD – prehrávač

c/ Ďalšie zdroje

- Internet

5. Obsah vzdelávania

Rozčlenenie obsahu vzdelávania (tematických celkov) do jednotlivých ročníkov je uvedené v časovo-tematických plánoch.

Základy športovej prípravy

Ročník		1.	2.	3.	4.
Časová dotácia	týždenne	2	2	2	2
	spolu	66	66	66	60

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základy športovej prípravy je predmet na športových gymnáziách, tvorí teoretickú bázu športovej prípravy žiakov – športovcov. Je postavený na širokom spektre vedeckých poznatkov o športe z oblasti histórie, pedagogiky, didaktiky, psychológie, biológie, fyziológie, fyziky, chémie. Úspešné absolvovanie maturitnej skúšky ich oprávňuje získať licenciu trénera.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecnýmcieľom základov športovej prípravy je sprostredkovať žiakom športového gymnázia potrebné vedomosti z rôznych oblastí športu, s využitím prierezových vedných odborov. Ako už zo samotného názvu tohto predmetu vyplýva, ide predovšetkým o získanie vedomostí, zručností a poznatkov žiakov zo športu a jeho zložiek, z oblasti tréningového procesu, či už v teoretickej alebo v didaktickej rovine, osvojenie si odbornej terminológie, aplikovanie vedeckých a praktických poznatkov, ako aj schopnosť charakterizovať ich zdôvodnenie a použitie v samotnom tréningovom procese. Neoddeliteľnou súčasťou je problematika svetového a domáceho olympijského hnutia, ktorého strategickým cieľom je výchovou prostredníctvom športu prispievať k budovaniu mierového a lepšieho sveta.

Cieľom maturitnej skúšky zo základov športovej prípravy je overenie, do akej miery získané vedomosti, poznatky, zručnosti a postoje žiakov zodpovedajú požiadavkám učebných osnov s tomto predmete. Ide o vysvetlenie pojmov a definícií, charakterizovanie jednotlivých oblastí a zložiek, obsahového zamerania, aplikácia foriem, metód a prostriedkov, schopnosť prezentácie vlastného názoru a postoja, analýzu tréningového procesu.

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci:

- porozumeli športovej problematike ako súboru veľkého množstva teoretických a praktických poznatkov a skúseností ľudstva v celom jeho vývoji
- vedeli hodnotovo rozlišovať pozitíva ale i negatíva športu, jeho vplyvu na život človeka a vedeli argumentovať a prezentovať vlastné názory a postoje
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia s tréningom a tréningovým procesom, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli naplánovať a analyzovať tréningový proces vo svojom športovom odvetví
- boli schopní definovať a vysvetliť športové pojmy
- vedeli uplatniť adekvátne formy, metódy a prostriedky na simulovanej tréningovej jednotke
- rozumeli vybraným športovým disciplínam, ich pravidlám a hodnoteniu
- stotožnili sa s olympijskými myšlienkami a ideálmi, s tradíciami a mierovým poslaním olympijského hnutia

Kompetencie rozvíjané vyučovaním všestrannej športovej prípravy

Predmet základy športovej prípravy sa podieľa na rozvoji týchtokompetencií:

Vedomostné kompetencie - žiak vie na základe svojich vedomostí definovať a pochopiť význam a poslanie športu v živote človeka, objasniť športové pojmy, vysvetliť prínos jednotlivých prierezových vedných odborov k rozvoju športu;

Kognitívne kompetencie - žiak rozvíja kritické myslenie, ktoré predpokladá syntézu a komparáciu poznatkov; žiak je flexibilný, dokáže hľadať optimálne riešenia vzhľadom k situácii, v ktorej sa nachádza;žiak pozitívne a konštruktívne pristupuje kriešeniu problémov;

Komunikačné kompetencie - žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať a zároveň rozumie odbornej terminológii; žiak vie písomne, ústne i pohybom vyjadriť získané poznatky a zručnosti, dokáže argumentovať, prezentovať svoje postoje a stanoviská; žiak má schopnosť využívať informačné technológie a vedieť vyhľadávať informácie o športe, pohybe, zdraví, zdravotných poruchách, športových výsledkoch a sprostredkovať informácie iným;

Učebné kompetencie - žiak sa vie motivovať pre dosiahnutie cieľa (športový výkon, dosiahnutie zručnosti, prvá pomoc a i.), vie si odôvodniť svoje hodnotové postoje a buduje si celoživotné návyky (pravidelne športovanie, zdravé stravovanie a i);žiak má schopnosti získavať, triediť a systematicky využívať získané poznatky a športové zručnosti;žiak vie si organizovať čas, pozná životné priority a priority v starostlivosti o zdravie, vie sa podľa nich aj riadiť a dodržiavať základné pravidlá zdravého životného štýlu;žiak vie pozitívne prijímať podnety z iného kultúrneho a športovéhoprostredia a zaujímať k nim hodnotové stanovisko;

Interpersonálne kompetencie - žiak má pozitívny vzťah k sebe a iným; vie objektívne zhodnotiť svoje prednosti a nedostatky a v každej situácii vie predvídať následky svojho konania; žiak rozvíja kompetenciu sebaovládania, motivácie konať s určitým zámerom, byť asertívnym, využívať empatiu ako prostriedok interpersonálnej komunikácie; žiak vie efektívne pracovať v kolektíve; žiak sa zaujíma o športovú aktivitu iných, sleduje športovcov a ich výkony, nevytvára bariéry medzi vekom, sociálnou skupinou, zdravotným stavom a úrovňou výkonnosti žiakov;

Postojové kompetencie - žiak sa zapája do aktívnej športovej činnosti vo svojom športe, ale tým, že dostáva ďalšie športovo-pohybové impulzy, vie omnoho komplexnejšie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody; žiak vie zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápolení i v živote, uznať kvality súpera; žiak vie dodržiavať princípy fair-play; žiak vie spoluorganizovať pohybovú aktivitu svojich priateľov, blízkych a rodinných príslušníkov.

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina základov športovej prípravy.

Učebné zdroje

Odborná literatúra	Iné zdroje
	spracované poznámky z rôznych TV a športových publikácií videozáznamy športové časopisy, denná športová tlač, športové televízne prenosy internet, encyklopédie

Medzipredmetové vzťahy

Vyučovacieprедmety
fyzika, biológia, ochrana života a zdravia, ekológia, dejepis

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka z predmetu základy športovej prípravy realizuje učiteľ na základe sledovania aktivity a vedomostných znalostí, bystrého úsudku, pochopenia danej problematiky žiaka na vyučovaní. Úroveň teoretických poznatkov posudzuje priebežne v procese vyučovania a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Je to klasifikovaný predmet, v hodnotení ktorého sa prejavuje najmä úroveň teoretických vedomostí z oblasti športu.

Žiaci získavajú známky s váhou 2, 1 podľa náročnosti a rozsahu hodnotenej úlohy, o čom vyučujúci žiakov vopred informuje.

Stupnica pre hodnotenie písomných úloh:

výborný ak dosiahne	100%-90%
chválitebný	89,9%-75%
dobrý	74,9%-50%
dostatočný	49,9%-30%
nedostatočný	29,9%-0%

Pri určovaní výslednej známky na konci polroka sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého polroka . Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať počas celého klasifikačného obdobia. Žiak musí mať ku koncu každého štvrťroka minimálne dve známky s najvyššou váhou.

Komisionálna skúška

Skúška z predmetu základy športovej prípravy je ústna. Pozostáva zo samostatnej odpovede žiaka na 3 témy, náhodne vylosované zo zverejnených téz pre predmet. Výsledná známka je aritmetickým priemer z týchto 3 známok. Priemer sa zaokrúhľuje nasledovne: 1,5 na 1; 2,5 na 2; 3,5 na 3; 4,5 na 4.

Obsah vzdelávania

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
Dejiny športu			
▪ Vznik pohybových aktivít ▪ Prvopočiatky športu ▪ Šport v staroveku, stredoveku, novoveku. ▪ Dejiny športu na Slovensku	Žiak ▪ chápe dejinné súvislosti vzniku pohybových a športových aktivít ▪ pozná rozdiely v jednotlivých dejinných etapách ľudstva ▪ vie popísať vrcholné športové míľniky v dejinách športu	Dejiny ľudstva, dejepis,	.
Olympizmus – dejiny olympijského hnutia			
▪ Antické olympijské hry ▪ Osobnosť a dielo P. de Coubertina ▪ Vznik a štruktúra MOV ▪ Charta MOV ▪ Olympijské symboly, protokol a pojmy ▪ Vznik, vývoj a štruktúra	žiak ▪ vie vysvetliť pojmy kalokagatia a ekecheiria ▪ pozná dejinné a príčinné súvislosti vzniku antických a novodobých OH ▪ dokáže popísať symboly, základné myšlienky a pojmy,	Osobnostný a sociálny rozvoj Dejiny športu, etické princípy spolužitia	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
SOV	chartu OH		
Úvod do predmetu - šport, telesná kultúra			
▪ Ciele, úlohy, prostriedky športu a telesnej kultúry ▪ Šport a kultúra ▪ Postavenie športu v systéme vied ▪ Organizácia a riadenie športu na Slovensku ▪ Šport a ekonomika ▪ Šport a ekológia	žiak ▪ ovláda základnú terminológiu, ▪ vie správne charkterizovať ciele, úlohy a prostriedky športu ▪ vie rozobrať situáciu športu na Slovensku ▪ vie vysvetliť riadenie športových odvetví na Slovensku	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia, Ekológia	
Systém športového tréningu			
▪ základné pojmy a definície v športovom tréningu – prvky, zložky, systém, trénovanosť a ich vzájomné vzťahy ▪ etapy ŠT ▪ tréningové cykly a obdobia ▪ štruktúra zaťaženia ▪ kondičná, technická, taktická, psychologická príprava ▪ plánovanie, evidencia, kontrola a vyhodnotenie ŠT ▪ tréningová jednotka ▪ rozcvičenie ako súčasť tréningovej jednotky ▪	žiak vie ▪ definovať základné pojmy športového tréningu ▪ charakterizovať ciele, úlohy, prvky, zložky a význam ŠT ▪ pozná vzájomné vzťahy medzi jednotlivými činiteľmi ŠT ▪ charakterizovať zložky ŠT ako jednotlivé druhy príprav ▪ popísať úlohy a ciele kondičnej, technickej, taktickej a psychologickej prípravy ▪ charakterizovať a pozná rozdiely medzi etapami , obdobiami a cyklami ŠT ▪ vysvetliť pojem zaťaženie ▪ pozná štruktúru zaťaženia a vie ju logicky vysvetliť. ▪ vysvetliť dôležitosť plánovania, evidencie, kontroly a vyhodnotenia ŠT ▪ naplánovať tréningovú jednotku vo zvolenom športe	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	
Pedagogické a didaktické formy, metódy a prostriedky športového tréningu			
▪ zložky a zásady výchovy ▪ didaktické formy a metódy ŠT ▪ uplatnenie didaktických foriem a metód v športovej praxi ▪ vekové osobitosti – úlohy výchovy ▪ osobitosti v tréningu detí, mládeže,dievčat a žien ▪ špecifiká tréningu v jednotlivých športových	Žiak vie ▪ vysvetliť pojem didaktická forma tréningu a vie to aplikovať v tréningovom procese ▪ charakterizovať metódy a uplatniť v tréningu rozvojom telesnej, technickej, taktickej a psychologickej prípravy ▪ objasniť potrebu prostriedkov(telesné cvičenia) v tréningovom procese	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia pedagogika,	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
odvetviach	▪ vysvetliť osobitosti ŠT v jednotlivých športových odvetviach ▪ špecifikovať rozdiely v tréningu detí, mládeže, dievčat a žien		

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
Biomechanika			
▪ Biomechanika ako vedný odbor ▪ kinematická stránka pohybu ▪ dynamická stránka pohybu ▪ pohyb, technika, štýl ▪ biomechanické metódy výskumu ▪ kritériá hodnotenia techniky športovca ▪ talent a športovci ▪ charakteristika športového talentu ▪ dedičnosť ▪ evidencia tréningového zaťaženia ▪ úrazy športovcov	Žiak vie ▪ charakterizovať biomechaniku a jej úlohy a ciele ▪ vysvetliť základné pojmy – pohyb, technika, štýl ▪ objasniť kinematickú a dynamickú stránku pohybu športovca ▪ uviesť kritériá hodnotenia techniky športovca ▪ zaujať stanovisko na využitie všeobecných a špeciálnych biomechanických metód výskumu v praxi	Fyzika, biológia, medicína	.
Regenerácia a rehabilitácia síl športovca			
▪ Regenerácia – rehabilitácia ▪ práca – únava – zotavenie ▪ regeneračné procedúry ▪ úlohy a formy regenerácie ▪ prostriedky regenerácie ▪ princípy saunovania, masáže ▪ regeneračné režimy pre rôzne kategórie športov ▪ pitný režim, stravovanie a spánok športovcov ako základ regenerácie	žiak vie ▪ objasniť, význam, úlohy a ciele regenerácie a rehabilitácie v športovej príprave ▪ vysvetliť regeneráciu psychofyzických síl uplatňovaním biologických prostriedkov a pedagogických zásad ▪ rozobrať hlavné regeneračné procedúry ▪ vysvetliť rozdielnosť pojmov pedagogické a psychologické prostriedky regenerácie	biológia, športové lekárstvo, sociológia	
Doping v športe			
▪ šport a doping ▪ WADA – organizácia dopingovej kontroly ▪ zakázané farmakologické skupiny a látky, zakázané metódy ▪ prečo nie doping	žiak vie ▪ rozobrať pojem dopingu v športe ▪ objasniť pojmy: zakázané farmakologické skupiny a látky, zakázané metódy a skupiny liekov podliehajúce určitým obmedzeniam ▪ charakterizovať organizáciu a orgány dopingovej kontroly, výber športovcov a postihy za doping ▪ zaujať vlastný názor na doping	Osobnostný a sociálny rozvoj biológia, fair play správanie občianska náuka	
Anatómia človeka			
▪ Oporná sústava ▪ Pohybová sústava	žiak ▪ ovláda základnú terminológiu	Biológia človeka, športový tréning	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
▪ Dýchacia sústava ▪ Tráviaca sústava ▪ Obehová sústava	▪ vie popísať jednotlivé sústavy v tele človeka a princípy ich fungovania v ich zložitosti a komplexnosti ▪ vie zaujať stanovisko pôsobenia športu na telo človeka		
Fyziológia človeka a telesných cvičení			
▪ Čo je fyziológia – ciele a úlohy ▪ Adaptácia organizmu na športovú činnosť ▪ Adaptačné zmeny jednotlivých systémov v tele človeka ▪ Záťaž, únava, pretrénovanie ▪ Mŕtvy bod, druhý dych, rovnovážny stav ▪ Predštartové a štartové stavy ▪ Fyziologické tréningové zásady ▪ pohybové schopnosti a pohybové zručnosti ▪ kondičné a koordinačné pohybové schopnosti ▪ tréning pohybových schopností ▪ pohybová výkonnosť – trénovanosť – kondícia ▪ všeobecná – špeciálna – celková – lokálna trénovanosť ▪ trénovanosť pohybového systému ▪ trénovanosť obehového systému ▪ trénovanosť dýchacieho systému ▪ športové lekárstvo – sledovanie športovcov ▪ evidencia tréningového zaťaženia	žiak ▪ ovláda terminológiu z oblasti fyziológie ▪ vie zdôvodniť prečo a ako dochádza k fyziologickým zmenám v tele športovca ▪ vie rozobrať adaptáciu organizmu na záťaž ▪ zaujať stanovisko a zdôvodniť dôležitosť fyziologických tréningových zásad a ich správnu aplikáciu v tréningovom procese ▪ definovať, čo sú pohybové schopnosti a čo sú pohybové zručnosti ▪ ovláda delenie pohybových schopností a ich možnosti tréningu a trénovanosti ▪ charakterizovať zmeny vo všeobecnej trénovanosti pohybového, obehového, dýchacieho systému ▪ objasniť pojmy všeobecná a špeciálna trénovanosť ▪ vysvetliť metódy lekárskeho sledovania a funkčné skúšky výkonnosti v jednotlivých športoch ▪ analyzovať evidenciu tréningového zaťaženia	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia, Športový tréning Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	
Biochémia človeka			
▪ Základné biochemické reakcie v tele človeka ▪ Biochémia a šport ▪ Bielkoviny, tuky, cukry ▪ Šport a strava	Žiak vie ▪ objasniť potrebu biochémie v ŠT a pohybovej činnosti. ▪ vysvetliť potrebu bielkovín, cukrov, tukov ▪ zaujať stanovisko k potrebe vitamínov ▪ rozobrať chemické reakcie vznikajúce pri štiepení cukrov a tukov pri pohybovej činnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	
Psychológia športu			
▪ základy psychológie športu ▪ psychologická príprava športovcov ▪ osobnostná typológia športovcov a trénerov	Žiak vie ▪ objasniť potrebu psychologickej prípravy športovcov ▪ objasniť základné pojmy z oblasti psychológie športu	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia psychológia, biológia	

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝSTUPNÝ ŠTANDARD	VÄZBY/ PRIEREZOVÉ TÉMY	Poznámka
▪ aktuálne psychické stavy ▪ špecifické stavy športovcov ▪ motorické učenie ▪ fázy motorického učenia ▪ tréning problémových športovcov	▪ ovláda základnú osobnostnú typológiu športovcov a trénerov podľa ich temperamentu ▪ pozná a vie objasniť rozdiel medzi aktuálnymi psychickými stavmi a špecifickými stavmi športovca ▪ definovať pojem motorické učenie ▪ charakterizovať fázy motorického učenia ▪ pozná základné princípy práce a tréningu s problémovými športovcami		
Opakovanie a príprava na maturitnú skúšku			
▪ besedy ▪ ústne a písomné preverovanie vedomostí ▪ príprava projektov a prác z určenej oblasti ▪ výmena osobných teoretických poznatkov a praktických skúseností	Žiak ▪ ovláda správnu terminológiu z oblasti športového tréningu ▪ rozumie pojmom ▪ chápe súvislosti ▪ ovláda základné definície ▪ dokáže teoreticky zdôvodniť dané skutočnosti ▪ vie aplikovať teoretické poznatky do športovej praxe ▪ vie pripraviť praktické riešenie čiastkových úloh športového tréningu vo zvolenom športe	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	

Základy výživy v športe						
Ročník		**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**spolu**
Časová dotácia	**týždenne**	**-**	**-**	**-**	**2**	**2**
	spolu	**-**	**-**	**-**	**60**	**60**

Charakteristika predmetu

Predmet základy výživy v športe je zameraný na rozvoj gramotnosti žiakov v oblasti výživy, na ich schopnosť používať základné živiny v každodennom živote. Vzdelávanie v tejto oblasti je významnou súčasťou vzdelanosti pri tréningovej záťaži, s dodržiavaním pitného režimu. Vedie žiakov k pochopeniu platných zásad vo výžive pred , počas tréningu a po tréningu. V odbornom školstve má svoje významné miesto, nakoľko plní popri funkcii všeobecného vzdelávania aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania.

Poskytuje žiakom ucelený systém poznatkov, ktoré im umožňujú štúdium daného odboru i uplatnenie v praxi a slúži ako základ pre ich ďalšie vzdelávanie.

Výživa v športe učí žiakov schopnosti aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení úloh z praxe podľa jednotlivých druhov športov.

Veľmi dôležitým aspektom je aj rozvoj myslenia v oblasti regenerácie a pôsobenia správnej výživy na tráviace ústrojenstvo a zdravie športovca.

Ťažisko výučby spočíva v aktívnom osvojení stratégie riešenia stravovacích návykov a ich aplikácii v bežnom živote.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu výživa v športe majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť, precíznosť a zodpovednosť.

Hodnotenie žiakov je založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.

Klasifikácia vychádza z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na tematické okruhy:

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete výživa v športe využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie:

Prehľad kľúčových kompetencií	**Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií**	
Kompetencie tvorivo riešiť problémy	**Metódy**	**Formy**
žiak má: charakterizovať potraviny, požívatiny a pochutiny, nápoje charakterizovať zásady správnej výživy a negatívne dôsledky nesprávneho stravovania charakterizovať výživu športovcov podľa tréningového zaťaženia popísať výživu športovcov podľa jednotlivých druhov športu vysvetliť zásady správnej výživy	informačno-receptívna /výklad problémový výklad, riešenie problémovej úlohy/ reproduktívna /cvičenia/ heuristická /riešenie úloh/ fixačná-ústne a písomné opakovanie/riešenie úloh/	frontálne vyučovanie individuálna práca skupinová práca

Učebné zdroje

Odborná literatúra	**Iné zdroje**

Výživa sportovcú a sportovní výkon, Zdeněk Vilikus a kolektiv/Učební texty Univerzity Karlovy v Praze Sportovní výživa, Nancy Clark, Fitnes, sila, kondice	Internet tlač CD

Medzipredmetové vzťahy

Vyučovacie predmety
základy športovej prípravy, športová príprava

Metódy a prostriedky hodnotenia

Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
ústne frontálne skúšanie	ústna odpoveď
ústne individuálne skúšanie	ústna odpoveď
písomné skúšanie	didaktický test

Obsahové a výkonové štandardy

Postupujeme podľa Štátneho vzdelávacieho programu dostupného na webovom sídle www.minedu.sk

Implementácia tém Národného štandardu finančnej gramotnosti 1.2 do obsahu vzdelávacieho programu JA Viac ako peniaze

Téma 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia
Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach
Čiastková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov
Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi
Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 1 Peniaze
- Kapitola 2 Naše príjmy a výdavky
- Kapitola 3 Riadenie financií
- Kapitola 4 Ako fungujú banky

Téma 2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia
Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov
Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán
Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém
Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 1 Peniaze
- Kapitola 2 Naše príjmy a výdavky
- Kapitola 3 Riadenie financií

Téma 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia
Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby
Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
Čiastková kompetencia 4: Popísať používanie rôznych metód platenia

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 2 Naše príjmy a výdavky
- Kapitola 3 Riadenie financií
- Kapitola 5 Môj prvý účet v banke
- Kapitola 6 Ako a čím platíme
- Kapitola 7 Moderné bankové nástroje
- Kapitola 8 Existuje niečo iné okrem peňazí?

4. Úver a dlh

Celková kompetencia
Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov
Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov
Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predlžením) alebo ako ich zvládnuť

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 3 Riadenie financií
- Kapitola 4 Ako fungujú banky
- Kapitola 9 Zadlžiť sa rozumne
- Kapitola 10 Životné istoty a riziká

Téma 5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia
Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 2 Naše príjmy a výdavky
- Kapitola 9 Zadlžiť sa rozumne
- Kapitola 10 Životné istoty a riziká

Téma 6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia
Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie
Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením
Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie

Implementované v učebných textoch programu JA Viac ako peniaze:

- Kapitola 10 Životné istoty a riziká

Príloha B

Prevencia extrémizmu a radikalizmu

Aby sme získali prehľad, čo živí extrémizmus, je potrebné zamyslieť sa nad tým, čo to vlastne extrémizmus je. Preto je potrebné oboznámiť sa s tým, aké ciele majú radikálne skupiny a aký je ich životný cyklus a tiež sa zamerať na právne a sociologické aspekty problému. Pre celkový obraz o problematike je potrebné poznať aj to, čo spúšťa extrémistické myšlienky a dáva tak extrémizmu životodarnú silu a umožňuje mu rozvíjať sa. Antisemitizmus a xenofóbia sú takým pomyselným štartérom, ktoré spúšťajú motor, ktorým sú rôzne ideológie ako rasizmus, nacionalizmus a fašizmus.

Vo všeobecnosti neexistuje žiadna univerzálna definícia čo ešte nie je prejavom extrémizmu a čo už áno. Ale aj napriek tomu, že ich existuje niekoľko, je veľmi ťažké určiť, kedy ide o prejav legitímneho politického názoru a kedy ide už o prejav extrémizmu. Deliaca čiara medzi nimi leží, podľa stupňa citlivosti v každej spoločnosti niekde inde.

Považujeme za dôležité, aby sa mladí ľudia oboznámili so základnými pojmami, čo vlastne extrémizmus a radikalizmus je, tak aj s jeho naplňovaním a následkami. Aj keď situácia v oblasti radikalizmu a extrémizmu v Slovenskej republike je relatívne stabilná, je potrebné, aby sme boli k možným zmenám predvídaví. Nárast radikalizácie obyvateľstva za hranicami EÚ ovplyvňuje aj situáciu u nás. Preto je nevyhnutné sústrediť pozornosť na skorú prevenciu radikalizácie a elimináciu faktorov, ktoré ju podmieňujú.

V rámci prevencie sú v tomto školskom roku pripravované rôzne podporné akcie, ktoré vyučujúci jednotlivých predmetov zakomponovali do výchovno-vzdelávacieho programu.
V priestoroch školy sú umiestnené a priebežne aktualizované nástenky s témou rasovej a kultúrnej znášanlivosti a tolerancie.
Žiaci našej školy sa, ako každoročne, zúčastnia projektu **Červené stužky**, čo je celosvetový projekt boja proti AIDS. V škole, na triednických hodinách budú žiaci sledovať film na DVD „**Rozvoj tolerancie v školách**“, o ktorom budú neskôr besedovať s vyučujúcim, prípadne so školskou psychologičkou. Tá bude znovu realizovať **Program rozvíjania sociálno-emocionálnej kompetencie žiakov k humanizmu.**
Jedným z hlavných bodov prevencie bude prevencia šikanovania na škole a to formou prednášky spojenej s besedou a následným zadaním dotazníka. V ňom budú žiakom kladené otázky, týkajúce sa ich vedomostí o téme šikanovanie, skúsenosť s ním minulá či súčasná a výskytu šikanovania na škole.
Ak sa aj napriek prevencii predsa len šikanovanie v akejkoľvek podobe vyskytne, bude neodkladne riešené a vinníci šikanovania budú náležite potrestaní. Postup sme zhrnuli do nasledovných krokov:
1. V počiatočných štádiách sa obvykle ešte v triede nájdu žiaci, ktorí sú ochotní svedčiť proti agresorovi. Pomocou učiteľov nájsť takých žiakov
2. Pri rozhovore so svedkami neobviňovať ich z nezasiahnutia
3. Pri rozhovore s obeťou navodiť atmosféru bezpečia a dôvery
4. Nekonfrontovať agresora a obeť!
5. Zapojenie rodičov oboch strán
6. Po dôkladnom vyšetrení šikanovania rozhodnúť na pôde vedenia školy o potrestaní páchateľa šikanovania

Mgr. Kobyliaková Erika

Prevencia extrémizmu a radikalizmu v jednotlivých zložkách vyučovania

V oblasti zvýšenia pozornosti a zabezpečenia výučby žiakov smerujúcej k efektívnej a cielenej prevencii prejavov rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie budeme realizovať nasledujúce nasledovné aktivity:

1. Exkurzie

Miesto	**Organizátor**	**Termín**	**Účastníci**
Krajská knižnica Žilina	vyučujúci SJL	sept./okt.	1. ročník
Židovské múzeum Žilina	Mgr. Tichý	nov.	3. ročník
Strečno – hrad, Zvonica-pamätník franc. partizánov	Mgr. Pažická	máj	1. ročník
Vianočná Viedeň	Mgr. Tichý	dec.	výber žiakov školy
Osvienčim , Krakov	Mgr. Pažická, Dvoráková	apríl	výber žiakov školy
B. Bystrica – mesto SNP	Mgr. Dvoráková, Poláková	feb.	výber žiakov školy
Martin- Národná knižnica, Národný cintorín, MS	vyučujúci SJL		1. ročník

2. Realizácia projektov a súťaží zameraných na aktivity, ktoré vyjadrujú postoj žiaka k téme alebo historickej udalosti pod názvom „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“:

a) príprava a realizácia pásma ku Dňu pamiatky obetí holokaustu a rasového násilia, 9. september, Mgr. Tichý,

b) premietanie a práca s filmom Lidice (diskusia, debata, esej s témou extrémizmu), Mgr. Dvoráková,

c) spracovanie žiackych príspevkov s témou rôznych prejavov intolerancie vo forme blogov do školského časopisu, Mgr. Čibenková, Mgr. Pažická,

d) zapojenie sa do literárnych súťaží so zodpovedajúcim zameraním podľa ponúk počas školského roka, vyučujúce SJL

Uvedené aktivity budeme realizovať na vyučovacích hodinách dejepisu, občianskej náuky, etickej výchovy, náboženskej výchovy/náboženstva, slovenského jazyka a literatúry. Budeme uplatňovať vhodné metódy, ktoré rozvíjajú u žiakov kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú úroveň vzdelávania. Hlavným zámerom je prostredníctvom aktivizujúcich metód posilniť u žiakov poznatkovú bázu o emocionálny rozmer, rozvíjať kompetenciu komplexného prístupu pri utváraní jeho názorov a postojov.

Číslo: 00020/2021/SŠZARO-15B

Usmernenie č. 5/2021
k úprave podmienok a organizácie vyučovania

Úprava podmienok a organizácie dištančného vzdelávania

A. Riadne dištančné vzdelávanie škola zabezpečuje v plnom rozsahu podľa platného rozvrhu pre žiakov celej triedy, v ktorej bola prerušená prezenčná forma vzdelávania.

1. Riadne dištančné vzdelávanie prebieha v povinných vyučovacích predmetoch teoretického vzdelávania (všeobecného i odborného):
   - podľa platného rozvrhu s tým, že do rubriky „učivo“ v elektronickej triednej knihe sa bude zapisovať každá odučená hodina ako pri prezenčnom vzdelávaní v škole,
   - v čase ako pri prezenčnom vyučovaní v škole,
   - prostredníctvom aplikácií EduPage a MS Teams,
   - v primeranom rozsahu a primeranej náročnosti zohľadňujúc špecifiká takejto formy vzdelávania.

2. Vzhľadom na to, že riadne dištančné vzdelávanie nie je možné zabezpečiť v plnom rozsahu pre všetky vyučovacie predmety praktického charakteru a športovej prípravy, dištančné vzdelávanie sa realizuje nasledovne:
   - odborná prax a ostatné predmety praktického charakteru, pri ktorých nie je možné zabezpečiť adekvátne dištančné vzdelávanie sa odporúča napríklad: spracovanie a obhajoba vlastných projektov, prezentácií apod., prehlbovanie vedomostí žiakov v nadväzujúcich predmetoch teoretického vzdelávania,
   - športová príprava – spracovanie a obhajoba vlastných projektov, prezentácii apod., prehlbovanie vedomostí žiakov v nadväzujúcich predmetoch teoretického vzdelávania, rozbor športových podujatí, a podobne.

B. Hybridné vzdelávanie škola zabezpečuje v plnom rozsahu podľa platného rozvrhu pre žiakov celej triedy, pričom niektorí žiaci sa vzdelávajú dištančne a ostatní prezenčne.

1. Popri realizácií dištančného vzdelávania je pre žiakov
   a) uplatňujúcich si výnimku z karanténnych opatrení a
   b) pre žiakov, ktorí neboli identifikovaným úzkym kontaktom COVID-19 pozitívneho spolužiaka,

   zabezpečená prezenčná forma vzdelávania s prihliadnutím na nutnosť zabezpečovania dištančnej formy vzdelávania. Takéto prezenčné vzdelávanie prebieha v režime v zmysle časti A, bodu 1 a 2 tohto usmernenia.

2. Žiaci triedy podľa časti B, bodu 3, písm. a) a b) tohto usmernenia sú povinní zúčastňovať sa takto zabezpečovaného vyučovania a športovej prípravy prezenčne.

3. Ostatní žiaci triedy sa zúčastňujú na vyučovaní a športovej príprave dištančne.

C. Dištančné samovzdelávanie škola zabezpečuje individuálnym žiakom, resp. skupinám žiakov:

- ktorým bola prerušená dochádzka do školy z dôvodu karanténneho opatrenia, pričom vo zvyšku triedy prebieha štandardná prezenčná forma vzdelávania.

1. Dištančné samovzdelávanie prebieha nasledovne:
   - Jednotliví vyučujúci žiakovi/žiakom pripravia a prostredníctvom EduPage alebo MS Teams odošlú zadanie úloh pre samoštúdium žiakov na maximálne týždenné obdobie.
   - Jednotliví vyučujúci sú k dispozícii na prípadné konzultácie v čase práce doma, resp. v čase svojich voľných hodín počas prítomnosti na pracovisku. Konzultácie musia byť vopred dohodnuté a odsúhlasené vyučujúcim prostredníctvom EduPage, resp. MS Teams. Konzultácie prebiehajú podľa pokynov konkrétneho vyučujúceho v primeranom rozsahu a frekvencii, najviac 1-krát týždenne pre toho istého žiaka, resp. skupinu žiakov.

D. Všeobecné organizačné pokyny upravujúce realizáciu dištančného vzdelávania

1. Technicko-organizačné záležitosti dištančného vzdelávania
   - V čase dištančného vzdelávania, vyučujúci do ETK zapisujú učivo, resp. činnosti, ktoré so žiakmi v rámci tejto formy vzdelávania vykonávajú, pričom za odučenú hodinu je považované predovšetkým:
     - preukázateľné vytvorenie a zaslanie elektronických učebných materiálov (skeny dokumentov apod.),
     - preukázateľné vytvorenie a sprístupnenie digitálneho vzdelávacieho obsahu /testu atď.
     - ústne skúšanie žiakov cez videohovor,
     - prezentovanie žiackych prác cez videohovor s pripojením ostatných spolužiakov,
     - testovanie žiakov dištančnou formou,
     - prezentácia učiva formou videoprezentácie,
     - kontrola žiackych prác,
     - konzultácia so žiakmi dištančnou formou (videohovor, e-mail), príp. iné.
   - Triedni učitelia, ak je to možné v predstihu, vykonajú prieskum o technickom vybavení žiakov svojich tried za účelom zvládnutia dištančného vzdelávania. O zistených skutočnostiach informujú zástupkyňu riaditeľa.
   - Pre potreby realizácie dištančného vzdelávania zamestnanci využívajú pridelený pracovný notebook, resp. tablet. Zamestnanci, ktorí nemajú pridelený pracovný notebook, resp. tablet informujú o tejto skutočnosti zástupkyňu riaditeľa.
   - **Dochádzka žiakov sa v rámci dištančného, prezenčného či hybridného vzdelávania eviduje v ETK. Žiaci sú povinní byť v súlade so svojím rozvrhom a podľa pokynov jednotlivých vyučujúcich preukázateľne k dispozícii na realizáciu dištančného vzdelávania (tzn. byť pripojení prostredníctvom MS Teams, resp. písať test v rámci určeného časového úseku, byť ústne skúšaní apod.). Nerešpektovanie tejto povinnosti bez**

objektívnych dôvodov je považované za neúčasť na dištančnom vzdelávaní, ktorá je v ETK vykázaná ako neospravedlnená absencia.

- Za objektívne dôvody sú v zmysle predchádzajúceho bodu považované ospravedlnenia rodičov žiakov, schválené triednym učiteľom (realizované spravidla vopred).
- Pedagogickí zamestnanci podieľajúci sa na dištančnom vzdelávaní preukázateľne evidujú odučené hodiny v ETK, v elektronickom dochádzkovom systéme nie je potrebné popisovať realizované činnosti, ktoré vyplynuli z potreby dištančného vzdelávania v rámci priamej výchovno-vzdelávacej činnosti, resp. činností súvisiacich s priamou výchovno-vzdelávacou činnosťou.

2. Hodnotenie a klasifikácia žiakov počas dištančného vzdelávania:
   - Odporúča sa využívať primerané metódy, nástroje, aktivity a podobne, ktorými sa zabezpečí najvyššia miera spravodlivosti a objektivity pri hodnotení žiakov, ako napríklad:
     - ústne skúšky v prítomnosti iných spolužiakov,
     - písomné skúšky s otvorenými odpoveďami,
     - ústne prezentácie žiackych projektov,
     - elektronické testy s náhodným usporiadaním otázok a odpovedí na primeraný časový limit a iné.
   - V prípade ohláseného skúšania žiakov (písomného či ústneho), sú žiaci povinní sa ho zúčastniť v určenom čase, inak môžu byť hodnotení známkou nedostatočný. Výnimku majú žiaci, ktorí sú z objektívnych dôvodov ospravedlnení triednym učiteľom, resp. konkrétnym vyučujúcim. Takéto ospravedlnenie je nevyhnutné mať zabezpečené v predstihu. Dodatočné ospravedlnenia nemusia byť akceptované v súlade s platným školským poriadkom. Každé ospravedlnenie musí byť schválené triednym učiteľom.
   - Vyučujúci hodnotia prácu žiakov primerane, aktuálnej forme vzdelávania, zohľadňujúc špecifiká dištančného vzdelávania u konkrétnych žiakov (technické vybavenie, IKT zručnosti žiakov apod.)

3. Každý vyučujúci pri zostavovaní predmetových programov dištančného vzdelávania rozhodne o tom:
   - Akým komunikačným prostriedkom bude so žiakmi v kontakte na zabezpečenie dištančného vzdelávania, pričom použiť môže EduPage alebo MS Teams. Iné komunikačné prostriedky sa neodporúča používať.
   - Ako bude postupovať pri ústnom skúšaní žiakov. Aký komunikačný prostriedok zvolí. Ako bude skúšanie prebiehať.
   - Ako bude postupovať pri písomnom skúšaní žiakov. Aký komunikačný prostriedok zvolí. Akú formu písomného skúšania zvolí.
   - Ako bude postupovať pri prezentovaní nového učiva a akým komunikačným prostriedkom to bude realizovať.
   - Ako bude hodnotiť žiakov pri jednotlivých typoch skúšania. Ako zabezpečí, čo najvyššiu mieru objektivity hodnotenia.

4. V predmetových komisiách sa vyučujúci dohodnú na tom, ako prispôsobia (zúžia, prehĺbia) obsah vzdelávania v jednotlivých predmetov, ak to je nevyhnutné, resp. potrebné, berúc do úvahy Katalóg cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov a ŠkVP.

5. Školská psychologička a výchovná poradkyňa preukázateľne vykonáva poradenskú a konzultačnú činnosť predovšetkým pre žiakov so ŠVVP a tiež ostatným žiakom podľa požiadaviek triednych učiteľov, resp. vyučujúcich. O tejto činnosti vyhotovuje zápis do „poznámky“ v elektronickom dochádzkovom systéme.

V Žiline dňa 17.09.2021

PaedDr. Peter Hruška
riaditeľ školy

Preventívny program proti šikanovaniu

1) Preventívny program prevencie a riešenia šikanovania sú rozpracované v rámci platného školského poriadku v súlade so smernicou MŠVVaŠ SR č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach v nadväznosti na metodické usmernenie č. 3/2020 k prevencii kriminality a sociálno-patologických javov v školách a v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.
2) Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou každodenného vyučovania, obsahového zamerania, didaktiky predmetov a prierezových tém, ako i preventívneho pôsobenia a intervencií výchovného poradcu a školského psychológa.
3) V rámci účinnej prevencie sa realizuje/ú:
    a) dôsledné informovanie žiakov a zákonných zástupcov o znení školského poriadku, v ktorom sú zakotvené pravidlá správania žiakov vrátane sankcií v prípade porušenia jeho ustanovení,
    b) informovanie žiakov o možnosti nahlásiť podozrenie alebo prejavy šikanovania pri zachovaní dôvernosti oznámenia,
    c) venovaním zvýšenej pozornosti novým žiakom,
    d) priebežné odhaľovanie aj zárodkov sociálno-patologických javov, diskriminácie a násilia v škole formou dotazníkov, rozhovormi so žiakmi a pozorovaním,
    e) venovaním zvýšenej pozornosti vytvoreniu príjemnej a bezpečnej klímy v škole a pocitu, že v škole je vždy niekto, kto žiakovi pomôže,
    f) nepodceňovaním a netolerovaním ani najmenších prejavov sociálno-patologických javov, diskriminácie a násilia,
    g) sledovaním, kde sa zdržiavajú obete šikanovania a kde agresori počas prestávok,
    h) pre žiakov, zákonných zástupcov a zamestnancov organizácia prednášok a seminárov s odborníkmi so zameraním na sociálno-patologické javy a trestnoprávnu zodpovednosť,
    i) besedy a stretnutia pre triedu alebo skupinu žiakov so školským psychológom, prípadne inými odborníkmi o možnosti ochrany pred násilím,
4) V rámci systémových aktivít v oblasti prevencie je dôležité:
    a) vytvoriť pozitívnu klímu v škole,
    b) navodiť úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi a jasne vymedziť možnosti oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takých oznámení),
    c) viesť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania,

d) zaistiť zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania,
e) oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania,
f) zvyšovať informovanosť pedagogických zamestnancov,
g) organizovať semináre s odborníkmi zaoberajúcimi sa danou problematikou,
h) informovať pedagogických zamestnancov, žiakov aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní (napr. umiestniť na prístupné miesto kontakt a telefónne číslo na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú),
i) zabezpečiť vzdelávanie v oblasti v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych učiteľov,
j) spolupracovať s odborníkmi z príslušného centra pedagogicko-psychologickej poradne, resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne,
k) v pracovnom poriadku školy vymedziť oznamovaciu povinnosť pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov,
l) zaangažovať do riešenia a do prevencie šikanovania aj žiacku školskú radu,

5) Každý pedagogický i nepedagogický zamestnanec je povinný v prípade zistenia šikanovania postupovať nasledovne:
   a) Informovať o skutočnosti triedneho učiteľa agresora aj obete, výchovného poradcu a člena vedenia školy.
   b) Dôsledné vyšetrenie prípadu
   c) Pohovor s rodičmi, resp. zákonnými zástupcami agresora aj obete. K pohovoru sa prizve i člen vedenia školy. O pohovore sa spíše zápis.
   d) Rozhodnutie riaditeľa školy o ďalšom postupe v súlade so školským poriadkom, pracovným poriadkom školy.
6) Plán práce na jednotlivé mesiace školského roka v oblasti prevencie:

September

a) Na nástenke výchovného poradcu – oboznámiť žiakov s formami šikanovania
b) Zorganizovať športovú akciu Kalokagatia

Október

a) Účasť na podujatí Dni nádeje
b) Pohovory triednych učiteľov na triednických hodinách na tému hnev, násilie, strach
c) Aktualizačné vzdelávanie pre učiteľov na tému šikanovanie

November

a) Registrácia v projekte Červené stužky – výtvarné, literárne práce
b) Prednášky v jednotlivých triedach k projektu Červené stužky
c) Študentská kvapka krvi - darovanie krvi

December

a) Posolstvo Vianoc – rozvoj kvalitných medziľudských vzťahov
b) Príprava vianočných stretnutí v jednotlivých triedach
c) Ukončenie projektu Červené stužky – filmy s tematikou AIDS

Január

a) Prednášky s besedou v prvých ročníkoch: Šikanovanie a násilie
b) Zadanie dotazníka žiakom a jeho následné vyhodnotenie

Február

a) Syndróm CAN – násilie v rodinách (prednáška, beseda)
b) Rasizmus – besedy v triedach (multikultúrna výchova)

Marec

a) Sebaúcta a sebavedomie – viem, kto som a čo mám! – úvaha
b) Deklarácia práv dieťaťa – zhotovenie nástenky

Apríl

a) Jarná študentská kvapka krvi – darovanie krvi na OTS
b) Klíma v triede – žiaci 1. ročníkov (adaptácia žiakov)

Máj

a) Obchodovanie s ľuďmi (prednáška s besedou, pred cestovaním)

Jún

a) Poučenie žiakov o bezpečnosti a správaní pred letnými prázdninami

Vypracovala: Mgr. Kobyliaková Erika,
výchovná poradkyňa a školská psychologička

PaedDr. Peter Hruška
riaditeľ školy

Spojená škola, Rosinská cesta 4, Žilina

VYUČOVACÍ ČAS

Vyučovacia hodina	1. a 2. ročník			3. a 4. ročník		
	1.	7:30	8:15	1.	7:30	8:15
	2.	8:20	9:05	2.	8:20	9:05
	PRESTÁVKA			PRESTÁVKA		
	3.	9:25	10:10	3.	9:25	10:10
	4.	10:15	11:00	4.	10:15	11:00
	5.	11:10	11:55	5.	11:10	11:55
	PRESTÁVKA			6.	12:05	12:50
	6.	12:30	13:15	PRESTÁVKA		
	7.	13:25	14:10	7.	13:25	14:10
	8.	14:15	15:00	8.	14:15	15:00
	9.	15:05	15:50	9.	15:05	15:50